

32011R1233

8.12.2011.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 326/45

UREDBA (EU) br. 1233/2011 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 16. studenoga 2011.****o primjeni određenih smjernica u području službeno podupiranih izvoznih kredita i o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2001/76/EZ i 2001/77/EZ**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Izvozno-kreditne agencije („ECA“) doprinose razvoju svjetske trgovine podupirući izvoz i ulaganja trgovačkih društava na način koji dopunjuje financije i osiguranje privatnog sektora. Unija je stranka Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima („Sporazum“) Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj („OECD“). Sporazum, kako su zaključile sudionice istoga, regulira financijske uvjete i odredbe ECA-a da bi se zadržali ravnopravni tržišni uvjeti za službeno podupirane izvozne kredite.
- (2) Odlukom Vijeća 2001/76/EZ od 22. prosinca 2000. kojom su zamijenjene Odluka od 4. travnja 1978. o primjeni određenih smjernica u području službeno podupiranih izvoznih kredita ⁽²⁾ i Odluka Vijeća 2001/77/EZ od 22. prosinca 2000. o primjeni načela okvirnog sporazuma o projektnom financiranju u području službeno podupiranih izvoznih kredita ⁽³⁾, u Uniji se primjenjuju smjernice Sporazuma i posebna pravila za projektno financiranje.
- (3) Sporazum neizravno doprinosi, kroz djelovanje ECA-a, slobodnoj i primjerenom trgovini i ulaganjima trgovačkih društava koja bi u suprotnom imala ograničeniji pristup kreditnim linijama koje osigurava privatni sektor.
- (4) Države članice bi se, prilikom uspostavljanja, razvoja i provođenja nacionalnih izvozno-kreditnih sustava te provođenju nadzora nad službeno podupiranim izvoznim kreditima, trebale pridržavati općih odredaba Unije vezanih uz vanjsko djelovanje, poput učvršćivanja demokracije, poštovanja ljudskih prava i skladne politike za razvoj te borbe protiv klimatskih promjena.

(5) Sudionici Sporazuma dio su stalnog procesa namijenjenog smanjenju poremećaja tržišta i uspostavljanju ravnopravnih tržišnih uvjeta u kojima se premije koje naplaćuju izvozno-kreditne agencije temelje na riziku i trebale bi biti dovoljne za pokrivanje dugoročnih operativnih troškova i gubitaka u skladu s obvezama Svjetske trgovinske organizacije. Da bi se postigao navedeni cilj, izvozno-kreditni sustavi djeluju na transparentan način, a agencije o tome izvješćuju OECD.

(6) Dobro usmjereni izvozni krediti izvozno-kreditnih agencija mogu trgovačkim društvima iz Unije, uključujući mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), osigurati mogućnosti pristupa tržištu.

(7) Sudionici Sporazuma i države članice Unije dogovorili su da će otkriti određene podatke o izvoznim kreditima u skladu s pravilima transparentnosti OECD-a i Unije da bi omogućile ravnopravne tržišne uvjete sudionica Sporazuma i država članica.

(8) Unija primjenjuje mjere vezane uz transparentnost i izvješćivanje kako je određeno Prilogom I.

(9) S obzirom na to da je konkurencija na svjetskim tržištima sve oštrija te da bi se izbjegao podređen konkurentski položaj trgovačkih društava iz Unije, na temelju odobrenja za pregovaranje od strane država članica, Komisija bi trebala poduprijeti napore OECD-a za uspostavljanje odnosa s nesudionicima Sporazuma. Komisija bi trebala koristiti bilateralne i multilateralne pregovore za postizanje svjetskih standarda za službeno podupirane izvozne kredite. Svjetski standardi u navedenom području predstavljaju preduvjet za ravnopravne tržišne uvjete u svjetskoj trgovini.

(10) Iako su države članice OECD-a vođene Sporazumom, zemlje koje nisu članice OECD-a nisu sudionice Sporazuma i to bi moglo predstavljati konkurentnu prednost izvoznika potonjih zemalja. Te su zemlje, stoga, potaknute na korištenje Sporazuma da bi se osigurali ravnopravni tržišni uvjeti na svjetskoj razini.

(11) U pogledu politike Unije o boljoj pripremi uredba, usmjerenoj prema pojednostavljanju i poboljšanju postojećih uredaba, Komisija i države članice će se, u budućim revizijama Sporazuma, fokusirati, gdje to bude primjereno, na smanjenje upravnog tereta za poduzeća i državne uprave, uključujući izvozno-kreditne agencije.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 13. rujna 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 8. studenoga 2011.

⁽²⁾ SL L 32, 2.2.2001., str. 1.

⁽³⁾ SL L 32, 2.2.2001., str. 55.

- (12) Sudionice Sporazuma odlučile su izmijeniti i racionalizirati Sporazum. Dogovorene promjene obuhvaćaju povećanu primjerenost za korisnike, povećanje dosljednosti između odgovarajućih međunarodnih obveza i postizanje veće transparentnosti, posebno vezano uz ne-sudionice Sporazuma. Štoviše, sudionice Sporazuma također su se sporazumjele da će u tekst Sporazuma dodati pravila o projektnom financiranju uvedena Odlukom 2001/77/EZ i pravila za izvozne kredite za brodove, koja su uvedena Odlukom Vijeća 2002/634/EZ ⁽¹⁾ o izmjeni Odluke 2001/76/EZ.
- (13) Odluku 2001/76/EZ, s izmjenama, trebalo bi staviti izvan snage i zamijeniti ovom Uredbom i konsolidiranim i ovdje priloženim revidiranim tekstom Sporazuma, a Odluku 2001/77/EZ trebalo bi staviti izvan snage.
- (14) Da bi se što jednostavnije i brže zakonodavstvu Unije dodale izmjene smjernica određenih Sporazumom i prema dogovoru sudionica Sporazuma, Komisija bi trebala usvojiti delegirane akte za izmjenu Priloga II. ako je to potrebno. Stoga bi Komisiji trebalo delegirati ovlast usvajanja akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u smislu izmjena smjernica prema dogovoru sudionica Sporazuma. Od posebne je važnosti da Komisija u okviru svojeg rada na pripremanju održava odgovarajuće savjetovanje, uključujući i ono na stručnoj razini. Pri pripremi i sastavljanju delegiranih akata Komisija bi trebala osigurati istovremeni, pravovremeni i odgovarajući prijenos odgovarajućih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Primjena Sporazuma

Smjernice navedene u Sporazumu o službeno podupiranim izvoznim kreditima („Sporazum“) primjenjuju se u Uniji. Tekst Sporazuma priložen je ovoj Uredbi.

Članak 2.

Prijenos ovlasti

Komisija usvaja delegirane akte u skladu s člankom 3. radi izmjene Priloga II. kao posljedicu izmjena smjernica o kojima su se dogovorile sudionice Sporazuma.

Ako, u slučaju izmjena Priloga II. kao posljedice izmjena smjernica o kojima su se dogovorile sudionice Sporazuma, hitne okolnosti to zahtijevaju, postupak predviđen člankom 4. primjenjuje se na delegirane akte usvojene u skladu s ovim člankom.

Članak 3.

Izvršavanje ovlasti

- Ovlast za usvajanje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji prema uvjetima utvrđenima u ovom članku.
- Ovlast usvajanja delegiranih akata navedena u članku 2. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme od 9. prosinca 2011.
- Prijenos ovlasti naveden u članku 2. u bilo kojem trenutku mogu opozvati Europski parlament ili Vijeće. Odlukom o opozivu prestaje prijenos ovlasti naveden u toj odluci. Stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije* ili od kasnijeg dana utvrđenog u odluci. Ne utječe na valjanost bilo kojih delegiranih akata koji su već na snazi.
- Čim Komisija usvoji delegirani akt, ona ga istodobno dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću.
- Delegirani akt usvojen u skladu s člankom 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće ne izraze protivljenje u roku od dva mjeseca od obavijesti Europskom parlamentu ili Vijeću o tome aktu ili ako su, prije isteka navedenog roka, Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće izraziti protivljenje. Na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća navedeni se rok produljuje za dva mjeseca.

Članak 4.

Postupak u hitnim slučajevima

- Delegirani akti usvojeni u skladu s ovim člankom odmah stupaju na snagu i primjenjuju se sve dok, u skladu sa stavkom 2., ne budu izneseni prigovori. Obavijest o delegiranom aktu Europskom parlamentu i Vijeću sadrži razloge za korištenje postupka u hitnim slučajevima.
- Ili Europski parlament ili Vijeće mogu podnijeti prigovor na delegirani akt u skladu s postupkom navedenim u članku 3. stavku 5. U tom slučaju Komisija, nakon obavijesti o odluci o iznošenju prigovora od Europskog parlamenta ili Vijeća, odmah stavlja akt izvan snage.

Članak 5.

Transparentnost i izvješćivanje

Unija primjenjuje mjere vezane za transparentnost i izvješćivanje kako je određeno Prilogom I.

⁽¹⁾ SL L 206, 3.8.2002., str. 16.

Članak 6.

Stavljanje izvan snage

Odluke 2001/76/EZ i 2001/77/EZ stavljaju se izvan snage.

Članak 7.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 16. studenoga 2011.

Za Europski parlament
Predsjednik
J. BUZEK

Za Vijeće
Predsjednik
W. SZCZUKA

—

PRILOG I.

1. Ne dovodeći u pitanje prava institucija država članica koje provode nadzor nad nacionalnim izvozno-kreditnim programima, svaka država članica Komisiji dostavlja godišnje izvješće o radu s ciljem povećanja transparentnosti na razini Unije. Države članice izvješćuju, u skladu s njihovim nacionalnim zakonodavnim okvirom, o sredstvima i odgovornostima, plaćenju šteti i povratima, novim obvezama, izloženosti i troškovima premija. U slučaju pojavljivanja zavisnih odgovornosti vezanih uz aktivnosti službeno podupiranih izvoznih kredita, te aktivnosti postaju dio godišnjeg izvješća o radu.
2. U godišnjem izvješću o radu države članice opisuju na koji način njihove izvozno-kreditne agencije kod aktivnosti vezanih uz službeno podupirane izvozne kredite uzimaju u obzir rizike za okoliš, koje mogu uzrokovati ostale važne rizike.
3. Komisija godišnju reviziju za Europski parlament sastavlja na temelju tih podataka, uključujući evaluaciju vezanu uz sukladnost izvozno-kreditnih agencija s ciljevima i obvezama Unije.
4. Komisija, u skladu sa svojom nadležnosti Europskom parlamentu dostavlja godišnje izvješće o izvršenim pregovorima u kojima Komisija ima ovlaštenje za pregovaranje na raznim forumima međunarodne suradnje, s ciljem uspostave svjetskih normi u području službeno podupiranih izvoznih kredita.

Prvo razdoblje izvješćivanja, u okviru ove Uredbe, obuhvaća 2011. godinu.

PRILOG II.

SPORAZUM O SLUŽBENO PODUPIRANIM IZVOZNYM KREDITIMA

SADRŽAJ

	Stranica
POGLAVLJE I: OPĆE ODREDBE	215
1. SVRHA	215
2. STATUS	215
3. SUDJELOVANJE	215
4. PODACI DOSTUPNI NE-SUDIONICAMA	215
5. PODRUČJE PRIMJENE	215
6. SEKTORSKI DOGOVORI	216
7. PROJEKTNO FINANCIRANJE	216
8. POVLAČENJE	216
9. PRAĆENJE	216
POGLAVLJE II.: FINANIJSKI UVJETI ZA IZVOZNE KREDITE	216
10. PREDUJAM, MAKSIMALNA SLUŽBENA POTPORA I LOKALNI TROŠKOVI	216
11. RAZVRSTAVANJE ZEMALJA S OBZIROM NA MAKSIMALNE ROKOVE OTPLATE	217
12. MAKSIMALNI ROKOVI OTPLATE	217
13. ROKOVI OTPLATE ZA NE-NUKLEARNE ELEKTRANE	217
14. OTPLATA GLAVNICE I PLAĆANJE KAMATA	218
15. KAMATNE STOPE, PREMIJSKE STOPE I OSTALE NAKNADE	219
16. RAZDOBLJE VALJANOSTI ZA IZVOZNE KREDITE	219
17. MJERE ZA IZBJEGAVANJE ILI SMANJENJE GUBITAKA	219
18. PRILAGOĐAVANJE	219
19. MINIMALNE FIKSNE KAMATNE STOPE SA SLUŽBENOM FINANIJSKOM POTPOROM	219
20. UTVRĐIVANJE CIRR-A	219
21. VALJANOST CIRR-A	220
22. PRIMJENA CIRR-A	220
23. PREMIJA ZA KREDITNI RIZIK	220
24. MINIMALNE PREMIJSKE STOPE ZA KREDITNI RIZIK ZEMLJE	220
25. RAZVRSTAVANJE ZEMALJA PREMA RIZIKU	221
26. RAZVRSTAVANJE MULTILATERALNIH I REGIONALNIH INSTITUCIJA	222

	Stranica
27. POSTOTAK I KVALITETA POKRIĆA SLUŽBENOG IZVOZNOG KREDITA	222
28. ISKLJUČIVANJE ODABRANIH ELEMENATA RIZIKA ZEMLJE I METODE SMANJIVANJA RIZIKA ZEMLJE	223
29. REVIZIJA VALJANOSTI MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA ZA KREDITNI RIZIK ZEMLJE	224
POGLAVLJE III.: ODREDBE ZA VEZANU POMOĆ	224
30. OPĆA NAČELA	224
31. OBLICI VEZANE POMOĆI	224
32. POVEZANO FINANCIRANJE	225
33. PODOBNOST ZEMLJE ZA VEZANU POMOĆ	225
34. PODOBNOST PROJEKTA	226
35. MINIMALNA RAZINA POVLASTICA	226
36. IZUZEĆA OD PODOBNOSTI ZEMLJE ILI PROJEKTA ZA VEZANU POMOĆ	227
37. IZRAČUN RAZINE POVLASTICA VEZANE POMOĆI	227
38. RAZDOBLJE VALJANOSTI VEZANE POMOĆI	228
39. PRILAGOĐAVANJE	228
POGLAVLJE IV.: POSTUPCI	229
ODJELJAK 1.: UOBIČAJENI POSTUPCI ZA IZVOZNE KREDITE I POMOĆ POVEZANU S TRGOVINOM	229
40. OBAVIJESTI	229
41. PODACI O SLUŽBENOJ POTPORI	229
42. POSTUPCI PRILAGOĐAVANJAA	229
43. POSEBNO SAVJETOVANJE	229
ODJELJAK 2.: POSTUPCI ZA IZVOZNE KREDITE	230
44. PRETHODNA OBAVIJEST UZ RASPRAVU	230
45. PRETHODNA OBAVIJEST BEZ RASPRAVE	230
ODJELJAK 3.: POSTUPCI ZA POMOĆ POVEZANU S TRGOVINOM	230
46. PRETHODNA OBAVIJEST	230
47. TRENUTNA OBAVIJEST	231
ODJELJAK 4.: POSTUPCI SAVJETOVANJA ZA VEZANU POMOĆ	231
48. SVRHA SAVJETOVANJA	231
49. OPSEG I VREMENSKI RASPORED SAVJETOVANJA	231
50. ISHOD SAVJETOVANJA	232
ODJELJAK 5.: RAZMJENA PODATAKA ZA IZVOZNE KREDITE I POMOĆ POVEZANU S TRGOVINOM	232

	Stranica
51. KONTAKTNE TOČKE	232
52. OPSEG UPITA	232
53. OPSEG ODGOVORA	232
54. OSOBNO SAVJETOVANJE	232
55. POSTUPCI I OBLIK POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA	233
56. ODGOVORI NA PRIJEDLOGE ZA POJEDINAČNI POSEBNI DOGOVOR	233
57. PRIHVATANJE POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA	233
58. NESLAGANJE OKO POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA	234
59. DATUM STUPANJA NA SNAGU POJEDINAČNOG POSEBNOG DOGOVORA	234
60. VALJANOST POJEDINAČNIH POSEBNIH DOGOVORA	234
ODJELJAK 6.: OPERATIVNE ODREDBE ZA PRIJENOS PODATAKA O MINIMALNIM KAMATNIM STOPAMA (CIRR)	234
61. PRIJENOS PODATAKA O MINIMALNIM KAMATNIM STOPAMA	234
62. DATUM STUPANJA NA SNAGU PRIMJENE KAMATNIH STOPA	234
63. TRENUTNE PROMJENE KAMATNIH STOPA	234
ODJELJAK 7.: REVIZIJE	235
64. REDOVITA REVIZIJA SPORAZUMA	235
65. REVIZIJA MINIMALNIH KAMATNIH STOPA	235
66. REVIZIJA MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA I POVEZANIH PITANJA	235
PRILOG I.: SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIH KREDITIMA ZA BRODOVE	236
PRILOG II.: SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIH KREDITIMA ZA NUKLEARNE ELEKTRANE	239
PRILOG III.: SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIH KREDITIMA ZA CIVILNE ZRAKOPLOVE	241
PRILOG IV.: SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNIH KREDITIMA, OBNOVLJIVIM IZVORIMA ENERGIJE I VODNIM PROJEKTIMA, NA SNAZI ZA PROBNO RAZDOBLJE DO 30. LIPNJA 2007.	252
PRILOG V.: PODACI KOJE TREBA OSIGURATI ZA OBAVIJESTI	255
PRILOG VI.: IZRAČUN MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA	260
PRILOG VII.: KRITERIJI I UVJETI KOJI UREĐUJU PRIMJENU RAZVRSTAVANJA ZEMALJA PREMA RIZIKU U ODNOSU NA JAMCA TREĆE ZEMLJE ILI MULTILATERALNU ILI REGIONALNU INSTITUCIJU	262
PRILOG VIII.: KRITERIJI I UVJETI KOJI UREĐUJU PRIMJENU SMANJENJA/ISKLUČIVANJA RIZIKA ZEMLJE KOD IZRAČUNA MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA	264
PRILOG IX.: KONTROLNI POPIS RAZVOJNE KVALITETE	271
PRILOG X.: UVJETI PRIMJENJIVI NA TRANSAKCIJE PROJEKTOG FINANCIRANJA	272
PRILOG XI.: POPIS DEFINICIJA	274

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

1. Svrha

- (a) Osnovna svrha Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima, navedenog u ovom dokumentu kao Sporazum, jest pružiti okvir za pravilno korištenje službeno podupiranih izvoznih kredita.
- (b) Sporazum nastoji poticati ravnopravne tržišne uvjete za službenu potporu, kako je navedeno u članku 5. točki (a), da bi se potaknula konkurencija između izvoznika na temelju kvalitete i cijene izvezeno robe i usluga, a ne na temelju najpovoljnijih službeno podupiranih financijskih uvjeta.

2. Status

Sporazum, razvijen u okviru OECD-a, najprije je stupio na snagu u travnju 1978. na neodređeno vrijeme. Sporazum je prijateljski sporazum između sudionica; ne radi se o aktu OECD-a ⁽¹⁾, iako ima upravnu potporu tajništva OECD-a („tajništvo“).

3. Sudjelovanje

Trenutačno su sudionice Sporazuma: Australija, Kanada, Europska unija, Japan, Koreja, Novi Zeland, Norveška, Švicarska i Sjedinjene Američke Države. Trenutačne sudionice mogu pozvati ostale članice OECD-a i zemlje koje nisu članice da postanu sudionice.

4. Podaci dostupni ne-sudionicama

- (a) Sudionice se obvezuju dijeliti podatke s ne-sudionicama koji se odnose na obavijesti povezane sa službenom potporom kako je određeno člankom 5. točkom (a).
- (b) Sudionica, na osnovi uzajamnosti, u konkurentnim okolnostima odgovara na zahtjev ne-sudionice vezano uz financijske uvjete ponuđene za njezinu službenu potporu jednako kako bi odgovorila na zahtjev sudionice.

5. Područje primjene

Sporazum se primjenjuje na svu službenu potporu za izvoz robe i/ili usluga koje je pružila vlada ili koja je pružena u njezino ime, uključujući financijske najmove, s rokom povrata od dvije godine ili više.

- (a) Službena potpora može biti pružena u različitim oblicima:

1. Garancija ili osiguranje izvoznog kredita (čisto pokriće).

2. Službena financijska potpora:

— izravni kredit/financiranje i refinanciranje, ili

— subvencioniranje kamatne stope.

3. Bilo koja kombinacija gore navedenog.

- (b) Sporazum se primjenjuje na vezanu pomoć; postupci određeni u poglavlju IV. također se primjenjuju na nevezanu pomoć povezanu s trgovinom.

- (c) Sporazum se ne primjenjuje na izvoz vojne opreme i poljoprivrednih proizvoda.

- (d) Službena se potpora ne pruža u slučaju jasnih dokaza da je ugovor sklopljen s kupcem u zemlji koja ne predstavlja krajnje odredište robe, prvenstveno radi ostvarivanja povoljnijih rokova otplate.

⁽¹⁾ Kako je definirano u članku 5. Konvencije OECD-a.

6. Sektorski dogovori

(a) Sljedeći su sektorski dogovori dio Sporazuma:

- brodovi (Prilog I),
- nuklearne elektrane (prilog II),
- civilni zrakoplovi (Prilog III),
- obnovljivi izvori energije i vodni projekti (Prilog IV).

(b) Sudionica sektorskog dogovora može primijeniti njegove odredbe za službenu potporu izvoza robe i/ili usluga koje obuhvaća taj sektorski dogovor. Ako sektorski dogovor ne uključuje odredbu koja odgovara odredbi Sporazuma, sudionica sektorskog dogovora primjenjuje odredbu Sporazuma.

7. Projektno financiranje

(a) Sudionice mogu primijeniti uvjete određene Prilogom X. na izvoz robe i/ili usluga za transakcije koje zadovoljavaju kriterije navedene u Dodatku 1. Priloga X.

(b) Točka (a) ne primjenjuje se na izvoz robe i usluga obuhvaćenih sektorskim dogovorom koji se odnosi na civilne zrakoplove.

8. Povlačenje

Sudionica se može povući putem pisane obavijesti tajništvu putem trenutne komunikacije, odnosno putem OECD-ovog *online* informacijskog sustava (OLIS). Povlačenje stupa na snagu 180 kalendarskih dana nakon primitka obavijesti tajništva.

9. Praćenje

Tajništvo prati provedbu Sporazuma.

POGLAVLJE II.

FINANCIJSKI UVJETI ZA IZVOZNE KREDITE

Financijski uvjeti za izvozne kredite obuhvaćaju sve odredbe navedene u ovom poglavlju koje se zajedno čitaju.

Sporazum navodi ograničenja uvjeta koji se smiju službeno poduprijeti. Sudionice prihvaćaju primjenu restriktivnijih financijskih uvjeta za određene trgovačke ili industrijske sektore od onih predviđenih Sporazumom. Sudionice moraju i dalje poštovati navedene financijske uvjete, posebno načelo na temelju kojeg rokovi otplate ne premašuju vijek trajanja robe.

10. Predujam, maksimalna službena potpora i lokalni troškovi

(a) Sudionice od kupaca robe i usluga koji su predmet službene potpore zahtijevaju plaćanje predujma od najmanje 15 posto vrijednosti izvoznog ugovora na dan ili prije datuma početka roka otplate kredita kako je navedeno u Prilogu XI. Radi ocjene predujma, vrijednost izvoznog ugovora može se proporcionalno smanjiti ako transakcija uključuje robu i usluge iz treće zemlje koje nemaju službenu potporu. Financiranje/osiguranje 100 posto premije je dopušteno. Premija može i ne mora biti uključena u vrijednost izvoznog ugovora. Zadržana plaćanja izvršena nakon datuma početka roka otplate kredita ne smatraju se predujmom u ovom kontekstu.

(b) Službena potpora za takav predujam može biti samo u obliku osiguranja ili garancije od uobičajenih rizika prije kredita.

(c) Osim kako je predviđeno u točkama (b) i (d), sudionice ne pružaju službenu potporu od više od 85 posto vrijednosti izvoznog ugovora, uključujući opskrbu treće zemlje, no isključujući lokalne troškove.

(d) Sudionice mogu pružiti službenu potporu za lokalne troškove pod uvjetom da:

1. Ukupna službena potpora pružena u skladu sa točkama (c) i (d) ne premašuje 100 posto vrijednosti izvoznog ugovora. Kao posljedica toga, iznos podupiranih lokalnih troškova ne smije premašiti iznos predujma.
2. Nije pružena pod uvjetima povoljnijima/manje restriktivnima od onih dogovorenih vezano uz povezani izvoz.
3. Za države kategorije I. kako je definirano u članku 11. točki (a), ograničena je na čisto pokriće.

11. Razvrstavanje zemalja s obzirom na maksimalne rokove otplate

(a) Zemlje kategorije I. one su koje se nalaze na popisu klasifikacije Svjetske banke ⁽¹⁾. Sve ostale zemlje pripadaju kategoriji II. Razina klasifikacije Svjetske banke ponovno se izračunava svake godine. Zemlja će promijeniti kategoriju tek nakon što njezina kategorija prema Svjetskoj banci ostane nepromijenjena dvije godine zaredom.

(b) Kod razvrstavanja zemalja primjenjuju se sljedeći operativni kriteriji i postupci:

1. Razvrstavanje za potrebe Sporazuma određeno je BDP-om po stanovniku kako ga izračunava Svjetska banka u svrhu njezinog razvrstavanja zemalja koje se zadužuju.
2. U slučajevima u kojima Svjetska banka nema dovoljno informacija za objavljivanje podataka BDP-a po stanovniku, Svjetska banka procjenjuje ima li dotična zemlja BDP po stanovniku koji je ispod ili iznad trenutnog praga. Zemlja se razvrstava u skladu s procjenom osim ako sudionice ne odluče postupiti drukčije.
3. Ako je zemlja ponovno razvrstana u skladu s člankom 11. točkom (a), ponovno razvrstavanje će stupiti na snagu dva tjedna nakon što tajništvo svim sudionicama dostavi zaključke donesene na temelju gore navedenih podataka Svjetske banke.
4. Ako Svjetska banka revidira brojke, takve se revizije ne uzimaju u obzir u odnosu na Sporazum. Usprkos tome, razvrstavanje zemlje može se promijeniti pomoću pojedinačnog posebnog dogovora pri čemu sudionice povoljno razmatraju promjenu potrebnu zbog pogrešaka i propusta vezanih uz brojke naknadno uočenih tijekom iste kalendarske godine kada ih je tajništvo prvotno iznijelo.

12. Maksimalni rokovi otplate

Ne dovodeći u pitanje članak 13., maksimalni rok otplate razlikuje se ovisno o razvrstavanju zemlje odredišta utvrđene na temelju kriterija u članku 11.

- (a) Za zemlje iz kategorije I. maksimalni rok otplate je pet godina, uz mogućnost dogovora na osam i pol godina ako se poštuju postupci za prethodnu obavijest navedeni u članku 45.
- (b) Za zemlje kategorije II. maksimalni je rok otplate deset godina.
- (c) Ako ugovor obuhvaća više od jedne zemlje odredišta, sudionice moraju pokušati postići pojedinačni poseban dogovor u skladu s postupcima u člancima 55. do 60. da bi se dogovorili primjereni rokovi.

13. Rokovi otplate za ne-nuklearne elektrane

(a) Za ne-nuklearne elektrane, maksimalni rok otplate je 12 godina. Ako sudionica namjerava podupirati rok otplate duži od onoga predviđenog člankom 12., sudionica izdaje prethodnu obavijest u skladu s postupkom u članku 45.

⁽¹⁾ Na temelju godišnje revizije Svjetske banke vezane uz razvrstavanje zemalja, u svrhu podobnosti vezane pomoći koristit će se prag BDP-a po stanovniku; takav je prag dostupan na internetskoj stranici OECD-a (www.oecd.org/ech/xcred).

(b) Ne-nuklearne elektrane su potpune elektrane, ili njihovi dijelovi, koje ne pokreće nuklearna energija; uključuju sve komponente, opremu, materijale i usluge (uključujući osposobljavanje osoblja) koji su izravno potrebni za izgradnju i puštanje u pogon takvih ne-nuklearnih elektrana. To ne uključuje stavke za koje je kupac obično odgovoran, odnosno troškove povezane s razvojem zemljišta, cestama, građevinskim naseljima, električnim vodovima, ranžirnim stanicama i opskrbom vode kao i troškove koji proizlaze iz postupaka vezanih uz službena odobrenja (npr. lokacijske dozvole, dozvole za utovar goriva) u zemlji kupca, osim:

1. ako je kupac ranžirne stanice jednak kupcu elektrane, maksimalni rok otplate za izvornu ranžirnu stanicu jednak je kao za ne-nuklearnu elektranu (odnosno, 12 godina); i
2. maksimalni rok otplate za razdjelne stanice, transformatore i prienosne vodove s najnižim pragom voltaže od 100 kV jednak je onom za ne-nuklearnu elektranu.

14. Otplata glavnice i plaćanje kamata

- (a) Glavnica izvoznog kredita otplaćuje se u jednakim obrocima.
- (b) Glavnica se otplaćuje, a kamate se plaćaju najmanje svakih šest mjeseci, a prvi obrok glavnice i kamate uplaćuju se najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita.
- (c) Za izvozne kredite u svrhu potpore transakcija vezanih uz najam, umjesto jednake otplate glavnice kako je navedeno u točki (a) mogu se primijeniti jednake otplate glavnice i kamata zajedno.
- (d) Na izuzetnoj i propisno opravdanoj osnovi, izvozni se krediti mogu osigurati pod uvjetima osim onih u gore navedenim točkama (a) do (c). Pružanje takve potpore objašnjava se neravnotežom vremenske raspodjele sredstava dostupnih dužniku i profilom servisiranja dugova unutar jednakog, polugodišnjeg rasporeda otplate, i u skladu je sa sljedećim kriterijima:
 1. Ni jedna otplata glavnice ili niza uplata koje se odnose na glavicu unutar šest mjeseci ne smije premašiti 25 posto glavnice kredita.
 2. Glavnica se otplaćuje najmanje svakih 12 mjeseci. Prva otplata glavnice vrši se najkasnije 12 mjeseci od datuma početka roka otplate kredita i najmanje 2 posto glavnice kredita mora biti otplaćeno 12 mjeseci od datuma početka roka otplate kredita.
 3. Kamate se plaćaju najmanje svakih 12 mjeseci, a prva se kamata uplaćuje najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita.
 4. Maksimalni ponderirani prosjek razdoblja otplate ne smije premašiti:
 - za transakcije s državnim kupcima (ili s državnom garancijom otplate), četiri i pol godine za transakcije u zemljama kategorije I. i pet godina i tri mjeseca za zemlje u kategoriji II.,
 - za transakcije s nedržavnim kupcima (i bez državne garancije otplate), pet godina za zemlje kategorije I. i šest godina za zemlje kategorije II.,
 - neovisno o odredbama navedenim u prethodne dvije alineje, za transakcije koje uključuju potporu ne-nuklearnim elektranama u skladu s člankom 13., šest godina i tri mjeseca.
 5. Sudionica izdaje prethodnu obavijest u skladu s člankom 45. u kojoj se navodi razlog zbog koje nije pružena potpora u skladu sa točkama (a) do (c).
- (e) Kamate dospjele nakon datuma početka roka otplate kredita se ne kapitaliziraju.

15. Kamatne stope, premijske stope i ostale naknade

(a) Kamata isključuje:

1. bilo koje plaćanje putem premija ili ostale troškove za osiguravanje ili garanciju kredita dobavljača ili financijskih kredita;
2. bilo koje plaćanje putem bankarskih naknada ili provizija koje se odnose na izvozni kredit osim godišnjih ili polugodišnjih bankarskih troškova koji su plativi tijekom razdoblja otplate; i
3. zadržane poreze koje je uvela zemlja uvoznica.

(b) Kad se službena potpora pruža putem izravnih kredita/financiranja ili refinanciranja, premija se može dodati nominalnoj vrijednosti kamatne stope ili može biti odvojeni trošak; obje se komponente moraju odvojeno prikazati sudionicama.

16. Razdoblje valjanosti za izvozne kredite

Financijski uvjeti za pojedinačni izvozni kredit ili kreditnu liniju, osim razdoblja valjanosti za komercijalne referentne kamatne stope (CIRR) kako je određeno člankom 21., ne utvrđuju se fiksno za razdoblje koje premašuje šest mjeseci prije preuzimanja konačne obveze.

17. Mjere za izbjegavanje ili smanjenje gubitaka

Sporazum ne sprečava izvozno-kreditna tijela ili financijske institucije da dogovore manje restriktivne financijske uvjete od onih navedenih u Sporazumu, ako se te mjere poduzmu nakon dodjele ugovora (nakon što ugovor o izvoznom kreditu i popratni dokumenti već stupe na snagu) i ako su namijenjeni isključivo izbjegavanju ili smanjenju gubitaka od događaja koji bi mogli uzrokovati neplaćanje ili štetu.

18. Prilagođavanje

Uzimajući u obzir međunarodne obveze sudionice i prema namjeni Sporazuma, sudionica se može, u skladu s postupcima određenima člankom 42., prilagoditi financijskim uvjetima sudionice ili ne-sudionice. Financijski uvjeti navedeni u skladu s ovim člankom smatraju se sukladnima odredbama u poglavlju I. i II. i, kad je primjenjivo, prilozima I., II., III., IV. i X.

19. Minimalne fiksne kamatne stope sa službenom financijskom potporom

(a) Sudionice koje pružaju službenu financijsku potporu za kredite sa fiksnom stopom primjenjuju odgovarajuće komercijalne referentne kamatne stope (CIRR) kao minimalne kamatne stope. CIRR su kamatne stope utvrđene u skladu sa sljedećim načelima:

1. CIRR mora predstavljati konačne komercijalne posudbene kamatne stope na domaćem tržištu dotične valute;
2. CIRR mora odgovarati stopi za prvorazredne domaće korisnike kredita;
3. CIRR se mora temeljiti na troškovima financiranja fiksne kamatne stope;
4. CIRR ne smije narušavati domaće konkurentne uvjete; i
5. CIRR mora odgovarati stopi dostupnoj prvorazrednim stranim korisnicima kredita.

(b) Pružanje službene financijske potpore ne smije izravnati ili nadoknaditi, djelomično ili u cijelosti, odgovarajuću premiju kreditnog rizika koju valja naplatiti za rizik od neotplaćivanja u skladu s odredbama članka 23.

20. Utvrđivanje CIRR-a

(a) Svaka sudionica koja želi utvrditi CIRR najprije odabire jedan od sljedeća dva sustava referentne kamatne stope za svoju nacionalnu valutu:

1. trogodišnji prinos državnih obveznica za rok otplate do uključno pet godina; petogodišnji prinos državnih obveznica za više od pet godina i do uključno osam i pol godina; i sedmogodišnji prinos državnih obveznica za više od osam i pol godina; ili

2. petogodišnji prinos državnih obveznica za sve rokove dospijea.

Sudionice se dogovaraju o iznimkama vezanih uz sustav referentne kamatne stope.

- (b) CIRR se postavlja na fiksnu maržu od 100 baznih bodova iznad referentne kamatne stope svake sudionice osim ako se sudionice ne dogovore drukčije.
- (c) Ostale sudionice koriste CIRR za posebnu valutu ako se odluče za financiranje u toj valuti.
- (d) Sudionica može promijeniti svoj sustav referentne kamatne stope nakon što, šest mjeseci unaprijed, pošalje obavijest te se savjetuje sa sudionicama.
- (e) Sudionica ili ne-sudionica mogu zahtijevati utvrđivanje CIRR-a za valutu ne-sudionice. Uz savjetovanje zainteresirane ne-sudionice, sudionica ili tajništvo mogu, u ime navedene ne-sudionice, iznijeti prijedlog za utvrđivanje CIRR-a u toj valuti prema postupcima pojedinačnog posebnog dogovora u skladu s člancima 55. do 60.

21. Valjanost CIRR-a

Kamatna stopa koja se primjenjuje na transakciju ne utvrđuje se na razdoblje duže od 120 dana. Marža od 20 baznih bodova dodaje se CIRR-u ako su uvjeti službene financijske potpore utvrđeni prije datuma ugovora.

22. Primjena CIRR-a

- (a) Kad se službena financijska potpora pruža za kredite s promjenjivom stopom, banke i ostale financijske institucije ne smiju nuditi mogućnost stope niže od CIRR-a (u vrijeme izvornog ugovora) ili kratkoročnu tržišnu stopu tijekom cijelog trajanja kredita.
- (b) U slučaju dobrovoljne, rane otplate kredita ili bilo kojeg njegovog dijela, korisnik kredita državnim institucijama koje pružaju službenu financijsku potporu nadoknađuje sve troškove i gubitke proizašle kao posljedica takve rane otplate, uključujući troškove državne institucije vezane uz zamjenu dijela priljeva novca s fiksnom stopom koji je prekinula rana otplata.

23. Premija za kreditni rizik

Sudionice, osim kamata, naplaćuju premije da bi pokrile rizik neotplaćivanja izvoznih kredita. Premijske stope koje naplaćuju sudionice moraju se temeljiti na riziku, konvergirati se i ne smiju biti nedostatne za pokriće dugoročnih operativnih troškova i gubitaka.

24. Minimalne premijske stope za kreditni rizik zemlje

Sudionici naplaćuju najmanje primjenjivu minimalnu premijsku stopu (MPR) za kreditni rizik zemlje, neovisno o tome je li kupac/korisnik kredita privatna ili javna pravna osoba.

- (a) Primjenjiva minimalna premijska stopa određuje se na temelju sljedećih čimbenika:
 - primjenjivog razvrstavanja zemalja prema riziku kako je određeno člankom 25.,
 - je li službeno pokriće izvoznog kredita strogo ograničeno na rizik zemlje kako je određeno člankom 25. točkom (a),
 - vremena rizika (odnosno, horizonta rizika ili HOR-a),
 - postotka pokrića i kvalitete službenog izvožno-kreditnog proizvoda kako je navedeno u članku 27., i
 - bilo koje metode smanjivanja/isključivanja rizika zemlje kako je navedeno u članku 28.
- (b) Minimalne premijske stope izražene su u postocima glavnice kredita kao da su premije u cijelosti naplaćene na datum prvog korištenog iznosa kredita. Objašnjenje matematičke formule korištene za izračun minimalnih premijskih stopa navedeno je u Prilogu VI.

- (c) Za zemlje razvrstane u kategoriju 0 kako je navedeno u članku 25. nisu utvrđene minimalne premijske stope, no sudionice ne zaračunavaju premijske stope koje snižavaju dostupne cijene na privatnom tržištu.
- (d) Zemlje „najvišeg rizika” u kategoriji 7., u načelu, podliježu premijskim stopama koje premašuju minimalne premijske stope utvrđene za tu kategoriju; te premijske stope utvrđuju sudionice koje pružaju službenu potporu.
- (e) Kod izračuna minimalne premijske stope za transakciju, primjenjivo razvrstavanje zemalja prema riziku zemlje koje se mora primijeniti jest razvrstavanje zemlje kupca, osim ako:
- subjekt, koji je kreditno sposoban u smislu veličine zajamčenog duga, u trećoj zemlji osigura osiguranje u obliku neopozive, bezuvjetne, pravno valjane i provedive garancije obveze otplate ukupnog duga za cijelo trajanje kredita; u tom slučaju može se primijeniti razvrstavanje zemalja prema riziku zemlje u kojoj se nalazi jamac, ili
 - multilateralna ili regionalna institucija, kako je navedeno u članku 26., postupa kao korisnik kredita ili jamac za transakciju, u kojem slučaju se može primijeniti razvrstavanje zemalja prema riziku te posebne multilateralne ili regionalne institucije.
- (f) Kriteriji i uvjeti koji se odnose na primjenu razvrstavanja zemalja prema riziku u skladu s primjerima opisanim u prvoj i drugoj alineji članka 24. točke (e) navedeni su u Prilogu VII.
- (g) Ako je službena potpora strogo ograničena na rizik zemlje kako je navedeno u članku 25. točki (a), odnosno pokriće rizika kupca/korisnika kredita je posve isključeno, minimalna premijska stopa smanjuje se za deset posto; to je dobiveno matematičkom formulom korištenom za izračun minimalnih premijskih stopa u Prilogu VI.
- (h) Konvencija HOR korištena kod izračuna minimalne premijske stope je jedna polovina razdoblja korištenja uz cijelo razdoblje otplate i predviđa profil redovne otplate izvoznog kredita, odnosno otplatu u jednakim polugodišnjim obrocima glavnice uz obračunatu kamatu šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita. Za izvozne kredite s neuobičajenim profilima otplate, ekvivalentno razdoblje otplate (izražene u jednakim, polugodišnjim obrocima) izračunava se pomoću sljedeće formule: ekvivalentno razdoblje otplate = (prosječno ponderirano razdoblje otplate – 0,25)/0,5.
- (i) Sudionica koja primjenjuje minimalnu premijsku stopu u slučaju navedenom u prvoj alineji gore navedene točke (e) koja vodi do premijske stope ispod minimalne premijske stope primjenjive na zemlju kupca mora poslati prethodnu obavijest u skladu s člankom 44. točkom (a). Sudionica koja primjenjuje minimalnu premijsku stopu u slučaju navedenom u drugoj alineji članka 24. točke (e) ili u članku 24. točki (g) mora poslati prethodnu obavijest u skladu s člankom 45. točkom (a).

25. Razvrstavanje zemalja prema riziku

Zemlje se razvrstavaju u skladu s vjerojatnosti otplaćivanja njihovih vanjskih dugova (odnosno, kreditnim rizikom zemlje).

(a) Pet elemenata kreditnog rizika zemlje su:

- opći moratorij na otplate koji je proglasila vlada kupca/korisnika kredita/jamca ili agencija zemlje preko koje se vrši otplata,
- politički događaji i/ili gospodarske poteškoće do kojih dolazi izvan zemlje sudionice koja izdaje obavijest/administrativne mjere poduzete izvan zemlje sudionice koja izdaje obavijest koje sprečavaju ili odgađaju prijenos sredstava plaćenih vezano uz kredit,
- pravne odredbe koje je usvojila zemlja kupca/korisnika kredita kojima se otplate izvršene u lokalnoj valuti proglašavaju valjanim otkupom duga, neovisno o tome što, kao posljedica fluktuacija tečaja, takve otplate, nakon što se pretvore u valutu kredita, više ne pokrivaju iznos duga na datum prijenosa sredstava,
- bilo koje druge mjere ili odluka vlade strane zemlje koje sprečavaju otplatu u vezi kredita, i
- slučajevi više sile do kojih dolazi izvan zemlje sudionice koja izdaje obavijest, odnosno rat (uključujući građanski rat), izvlaštenje, revolucija, pobuna, građanski nemiri, cikloni, poplave, potresi, erupcije, plimni valovi i nuklearne katastrofe.

- (b) Zemlje su razvrstane u jednu od osam kategorija rizika zemlje (0-7). Minimalne premijske stope utvrđene su za kategorije od 1. do 7., no ne za kategoriju 0, jer je razina rizika zemalja u toj kategoriji zanemariva.
- (c) Države članice OECD-a s visokim dohotkom, prema definiciji Svjetske banke na godišnjoj osnovi prema BDP-u po stanovniku, razvrstane su u kategoriju 0.
- Za potrebe minimalnih premijskih stopa, bilo koja država članica OECD-a razvrstana u kategoriju 0 na temelju njezinog statusa zemlje visokog dohotka ostaje u kategoriji 0 dok dvije uzastopne godine ne bude ispod praga BDP-a zemalja s visokim dohotkom po stanovniku, nakon čega se razvrstavanje zemlje revidira u skladu s člankom 25. točkama (d) do (f).
 - Bilo koja država članica OECD-a koja dvije uzastopne godine premašuje prag zemalja s visokim dohotkom razvrstava se, prema definiciji, u kategoriju 0. Takvo razvrstavanje stupa na snagu odmah nakon što tajništvo izda obavijest o statusu zemlje koji je utvrdila Svjetska banka.
 - Ostale zemlje za koje vrijedi slična razina rizika također se mogu razvrstati u kategoriju 0.
- (d) Sve zemlje osim država članica OECD-a s visokim dohotkom ⁽¹⁾ razvrstane su prema metodologiji razvrstavanja zemalja prema riziku, koja se sastoji od:
- Modela ocjene rizika zemlje („model”), koje daje kvantitativnu ocjenu kreditnog rizika zemlje koja se, za svaku zemlju, temelji na tri skupine pokazatelja rizika: iskustvu s plaćanjima sudionica, financijskoj situaciji i gospodarskoj situaciji. Metodologija modela sastoji se od različitih koraka, uključujući ocjenu tri skupine pokazatelja rizika, te kombinaciju i fleksibilno prosječno ponderiranje skupina pokazatelja rizika.
 - Kvalitativne ocjene rezultata modela, koja se razmatra za svaku zemlju posebno da bi se integrirali politički rizik i/ili ostali čimbenici rizika koje model nije u potpunosti ili djelomično uzeo u obzir. Ako je potrebno, to bi moglo dovesti do prilagodbe ocjene kvantitativnog modela koja odražava konačnu ocjenu kreditnog rizika zemlje.
- (e) Razvrstavanje zemalja prema riziku mora se stalno pratiti i revidirati najmanje jednom godišnje, a tajništvo mora odmah obavijestiti o promjenama do kojih dolazi zbog metodologije razvrstavanja zemalja prema riziku. Ako se zemlja ponovno razvrsta u nižu ili višu kategoriju rizika zemlje, sudionice, najkasnije pet radnih dana od obavijesti tajništva o ponovnom razvrstavanju, naplaćuju premijske stope u skladu s ili iznad minimalnih premijskih stopa povezanih s novom kategorijom rizika zemlje.
- (f) Važeću razvrstanost zemalja prema riziku objavljuje tajništvo.

26. Razvrstavanje multilateralnih i regionalnih institucija

Multilateralne i regionalne institucije razvrstavaju se i revidiraju prema potrebi; takve važeće razvrstanosti objavljuje tajništvo.

27. Postotak i kvaliteta pokriva službenog izvoznog kredita

Minimalne premijske stope razlikuju se da bi se u obzir uzele različite kvalitete izvožno-kreditnih proizvoda i postotak pokriva sudionica kako je navedeno u Prilogu VI. Razlikovanje se temelji na perspektivi izvoznika (odnosno, neutralizaciji konkurentskog učinka koji je posljedica različitih kvaliteta proizvoda osiguranih izvozniku/financijskoj instituciji).

- (a) Kvaliteta izvožno-kreditnog proizvoda ovisi o tome je li proizvod osiguranje, garancija ili izravni kredit/financiranje, a kod proizvoda osiguranja o tome je li pokriva kamata tijekom razdoblja čekanja na odštetu (odnosno, razdoblja između datuma dospijeca plaćanja od strane kupca/korisnika kredita i datuma na koji osiguratelj može nadoknaditi troškove izvozniku/financijskoj instituciji) pruženo bez dodatne naknade.

⁽¹⁾ Zbog administrativnih razloga, neke zemlje koje općenito ne primaju službeno podupirane izvozne kredite možda neće biti razvrstane.

(b) Svi postojeći izvozno-kreditni proizvodi koje nude sudionice razvrstavaju se u jednu od tri skupine proizvoda:

- proizvod ispod standarda, odnosno osiguranje bez pokrića kamata tijekom razdoblja čekanja na odštetu i osiguranje s pokrićem kamata tijekom razdoblja čekanja na odštetu uz odgovarajuću dodatnu naknadu na premije,
- standardni proizvod, odnosno osiguranje s pokrićem kamata tijekom razdoblja čekanja na odštetu bez odgovarajuće dodatne naknade na premije i izravnog kredita/financiranja, i
- proizvod iznad standarda, odnosno garancije.

28. Isključivanje odabranih elemenata rizika zemlje i metode smanjivanja rizika zemlje

Sudionice mogu, u skladu s posebnim kriterijima i uvjetima navedenim u Prilogu VIII., isključiti određene elemente rizika zemlje ili koristiti utvrđene metode smanjivanja rizika zemlje navedene u članku 28. točki (b) što dovodi do nižih primjenjivih minimalnih premijskih stopa kroz primjenu čimbenika smanjivanja/isključivanja rizika zemlje (MEF) u formuli za minimalne premijske stope (MPR). MEF se određuje kako slijedi:

(a) U vezi s isključivanjem odabranih elemenata kreditnog rizika zemlje iz pokrića službenog izvoznog kredita:

- u situacijama u kojima su samo prva tri elementa kreditnog rizika zemlje, kako je navedeno u članku 25. točki (a), potpuno isključena iz pokrića, može se primijeniti MEF od 0,5,
- u situacijama u kojima su samo četvrti i peti element kreditnog rizika zemlje, kako je navedeno u članku 25. točki (a), potpuno isključeni iz pokrića, može se primijeniti MEF od 0,2.

(b) U vezi sa sljedećim metodama smanjivanja rizika zemlje, primjenjiva minimalna premijska stopa i kriteriji i uvjeti u kojima se može primijeniti MEF navedeni su u Prilogu VIII.:

- struktura budućeg priljeva iz inozemstva zajedno sa založnim računom u inozemstvu,
- čvrsto osiguranje u inozemstvu,
- osiguranje u inozemstvu na temelju imovine,
- financiranje u inozemstvu osigurano i temeljeno na imovini,
- sufinanciranje s međunarodnim financijskim institucijama (IFI),
- financiranje u lokalnoj valuti,
- uvjetna garancija ili osiguranje treće zemlje,
- dužnik čiji je rizik manji od rizika zemlje.

(c) Primjena više od jedne metode smanjivanja rizika zemlje opisane u članku 28. točki (b) nema izravni kumulativni učinak na primjenjivi MEF. Odabir odgovarajućeg MEF-a da bi se odrazila kombinacija metoda smanjivanja rizika zemlje uzima u obzir mogući preklapajući učinak dvije ili više metoda vezanih za jednake kreditne rizike zemalja. U slučaju preklapanja, kod određivanja odgovarajućeg, primjenjivog MEF-a u obzir će se uzeti samo osiguranje najvišeg stupnja kvalitete.

(d) Sudionica koja primjenjuje minimalnu premijsku stopu u slučajevima navedenima u članku 28. točkama (a) do (c) mora prethodno poslati obavijest u skladu s člankom 44. točkom (a).

(e) Popis metoda smanjivanja rizika zemlje u članku 28. točki (b) ne predstavlja zatvoreni popis; u skladu s člankom 66., sudionice prate i preispituju iskustvo korištenja navedenih metoda uključujući primjenjive kriterije, uvjete, okolnosti i MEF-ove navedene u Prilogu VIII.

29. Revizija valjanosti minimalnih premijskih stopa za kreditni rizik zemlje

- (a) Za ocjenu dostatnosti minimalnih premijskih stopa i da bi se, ako je potrebno, omogućile prilagodbe, uzlazne ili silazne, za praćenje i prilagodbu minimalnih premijskih stopa koriste se tri instrumenta za dobivanje povratnih informacija o premijama (Premium Feedback Tools – PFT-i).
- (b) Obračunavanje novčanih tokova i evidentiranje poslovnih događaja su računovodstveni pristupi koji ocjenjuju valjanost skupnih minimalnih premijskih stopa, kategoriju rizika zemlje i vrijeme rizika u skladu sa stvarnim rezultatima sudionica povezanih s kreditnim rizikom zemlje izvoznih kredita za koje se koriste minimalne premijske stope.
- (c) Treći instrument PFT sastoji se od četiri seta pokazatelja privatnog tržišta ⁽¹⁾ koji osiguravaju podatke o tržišnim cijenama za kreditni rizik zemlje.

POGLAVLJE III.

ODREDBE ZA VEZANU POMOĆ

30. Opća načela

- (a) Sudionice su se dogovorile da moraju imati komplementarne politike za izvozne kredite i vezanu pomoć. Politike izvoznih kredita moraju se temeljiti na slobodnom natjecanju i slobodnom oblikovanju tržišnih sila. Politike vezane pomoći moraju osigurati potrebne vanjske izvore zemljama, sektorima ili projektima koji imaju ograničen ili nikakav pristup tržišnom financiranju. Politike vezane pomoći moraju osigurati najbolju vrijednost za novac, smanjiti iskrivljavanje tržišta i doprinijeti razvoju učinkovitom korištenju tih izvora.
- (b) Odredbe Sporazuma o vezanoj pomoći ne primjenjuju se na programe pomoći multilateralnih ili regionalnih institucija.
- (c) Navedena načela ne dovode u pitanje stajališta Odbora za razvojnu pomoć (DAC) o kvaliteti vezane i nevezane pomoći.
- (d) Sudionica može zahtijevati dodatne podatke bitne za status vezanja bilo kojeg oblika pomoći. Ako nije sigurno pripada li određena financijska praksa u područje primjene vezane pomoći navedene u Prilogu XI., zemlja donatorica dostavlja dokaz da je pomoć zapravo „nevezana” u skladu s definicijom u Prilogu XI.

31. Oblici vezane pomoći

Vezana pomoć može biti u obliku:

- (a) kredita Službene razvojne pomoći (ODA) kako je definirano u temeljnim načelima DAC-a za povezano financiranje i vezanu i djelomično nevezanu službenu razvojnu pomoć (1987.) (DAC Guiding Principles for Associated Financing and Tied and Partially Untied Official Development Assistance (1987)),
- (b) bespovratnih sredstava ODA kako je definirano u temeljnim načelima DAC-a za povezano financiranje i vezanu i djelomično nevezanu službenu razvojnu pomoć (1987.) (DAC Guiding Principles for Associated Financing and Tied and Partially Untied Official Development Assistance (1987)),
- (c) ostalih službenih sredstava (OOF), što uključuje bespovratna sredstva i kredite, ali isključuje službeno podupirane izvozne kredite koji su u skladu sa Sporazumom; ili
- (d) bilo koje druge miješane oblike, *de iure* ili *de facto*, unutar kontrole donatorice, davatelja ili korisnika kredita, što uključuje dvoje ili više prethodno navedenih, i/ili sljedeće financijske komponente:
 1. izvozni kredit sa službenom potporom pomoću izravnog kredita/financiranja, refinanciranja, subvencioniranja kamatne stope, garancije ili osiguranja na koje se Sporazum primjenjuje; i
 2. ostala sredstva po tržišnim uvjetima ili blizu njih, ili predujam kupca.

⁽¹⁾ Pokazatelji privatnog tržišta su: državne obveznice, metoda analogije („read-across”), forfeting i sindicirani kredit.

32. Povezano financiranje

(a) Povezano financiranje može biti u različitim oblicima uključujući miješane kredite, miješano financiranje, zajedničko financiranje, usporedno financiranje ili jednokratne cjelovite transakcije. Glavna su svojstva svih oblika:

- povlaštena komponenta koja je *de iure* i *de facto* povezana s nepovlaštenom komponentom,
- jedan dio ili cijeli financijski paket koji predstavlja vezanu pomoć, i
- povlaštena sredstva dostupna samo ako primatelj prihvati povezanu nepovlašteni komponentu.

(b) „Činjenična” (*de facto*) međusobna povezanost ili veza određena je čimbenicima kao što su:

- postojanje neformalnih dogovora između primatelja i tijela donatorice,
- namjera donatorice da olakša prihvatljivost financijskog paketa kroz korištenje ODA-a,
- učinkovito vezanje cijelog financijskog paketa na nabavu zemlje donatorice,
- vezanje statusa ODA i načina raspisivanja natječaja ili ugovaranja svake financijske transakcije, ili
- bilo koja druga praksa koju utvrđuju DAC ili sudionice, a u kojoj postoji *de facto* veza između dvije ili više financijskih komponenti.

(c) Sljedeće prakse ne sprečavaju utvrđivanje „činjenične” (*de facto*) međusobne povezanosti ili veze:

- podjela ugovora kroz odvojeno obavješćivanje o komponentama jednog ugovora,
- podjela ugovora koji se financiraju u nekoliko faza,
- neobavješćivanje o međuovisnim dijelovima ugovora, i/ili
- neobavješćivanje zato što je dio financijskog paketa nevezan.

33. Podobnost zemlje za vezanu pomoć

(a) Zemljama koje, prema njihovom BDP-u po stanovniku, nemaju pravo na 17-godišnje kredite od Svjetske banke neće biti odobrena vezana pomoć. Svjetska banka na godišnjoj bazi ponovno izračunava prag za ovu kategoriju⁽¹⁾. Zemlja će promijeniti kategoriju tek nakon što njezina kategorija prema Svjetskoj banci ostane nepromijenjena dvije godine zaredom.

(b) Kod razvrstavanja zemalja primjenjuju se sljedeći operativni kriteriji i postupci:

1. Razvrstavanje za potrebe Sporazuma određeno je BDP-om po stanovniku kako ga izračunava Svjetska banka u svrhu njezinog razvrstavanja zemalja koje se zadužuju; ovo razvrstavanje objavljuje tajništvo.
2. U slučajevima u kojima Svjetska banka nema dovoljno informacija za objavljivanje podataka BDP-a po stanovniku, Svjetska banka procjenjuje ima li zemlja u pitanju BDP po stanovniku koji je ispod ili iznad trenutnog praga. Država se razvrstava u skladu s procjenom osim ako sudionice ne odluče postupiti drukčije.

⁽¹⁾ Na temelju godišnje revizije Svjetske banke vezane uz razvrstavanje zemalja, u svrhu podobnosti vezane pomoći koristit će se prag BDP-a po stanovniku; takav je prag dostupan na internetskoj stranici OECD-a (www.oecd.org/ech/xcred).

3. Ako se podobnost zemlje za odobrenje vezane pomoći promijeni u skladu s člankom 33. točkom (a), ponovno razvrstavanje će stupiti na snagu dva tjedna nakon što tajništvo svim sudionicama dostavi zaključke donesene na temelju gore navedenih podataka Svjetske banke. Prije datuma stupanja na snagu ponovnog razvrstavanja ne smije se objaviti nikakvo financiranje vezane pomoći za novu podobnu zemlju; nakon tog datuma, ne smije se objaviti nikakvo financiranje vezane pomoći za zemlju koja je napredovala, osim obavijesti o pojedinačnim transakcijama obuhvaćenim u okviru prethodno potvrđene kreditne linije prije isteka kreditne linije (što će biti najkasnije jednu godinu od datuma stupanja na snagu).
4. Ako Svjetska banka revidira brojke, takve se revizije ne uzimaju u obzir u odnosu na Sporazum. Usprkos tome, razvrstavanje zemlje može se promijeniti pomoću pojedinačnog posebnog dogovora, u skladu s odgovarajućim postupcima u člancima 55. do 60., pri čemu sudionice povoljno razmatraju promjenu potrebnu zbog pogrešaka i propusta vezanih uz brojke naknadno uočenih tijekom iste kalendarske godine kada ih je tajništvo prvotno iznijelo.
5. Neovisno o razvrstavanjima zemalja koje imaju ili nemaju pravo primati vezanu pomoć, sudionice moraju izbjegavati pružanje kredita vezane pomoći Belarusu, Bugarskoj, Rumunjskoj, Ruskoj Federaciji i Ukrajini, osim izravne podjele bespovratnih sredstava, pomoći u hrani i humanitarne pomoći te pomoći namijenjene smanjenju učinaka nuklearnih ili glavnih industrijskih nezgoda ili sprečavanju njihovog pojavljivanja. Ako BDP po stanovniku bilo koje od tih zemalja, tri godine zaredom, premaši prag Svjetske banke za nepodobnost za 17-godišnje kredite, podobnost zemlje za takve kredite podliježe gore navedenom članku 33. stavcima 1. do 4. točkama (a) i (b) kao i svim ostalim odredbama Sporazuma koje se odnose na vezanu pomoć⁽¹⁾.

34. Podobnost projekta

- (a) Vezana pomoć ne daje se za javne ili privatne projekte koji bi trebali biti komercijalno izvodivi u slučaju financiranja po tržišnim uvjetima ili uvjetima Sporazuma.
- (b) Ključni testovi takve podobnosti za pomoć su sljedeći:
 - je li projekt financijski neizvediv, odnosno ne može li projekt po odgovarajućim cijenama utvrđenima po tržišnim načelima ostvariti novčani tok dovoljan za pokriće operativnih troškova projekta i servisiranje korištenog kapitala, odnosno prvi ključni test, ili
 - je li opravdano zaključiti, na temelju komunikacije s ostalim sudionicama, da je financiranje projekta po tržišnim uvjetima ili uvjetima Sporazuma malo vjerojatno, odnosno drugi ključni test. U slučaju projekata većih od 50 milijuna posebnih prava vučenja (SDR-i), kod razmatranja primjerenosti takve pomoći posebna će se težina dati očekivanoj dostupnosti financiranja po tržišnim uvjetima ili uvjetima Sporazuma.
- (c) Ključni testovi u gore navedenom podstavku (b) namijenjeni su vrednovanju projekta da bi se utvrdilo treba li ga financirati takvom vrstom pomoći ili izvoznim kreditima po tržišnim uvjetima ili uvjetima Sporazuma. Kroz postupak savjetovanja iz članka 48. do 50. očekuje se stjecanje iskustva pomoću kojeg će se preciznije utvrditi, i za izvozno-kreditne agencije i za agencije za pomoć, smjernice o razlici između dvije kategorije projekata.

35. Minimalna razina povlastica

Sudionice ne dodjeljuju vezanu pomoć koja ima razinu povlastica manju od 35 posto, ili 50 posto ako je zemlja korisnik najmanje razvijena zemlja (LDC), osim u slučajevima navedenim u nastavku koji su izuzeti od postupaka obavješćivanja navedenih u članku 47. točki (a):

- (a) tehnička pomoć: vezana pomoć kad se komponenta službene razvojne pomoći sastoji isključivo od tehničke suradnje koja iznosi manje od tri posto ukupne vrijednosti transakcije ili jedan milijun posebnih prava vučenja (SDR), što god je niže; i

⁽¹⁾ U svrhu članka 33. stavka 5. točke (b), stavljanje nuklearne elektrane izvan pogona može se smatrati humanitarnom pomoći. U slučaju nuklearne ili velike industrijske nezgode koja uzrokuje ozbiljno prekogranično onečišćenje, sve zahvaćene sudionice mogu pružiti vezanu pomoć da bi se uklonili ili smanjili učinci onečišćenja. U slučaju znatnog rizika od takve nezgode, sve potencijalno zahvaćene sudionice koje namjeravaju pružiti pomoć da bi spriječile njezino pojavljivanje izdaju prethodnu obavijest u skladu s člankom 46. Ostale sudionice razmatraju ubrzanja postupaka vezane pomoći u skladu s posebnim okolnostima.

- (b) mali projekti: kapitalni projekti od manje od jednog milijuna posebnih prava vučenja (SDR) koji se u potpunosti financiraju u obliku bespovratne razvojne pomoći.

36. Izuzeća od podobnosti zemlje ili projekta za vezanu pomoć

- (a) Odredbe članaka 33. i 34. ne primjenjuju se na vezanu pomoć ako razina povlastica iznosi 80 posto ili više, osim na vezanu pomoć koji sačinjava dio povezanog financijskog paketa, opisanog u članku 32.
- (b) Odredbe članka 34. ne primjenjuju se na vezanu pomoć čija je vrijednost manja od dva milijuna posebnih prava vučenja (SDR), osim na vezanu pomoć koja sačinjava dio povezanog financijskog paketa, opisanog u članku 32.
- (c) Vezana pomoć za najmanje razvijene zemlje (LCD) prema definiciji Ujedinjenih naroda ne podliježe odredbama članaka 33. i 34.
- (d) Neovisno o člancima 33. i 34. sudionica može iznimno dodijeliti potporu na jedan od sljedećih načina:
- postupkom pojedinačnog posebnog dogovora kako je navedeno u Prilogu XI. i opisano u člancima 55. do 60., ili
 - putem opravdane pomoći, u slučaju potpore značajnog dijela sudionica, kako je navedeno u člancima 48. i 49., ili
 - putem dopisa upućenoga glavnom tajniku OECD-a, u skladu s postupcima u članku 50., za koje sudionice očekuju da će se koristiti u rijetkim i iznimnim slučajevima.

37. Izračun razine povlastica vezane pomoći

Razina povlastica vezane pomoći izračunava se pomoću jednake metode kao za element bespovratnih sredstava koji koristi DAC, osim sljedećeg:

- (a) Diskontna stopa korištena za izračun razine povlastica kredita u danoj valuti, odnosno diferencirana diskontna stopa (DDR) predmet je godišnje promjene 15. siječnja i izračunava se kako slijedi:

— Prosjek CIRR-a + marža,

Marža (M) ovisi o roku otplate (R) kako slijedi:

R	M
manje od 15 godina	0,75
od 15 godina do, no ne uključujući, 20 godina	1,00
od 20 godina do, no ne uključujući, 30 godina	1,15
od 30 godina pa više	1,25

— Za sve valute prosjek CIRR-a izračunan je na temelju prosjeka mjesečnog CIRR-a valjanog tijekom šest mjeseci između 15. kolovoza prethodne godine i 14. veljače tekuće godine. Izračunata stopa, uključujući maržu, zaokružuje se na najbližih deset baznih točaka. Ako za valutu postoji više od jednog CIRR-a, za ovaj se izračun koristi CIRR s najdužim dospeljem kako je navedeno u članku 20. točki (a).

- (b) Referentni datum za izračun razine povlastica je datum početka roka otplate kredita kako je navedeno u Prilogu XI.
- (c) Za potrebe izračuna ukupne razine povlastica povezanog financijskog paketa, smatra se da su razine povlastica sljedećih kredita, sredstava i plaćanja jednake nuli:
- izvoznih kredita koji su u skladu sa Sporazumom,
 - ostalih sredstava po tržišnim stopama ili blizu njih,

— ostalih službenih sredstava čija je razina povlastica manja od minimuma dozvoljenog u skladu s člankom 35., osim u slučaju prilagođavanja, i

— predujma kupca.

Plaćanja na datum početka roka otplate kredita ili prije tog datuma, koja se ne smatraju predujmom, uključuju se u izračun razine povlastica.

- (d) Diskontna stopa pri prilagođavanju: kod pomoći za prilagođavanje, identično prilagođavanje znači prilagođavanje identičnoj razini povlastica koja je ponovno izračunata s diskontnom stopom na snazi u vrijeme prilagođavanja.
- (e) Lokalni troškovi i nabava treće zemlje uključuju se u izračun razine povlastica samo ako ih financira zemlja donatorica.
- (f) Ukupna razina povlastica paketa određuje se množenjem nominalne vrijednosti svake komponente paketa s odgovarajućom razinom povlastica svake komponente, uz dodavanje rezultata, i dijeljenjem tog ukupnog broja s ukupnom nominalnom vrijednosti komponenata.
- (g) Diskontna stopa za odobreni kredit u okviru pomoći je stopa na snazi u vrijeme izdavanja obavijesti. Međutim, u slučajevima trenutnog izdavanja obavijesti, diskonta je stopa ona na snazi u trenutku određivanja uvjeta kredita u okviru pomoći. Promjena diskontne stope za vrijeme trajanja kredita ne mijenja njegovu razinu povlastica.
- (h) Ako se promjena valute izvrši prije zaključivanja ugovora, obavijest se revidira. Diskontna stopa korištena za izračun razine povlastica bit će ona primjenjiva na datum revizije. Revizija nije potrebna ako su u izvornoj obavijesti navedeni alternativna valuta i svi potrebni podaci za izračun razine povlastica.
- (i) Neovisno o podstavku (g), diskontna stopa korištena za izračun razine povlastica pojedinačnih transakcija pokrenutih u okviru kreditne linije pomoći jest stopa prvotno proglašena za kreditnu liniju.

38. Razdoblje valjanosti vezane pomoći

- (a) Sudionice ne smiju određivati uvjete vezane pomoći, bilo da se to odnosi na financiranje pojedinačnih transakcija ili na protokol o pomoći, kreditnu liniju pomoći ili sličan sporazum, više od dvije godine. U slučaju protokola o pomoći, kreditne linije pomoći ili sličnog sporazuma, rok valjanosti počinje na datum njihovog potpisivanja, o čemu valja obavijestiti u skladu s člankom 47.; o produženju kreditne linije šalje se obavijest kao da se radi o novoj transakciji uz napomenu da se radi o produženju i da se obnavlja pod uvjetima dozvoljenima u vrijeme slanja obavijesti o produženju. U slučaju pojedinačnih transakcija, uključujući one o kojima je poslana obavijest u okviru protokola o pomoći, kreditne linije pomoći ili sličnog sporazuma, rok valjanosti počinje na datum obavješćivanja o obvezi u skladu s člancima 46. ili 47., prema potrebi.
- (b) Kad zemlja prvi put postane nepodobna za primanje 17-godišnjih kredita Svjetske banke, rok valjanosti postojećeg i novih protokola o vezanoj pomoći i kreditnih linija o kojima je poslana obavijest ograničava se na jednu godinu od datuma mogućeg ponovnog razvrstavanja u skladu s postupcima u članku 33. točki (b).
- (c) Produženje takvih protokola i kreditnih linija moguće je jedino pod uvjetima koji su u skladu s odredbama članaka 33. i 34. Sporazuma nakon:

— ponovnog razvrstavanja zemalja, i

— promjene odredaba Sporazuma.

U tim se okolnostima mogu zadržati postojeći uvjeti bez obzira na promjenu diskontne stope navedene u članku 37.

39. Prilagođavanje

Uzimajući u obzir međunarodne obveze sudionice i prema namjeni Sporazuma, sudionica se može, u skladu s postupcima određenima člankom 42., prilagoditi financijskim uvjetima sudionice ili ne-sudionice.

POGLAVLJE IV.

POSTUPCI

Odjeljak 1.: Uobičajeni postupci za izvozne kredite i pomoć povezanu s trgovinom

40. Obavijesti

Obavijesti utvrđene postupcima u Sporazumu moraju biti sastavljene u skladu s te uključivati podatke navedene u Prilogu V., a kopije valja poslati tajništvu.

41. Podaci o službenoj potpori

- (a) Čim se sudionica obveže na službenu potporu, o kojoj je poslala obavijest u skladu s postupcima u člancima 44. do 47., o tome obavješćuje sve ostale sudionice dodajući referentni broj obavijesti na odgovarajući obrazac 1C sustava za izvješćivanje vjerovnika (CRS).
- (b) Pri razmjeni podataka u skladu s člancima 52. do 54. sudionica obavješćuje ostale sudionice o uvjetima kredita u skladu s kojima namjerava poduprijeti određenu transakciju i može zahtijevati slične podatke od ostalih sudionica.

42. Postupci prilagođavanja

- (a) Prije prilagođavanja financijskih uvjeta koje navodno nude sudionica ili ne-sudionica u skladu s člancima 18. i 39., sudionica ulaže sve razumne napore, uključujući, prema potrebi, korištenje osobnog savjetovanja opisanog u članku 54., da bi provjerila jesu li ti uvjeti službenu podupirani, te postupa u skladu sa sljedećim:
 - 1. Sudionica obavješćuje sve ostale sudionice o uvjetima koje namjerava poduprijeti u skladu s jednakim postupcima obavješćivanja potrebnima za prilagođene uvjete. U slučaju prilagođavanja ne-sudionice, sudionica koja namjerava izvršiti prilagođavanje pridržava se jednakih postupaka obavješćivanja koji bi bili potrebni da je prilagođavanje uvjeta ponudila sudionica.
 - 2. Bez obzira na gore navedeni stavak 1., ako primjenjivi postupak obavješćivanja zahtijeva da se sudionica koja namjerava izvršiti prilagođavanje suzdrži od svoje obveze nakon datuma zaključivanja prikupljanja ponuda, tada sudionica koja namjerava izvršiti prilagođavanje šalje obavijest o svojoj namjeri što je prije moguće.
 - 3. Ako sudionica koja pokreće postupak ublaži ili povuče svoju namjeru podupiranja uvjeta o kojima je poslala obavijest, o tome odmah obavješćuje sve ostale sudionice.
- (b) Sudionica koja namjerava ponuditi financijske uvjete jednake onima o kojima je poslana obavijest u skladu s člancima 44. i 45. može isto učiniti nakon isteka ondje navedenog razdoblja čekanja. Navedena sudionica šalje obavijest o svojoj namjeri što je prije moguće.

43. Posebno savjetovanje

- (a) Sudionica koja ima opravdane razloge za vjerovati da su financijski uvjeti koje nudi druga sudionica („sudionica koja pokreće postupak“) velikodušniji od onih navedenih u Sporazumu šalje obavijest tajništvu; tajništvo odmah objavljuje takve podatke.
- (b) Sudionica koja pokreće postupak, nakon što tajništvo iznese podatke, obrazlaže financijske uvjete svoje ponude u roku od dva radna dana.
- (c) Nakon obrazloženja sudionice koja pokreće postupak, bilo koja sudionica može zahtijevati da tajništvo organizira poseban sastanak radi savjetovanja sudionica u roku od pet radnih dana da bi se raspravilo o tom pitanju.
- (d) Financijski uvjeti koji uživaju pogodnosti službene potpore ne počinju vrijediti do ishoda posebnog sastanka sudionica radi savjetovanja.

*Odjeljak 2.: Postupci za izvozne kredite***44. Prethodna obavijest uz raspravu**

- (a) Sudionica obavješćuje sve ostale sudionice najmanje deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze, ako je primijenjena minimalna premijska stopa određena u skladu s prvom alinejom članka 24. točke (e) ili članka 28. prema Prilogu V. Sporazumu. Ako u tom razdoblju bilo koja druga sudionica zatraži raspravu, sudionica koja pokreće postupak čeka dodatnih deset kalendarskih dana. Ako primjenjiva minimalna premijska stopa nakon smanjenja/isključivanja rizika iznosi manje od ili je jednaka 75 posto minimalne premijske stope što bi bilo posljedica primjene razvrstavanja zemalja prema riziku zemlje kupca bez smanjenja ili isključivanja rizika, sudionica koja šalje obavijesti obavješćuje sve ostale sudionice najmanje 20 kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze.
- (b) Sudionica obavješćuje sve ostale sudionice o svojoj konačnoj odluci nakon rasprave da bi se olakšalo preispitivanje iskustva u skladu s člankom 66. Sudionice vode evidenciju svog iskustva u vezi premijskih stopa o kojima je poslana obavijest u skladu s gore navedenom točkom (a).

45. Prethodna obavijest bez rasprave

- (a) Sudionica obavješćuje sve ostale sudionice najmanje deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze u skladu s Prilogom V. Sporazumu ako namjerava:
1. u slučaju zemlje kategorije I. poduprijeti rok otplate od više od pet no ne više od osam i pol godina;
 2. osigurati potporu za ne-nuklearnu elektranu s rokom otplate dužim od odgovarajućeg maksimuma iz članka 12., no koji ne premašuje 12 godina kako je navedeno u članku 13. točki (a);
 3. osigurati potporu u skladu s člankom 14. točkom (d);
 4. primijeniti premijsku stopu u skladu s drugom alinejom članka 24. točke (e);
 5. primijeniti premijsku stopu u skladu s člankom 24. točkom (g).
- (b) Ako sudionica koja pokreće postupak ublaži ili povuče svoju namjeru pružanja potpore takvoj transakciji, o tome odmah obavješćuje sve ostale sudionice.

*Odjeljak 3.: Postupci za pomoć povezanu s trgovinom***46. Prethodna obavijest**

- (a) Sudionica šalje prethodnu obavijest ako namjerava osigurati službenu potporu za:
- nevezanu pomoć povezanu s trgovinom u vrijednosti od dva milijuna posebnih prava vučenja (SDR) ili više, i s razinom povlastica od manje od 80 posto,
 - nevezanu pomoć povezanu s trgovinom u vrijednosti od manje od dva milijuna posebnih prava vučenja (SDR) i elementom bespovratnih sredstava (prema definiciji DAC-a) u iznosu od manje od 50 posto,
 - vezanu pomoć povezanu s trgovinom u vrijednosti od dva milijuna posebnih prava vučenja (SDR) ili više, i s razinom povlastica od manje od 80 posto, ili
 - vezanu pomoć povezanu s trgovinom u vrijednosti od manje od dva milijuna posebnih prava vučenja (SDR) i razinom povlastica od manje od 50 %, osim u slučajevima navedenima u članku 35. točkama (a) i (b).
- (b) Prethodna obavijest šalje se najkasnije 30 radnih dana prije zaključivanja prikupljanja ponuda ili datuma preuzimanja obveze, pri čemu se prvenstvo daje ranijem datumu.
- (c) Ako sudionica koja pokreće postupak ublaži ili povuče svoju namjeru podupiranja uvjeta o kojima je poslala obavijest, o tome odmah obavješćuje sve ostale sudionice.
- (d) Odredba ovog članka primjenjuje se na vezanu pomoć koja čini dio povezanog financijskog paketa, kako je navedeno u članku 32.

47. Trenutna obavijest

- (a) Sudionica odmah obavješćuje sve ostale sudionice, odnosno u roku od dva radna dana od preuzimanja obveze, ako pruža službenu potporu za vezanu pomoć u sljedećim vrijednostima:
- dva milijuna posebnih prava vučenja (SDR) ili više i razine povlastica od 80 posto ili više, ili
 - manje od dva milijuna posebnih prava vučenja (SDR) i razine povlastica od manje od 50 %, osim u slučajevima navedenima u članku 35. točkama (a) i (b).
- (b) Sudionica također odmah obavješćuje sve ostale sudionice o potpisivanju protokola o pomoći, kreditne linije ili sličnog sporazuma.
- (c) Prethodna obavijest nije potrebna ako sudionica namjerava prilagoditi financijske uvjete za koje je potrebna trenutačna obavijest.

*Odjeljak 4.: Postupci savjetovanja za vezanu pomoć***48. Svrha savjetovanja**

- (a) Sudionica koja traži obrazloženje vezano uz moguće trgovinske motive za vezanu pomoć može zahtijevati potpunu ocjenu kvalitete pomoći (navedenu u Prilogu IX.).
- (b) Osim toga, sudionica može zatražiti savjetovanje s ostalim sudionicama, u skladu s člankom 49. To uključuje osobno savjetovanje kako je navedeno u članku 54. da bi se raspravilo o sljedećem:
- najprije, ispunjava li ponuda za pomoć zahtjeve članaka 33. i 34., i
 - ako je potrebno, je li ponuda za pomoć opravdana ako zahtjevi članaka 33. i 34. nisu ispunjeni.

49. Opseg i vremenski raspored savjetovanja

- (a) Za vrijeme savjetovanja, sudionica može, između ostalog, zahtijevati sljedeće podatke:
- ocjenu detaljne studije izvedivosti/procjene projekta,
 - postoji li konkurentna ponuda s nepovlaštenim financiranjem ili financiranjem u obliku pomoći,
 - očekivanje da će projekt ostvariti ili sačuvati stranu valutu,
 - postoji li suradnja s multilateralnim organizacijama poput Svjetske banke,
 - prisutnost međunarodnih konkurentskih natječaja (ICB), posebno ako dobavljač zemlje donatorice ima najniže procijenjenu ponudu,
 - utjecaj na okoliš,
 - sudjelovanje privatnog sektora, i
 - vremenski raspored obavijesti (npr. šest mjeseci prije zaključivanja prikupljanja ponuda ili datuma preuzimanja obveze) povlaštenih kredita ili kredita u obliku pomoći.
- (b) Savjetovanje se završava, a tajništvo obavješćuje sve sudionice o nalazima vezanima uz oba pitanja iz članka 48. najmanje deset kalendarskih dana prije zaključivanja prikupljanja ponuda ili datuma preuzimanja obveze, pri čemu se prvenstvo daje ranijem datumu. Ako dođe do neslaganja stranaka koje su se savjetovale, tajništvo poziva ostale sudionice da izraze svoja stajališta u roku od pet radnih dana. O navedenim stajalištima obavješćuje sudionicu koja šalje obavijest koja bi trebala razmotriti nastavak postupka u slučaju da nema značajne potpore za ponudu za pomoć.

50. Ishod savjetovanja

- (a) Donatorica koja želi nastaviti s projektom bez obzira na nedostatak značajne potpore šalje prethodnu obavijest o svojim namjerama ostalim sudionicama, najkasnije 60 kalendarskih dana nakon završetka savjetovanja, odnosno prihvaćanja zaključka predsjednika. Donatorica također šalje dopis glavnom tajniku OECD-a navodeći rezultate savjetovanja i objašnjavajući prednosti nacionalnih interesa nepovezanih s trgovinom koji su doveli do tog postupka. Sudionice očekuju da će se tako nešto dogoditi u rijetkim, iznimnim slučajevima.
- (b) Donatorica odmah obavješćuje sudionice da je poslala dopis glavnom tajniku OECD-a, čiju kopiju valja priložiti obavijesti. Ni donatorica ni bilo koja druga sudionica ne smiju preuzeti obvezu za vezanu pomoć do deset radnih dana od slanja ove obavijesti sudionicama. Prethodno navedeno razdoblje od deset radnih dana produžuje se na 15 dana u slučaju projekata vezano uz koje su tijekom procesa savjetovanja utvrđene konkurentne komercijalne ponude.
- (c) Tajništvo prati napredak i rezultate savjetovanja.

Odjeljak 5.: Razmjena podataka za izvozne kredite i pomoć povezanu s trgovinom

51. Kontaktne točke

Sve obavijesti treba slati između određenih kontaktnih točaka u svakoj zemlji putem trenutne komunikacije, odnosno sustava OLIS, te ih treba tretirati kao povjerljive.

52. Opseg upita

- (a) Sudionica može drugu sudionicu pitati o njezinom stavu prema trećoj zemlji, instituciji u trećoj zemlji ili posebnom načinu poslovanja.
- (b) Sudionica koja je primila zahtjev za službenu potporu može poslati upit drugoj sudionici, dajući najpovoljnije kreditne uvjete te uvjete koje bi sudionica koja šalje upit bila spremna poduprijeti.
- (c) Ako se upit šalje više od jednoj sudionici, mora sadržavati popis adresa.
- (d) Kopija svih upita mora se poslati tajništvu.

53. Opseg odgovora

- (a) Sudionica kojoj je upućen upit mora odgovoriti u roku od sedam kalendarskih dana i iznijeti što je više moguće podataka. Odgovor mora što je bolje moguće opisati odluku koju sudionica namjerava donijeti. Ako je potrebno, potpuni se odgovor šalje u najkraćem mogućem roku. Kopije se šalju na ostale adrese upita i tajništvu.
- (b) Ako odgovor na upit naknadno postane nevaljan iz zbog kojeg razloga, primjerice:
 - zahtjev je poslan, izmijenjen ili povučen, ili
 - razmatraju se ostali uvjeti,

odgovor treba odmah poslati, a kopiju valja poslati na sve ostale adrese upita i tajništvu.

54. Osobno savjetovanje

- (a) Sudionica se u roku od deset radnih dana odaziva na poziv na osobno savjetovanje.
- (b) Zahtjev za osobno savjetovanje na raspolaganju je sudionicama i ne-sudionicama. Savjetovanje se održava u najkraćem mogućem roku nakon isteka razdoblja od deset radnih dana.
- (c) Predsjednik sudionica zajedno s tajništvom koordinira bilo kakve potrebne radnje praćenja, poput pojedinačnog posebnog dogovora. Tajništvo odmah stavlja ishod savjetovanja na raspolaganje.

55. Postupci i oblik pojedinačnih posebnih dogovora

- (a) Prijedlozi za pojedinačni posebni dogovor upućuju se samo tajništvu. Tajništvo mora poslati prijedlog za pojedinačni posebni dogovor svim sudionicama i, u slučaju kad je uključena vezana pomoć, svim kontaktnim točkama DAC-a. Identitet stranke koja pokreće postupak ne otkriva se u registru pojedinačnih posebnih dogovora na oglasnoj ploči OLIS-a. Međutim, tajništvo može na zahtjev usmenim putem otkriti identitet stranke koja pokreće postupak sudionici ili članici DAC-a. Tajništvo vodi evidenciju o takvim zahtjevima.
- (b) Prijedlog za pojedinačni posebni dogovor mora sadržavati datum te mora biti u sljedećem obliku:
- referentni broj, nakon čega slijedi tekst „pojedinačni posebni dogovor”,
 - naziv zemlje uvoznice i kupca,
 - naziv ili opis projekta što je preciznije moguće da bi se jasno odredio projekt,
 - uvjeti koje predviđa zemlja koja pokreće postupak,
 - prijedlog za pojedinačni posebni dogovor,
 - nacionalnost i imena poznatih konkurentskih podnositelja ponuda,
 - datum zaključenja komercijalnog i financijskog natječaja i broj natječaja, ako je poznat,
 - ostali bitni podaci, uključujući razloge za predlaganje pojedinačnog posebnog dogovora, dostupnost studija projekta i/ili posebne okolnosti.
- (c) Prijedlog za pojedinačni posebni dogovor iznesen u skladu s člankom 33. stavkom 4. točkom (b) upućuje se tajništvu, a kopija se šalje ostalim sudionicama. Sudionica koja iznosi prijedlog za pojedinačni posebni dogovor daje potpuno objašnjenje razloga zašto smatra da bi se razvrstavanje zemlje trebalo razlikovati od postupka navedenog u članku 33. točki (b).
- (d) Tajništvo čini dogovorene pojedinačne posebne dogovore javno dostupnima.

56. Odgovori na prijedloge za pojedinačni posebni dogovor

- (a) Odgovori se šalju u roku od 20 kalendarskih dana, iako se sudionice potiču da odgovore na prijedlog za pojedinačni posebni dogovor u najkraćem mogućem roku.
- (b) Odgovor može biti zahtjev za dodatne podatke, prihvatanje i odbijanje, prijedlog za izmjenu pojedinačnog posebnog dogovora ili alternativni prijedlog za pojedinačni posebni dogovor.
- (c) Smatra se da je sudionica, koja izjavi da nema stajalište jer joj nisu pristupili ni jedan izvoznik ni tijela zemlje primateljice u slučaju pomoći za projekt, prihvatila prijedlog za pojedinačni posebni dogovor.

57. Prihvatanje pojedinačnih posebnih dogovora

- (a) Nakon razdoblja od 20 kalendarskih dana, tajništvo obavješćuje sve sudionice o statusu prijedloga za pojedinačni posebni dogovor. Ako sve sudionice ne prihvate pojedinačni posebni dogovor, no ni jedna sudionica ga ne odbije, prijedlog ostaje otvorenim dodatnih osam kalendarskih dana.
- (b) Nakon navedenog dodatnog razdoblja, smatra se da je sudionica koja nije izričito odbila prijedlog za pojedinačni posebni dogovor prihvatila pojedinačni posebni dogovor. Međutim, sudionica, uključujući sudionicu koja pokreće postupak, može svoje prihvaćanje pojedinačnog posebnog dogovora uvjetovati izričitim prihvaćanjem jedne ili više sudionica.

- (c) Ako sudionica ne prihvati jedan ili više elemenata pojedinačnog posebnog dogovora, indirektno prihvaća sve ostale elemente pojedinačnog posebnog dogovora. Podrazumijeva se da takvo djelomično prihvaćanje može navesti ostale sudionice da promijene svoje stajalište prema predloženom pojedinačnom posebnom dogovoru. Sve sudionice mogu slobodno ponuditi ili prilagoditi uvjete koji nisu obuhvaćeni pojedinačnim posebnim dogovorom.
- (d) Pojedinačni posebni dogovor koji nije prihvaćen može se ponovno razmotriti pomoću postupaka u člancima 55. i 56. U tim okolnostima sudionice ne obvezuje njihova prvotna odluka.

58. Neslaganje oko pojedinačnih posebnih dogovora

Ako se sudionica koja pokreće postupak i sudionica koja je predložila izmjenu ili alternativu ne mogu dogovoriti oko pojedinačnog posebnog dogovora u roku od dodatnih osam kalendarskih dana, to se razdoblje može produžiti uz pristanak obje stranke. Tajništvo o takvom produžetku obavješćuje sve sudionice.

59. Datum stupanja na snagu pojedinačnog posebnog dogovora

Tajništvo obavješćuje sve sudionice o stupanju pojedinačnog posebnog dogovora na snagu ili o njegovom odbijanju; pojedinačni posebni dogovor stupit će na snagu tri kalendarska dana nakon te objave. Tajništvo putem sustava OLIS čini dostupnima sve trajno ažurirane evidencije o svim pojedinačnim posebnim dogovorima o kojima su se sporazumjele ili o kojima nije donesena odluka.

60. Valjanost pojedinačnih posebnih dogovora

- (a) Nakon što se sklopi, pojedinačni posebni dogovor valjan je tijekom dvije godine od datuma stupanja na snagu, osim ako tajništvo ne primi obavijest da više ne predstavlja predmet interesa i ako to prihvate sve sudionice. Pojedinačni posebni dogovor ostaje valjan dodatne dvije godine ako sudionica zatraži produženje u roku od 14 kalendarskih dana od izvornog datuma isteka. O naknadnim produženjima dogovor se može postići putem jednakog postupka. Pojedinačni posebni dogovor postignut u skladu s člankom 33. stavkom 4. točkom (b) ostaje valjan dok podaci Svjetske banke za sljedeću godinu ne postanu dostupni.
- (b) Tajništvo prati status pojedinačnih posebnih dogovora i o tome obavješćuje sudionice, održavajući popis „Status valjanih pojedinačnih posebnih dogovora” na OLIS-u. Tajništvo, između ostalog, čini sljedeće:

- dodaje nove pojedinačne posebne dogovore nakon što ih prihvate sudionice,
- ažurira datum isteka nakon što sudionica zatraži produženje,
- briše pojedinačne posebne dogovore koji su istekli,
- svaka tri mjeseca izdaje popis pojedinačnih posebnih dogovora koji ističu u sljedećem tromjesečju.

Odjeljak 6.: Operativne odredbe za prijenos podataka o minimalnim kamatnim stopama (CIRR)

61. Prijenos podataka o minimalnim kamatnim stopama

- (a) CIRR za valute određene u skladu s odredbama članka 20. šalju se tajništvu putem trenutne komunikacije najmanje jednom mjesečno radi dostavljanja svim sudionicama.
- (b) Takva obavijest mora biti dostavljena tajništvu najkasnije pet dana nakon kraja svakog mjeseca obuhvaćenog ovom obavijesti. Tajništvo zatim odmah obavješćuje sve sudionice o primjenjivim stopama i čini ih javno dostupnima.

62. Datum stupanja na snagu primjene kamatnih stopa

Bilo kakve promjene CIRR-a stupaju na snagu 15. dana nakon kraja svakog mjeseca.

63. Trenutne promjene kamatnih stopa

Kad tržišna kretanja zahtijevaju obavijesti o izmjeni CIRR-a tijekom mjeseca, izmijenjena stopa se primjenjuje deset dana nakon što tajništvo primi obavijest o toj izmjeni.

*Odjeljak 7.: Revizije***64. Redovita revizija sporazuma**

- (a) Sudionice redovito preispituju funkcioniranje Sporazuma. Sudionice, u okviru revizije, između ostalog, preispituju postupke o slanju obavijesti, provedbu i djelovanje sustava DDR, pravila i postupke o vezanoj pomoći, pitanja prilagođavanja, prethodno preuzete obveze i mogućnosti većeg sudjelovanja u Sporazumu.
- (b) Ova se revizija temelji na podacima o iskustvu sudionica i njihovim prijedlozima za poboljšanje djelovanja i učinkovitosti Sporazuma. Sudionice u obzir uzimaju ciljeve Sporazuma i prevladavajuću gospodarsku i monetarnu situaciju. Podaci i prijedlozi koje sudionice žele iznijeti u okviru ove revizije moraju biti dostavljeni tajništvu najkasnije 45 kalendarskih dana prije datuma revizije.

65. Revizija minimalnih kamatnih stopa

- (a) Sudionice redovito revidiraju sustav za određivanje CIRR-a da bi se osiguralo da stope o kojima je poslana obavijesti odražavaju trenutačne tržišne uvjete i ispunjavaju ciljeve na kojima se taj sustav temelji. Takve revizije također obuhvaćaju maržu koju valja dodati kod primjenjivanja tih stopa.
- (b) Sudionica može predsjedniku sudionica podnijeti utemeljeni zahtjev za dodatnu reviziju u slučaju da navedena sudionica smatra da CIRR za jednu ili više valuta više na odražava trenutačne tržišne uvjete.

66. Revizija minimalnih premijskih stopa i povezanih pitanja

Sudionice redovito prate i preispituju sve aspekte pravila i postupaka vezanih uz premije. To uključuje:

- (a) metodologiju za model ocjene rizika zemlje da bi se, na temelju iskustva, preispitala njegova valjanost;
- (b) minimalne premijske stope za kreditni rizik zemlje da bi ih se s vremenom prilagodilo i te da bi ostale odgovarajuće mjerilo rizika, uzimajući u obzir tri instrumenta za dobivanje povratnih informacija o premijama (PFT): pristupe obračunavanja novčanog toka i dospjelih obveza i, gdje je primjereno, pokazatelje privatnog tržišta;
- (c) razlikovanja između minimalnih premijskih stopa koja u obzir uzimaju različitu kvalitetu izvozno-kreditnih proizvoda i postotak osiguranog pokrića; i
- (d) iskustvo povezano s korištenjem smanjenja i/ili isključivanja rizika kako je navedeno u članku 28. i nastavak valjanosti i primjerenosti posebnih dozvoljenih čimbenika za smanjenje/isključivanje rizika. U svrhu pružanja pomoći tijekom revizije, tajništvo osigurava izvješća o svim obavijestima.

PRILOG I.

SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZIM KREDITIMA ZA BRODOVE

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE SEKTORSKOG DOGOVORA

1. **Sudjelovanje**

Sudionice sektorskog dogovora su: Australija, Europska unija, Japan, Koreja i Norveška.

2. **Područje primjene**

Ovaj sektorski dogovor, koji predstavlja dopunu Sporazumu, sadrži posebne smjernice za službeno podupirane izvozne kredite za izvozne ugovore vezane uz sljedeće:

- (a) Bilo koje morsko plovilo od 100 brt ili više korišteno za prijevoz robe ili osoba, ili za pružanje specijalizirane usluge (primjerice, ribarska plovila, brodovi za proizvodnju ribe, ledolomci i jaružala, koji zbog svog pogona i usmjeravanja (upravljanja) trajno predstavljaju sva svojstva samostalne navigacije na otvorenom moru), remorker od 365 kW i više, ili nedovršene brodove koji su pokretni i plutajući. Sektorski dogovor ne obuhvaća vojna plovila. Plutajući dokovi i pokretne jedinice na moru nisu obuhvaćeni sektorskim dogovorom, no pojave li se problemi vezano uz izvozne kredite za takve strukture, sudionice sektorskog dogovora („sudionice“), nakon razmatranja utemeljenih zahtjeva bilo koje sudionice mogu odlučiti da će isti biti obuhvaćeni.
- (b) Bilo kakvu prenamjenu broda. Prenamjena broda znači bilo kakva prenamjena pomorskih plovila od više od 1 000 brt pod uvjetom da radnje preoblikovanja obuhvaćaju značajne izmjene plana tereta, trupa ili pogonskog sustava.
- (c) 1. Iako plovila na zračni jastuk („hovercraft“) nisu uključena u sektorski dogovor, sudionice imaju dopuštenje odobriti izvozne kredite za plovila na zračni jastuk po uvjetima jednakima onima koji prevladavaju u sektorskom dogovoru. Obvezuju se da će umjereno primjenjivati tu mogućnost i da neće odobravati takve kreditne uvjete plovilima na zračni jastuk u slučajevima kad se utvrdi da ne postoji konkurencija u skladu s uvjetima sektorskog dogovora.
2. U sektorskom dogovoru izraz „plovilo na zračni jastuk“ („hovercraft“) definiran je kako slijedi: amfibijsko vozilo od najmanje 100 tona koje u cijelosti podupire zrak koji se ispušta iz vozila i stvara prostor unutar fleksibilnog ruba oko ruba vozila i tla ili vodene površine ispod vozila, te ga pokreću i kontroliraju propeleri ili zrak iz ventilatora koji prolazi kroz cijevi ili slični uređaji.
3. Razumije se da odobravanje izvoznih kredita po uvjetima jednakima onima koji prevladavaju u sektorskom dogovoru treba ograničiti na ona plovila na zračni jastuk koja se koriste na morskim i nekopenim linijama, osim ako moraju doći do objekata na terminalima koji su udaljeni najviše jedan kilometar od vode.

POGLAVLJE II.

ODREDBE ZA IZVOZNE KREDITE I VEZANU POMOĆ

3. **Maksimalni rok otplate**

Maksimalni je rok otplate, bez obzira na kategoriju zemlje, 12 godina od isporuke.

4. **Gotovinsko plaćanje**

Sudionice zahtijevaju minimalno gotovinsko plaćanje od 20 posto ugovorne cijene po isporuci.

5. **Otplata glavnice**

Glavnica izvoznog kredita otplaćuje se u jednakim obrocima u redovnim intervalima od uglavnom šest mjeseci do najviše 12 mjeseci.

6. **Minimalna premija**

Odredbes Sporazuma koje se odnose na referentne vrijednosti minimalne premije ne primjenjuju se dok sudionice ovog sektorskog dogovora dodatno ne preispitaju te odredbe.

7. Pomoć

Bilo koja sudionica koja želi osigurati pomoć mora, osim odredaba Sporazuma, potvrditi da se tijekom razdoblja otplate brod ne vodi u okviru otvorenog registra i da je dobiveno odgovarajuće jamstvo da krajnji vlasnik ima prebivalište u zemlji primateljici, da nije ovisno društvo koje ne djeluje i koje je stranog interesa, i da se obvezao da neće prodati brod bez odobrenja svoje vlade.

POGLAVLJE III.

POSTUPCI

8. Obavijest

U svrhu transparentnosti, svaka sudionica, osim odredaba Sporazuma i sustava za izvješćivanje vjerovnika IBRD/Berne Union/OECD, mora osigurati godišnje podatke o svom sustavu za pružanje službene potpore i o načinima provedbe ovog sektorskog dogovora, uključujući sheme koje su na snazi.

9. Revizija

- (a) Sektorski se dogovor revidira godišnje ili na zahtjev bilo koje sudionice u okviru radne skupine OECD-a o brodogradnji, a za sudionice Sporazuma se sastavlja izvješće.
- (b) Za bolju sukladnost i dosljednost između Sporazuma i ovog sektorskog dogovora te uzimajući u obzir prirodu industrije brodogradnje, sudionice ovog sektorskog dogovora i Sporazuma savjetovat će se i uskladiti prema potrebi.
- (c) Nakon što sudionice Sporazuma odluče promijeniti Sporazum, sudionice ovog sektorskog dogovora („sudionice”) ispitat će takvu odluku i razmotriti njezinu važnost za ovaj sektorski dogovor. Za vrijeme navedenog razmatranja, izmjene Sporazuma neće se primjenjivati na ovaj sektorski dogovor. U slučaju da sudionice prihvate izmjene Sporazuma, obavješćuju o tome sudionice Sporazuma pisanim putem. U slučaju da sudionice ne prihvate izmjene Sporazuma vezano uz njihovu primjenu u brodogradnji, o svojim prigovorima obavješćuju sudionice Sporazuma i započinju savjetovanje s njima da bi pronašle rješenje tih problema. U slučaju da dvije skupine ne mogu postići dogovor, prevladavaju stajališta sudionica vezana uz primjenu izmjena u brodogradnji.
- (d) Nakon stupanja na snagu „Sporazuma o poštivanju uobičajenih konkurentskih uvjeta u industriji brodogradnje i popravaka” ovaj se sektorski dogovor prestaje primjenjivati za one sudionice koje imaju pravnu obvezu primijeniti Sporazum o izvoznim kreditima iz 1994. [C/WP6(94)6]. Te sudionice moraju odmah raditi na reviziji i usklađivanju Sporazuma iz 1994. s ovim sektorskim dogovorom.

*Dodatak***OBVEZE ZA BUDUĆI RAD**

Osim budućeg rada vezanog uz Sporazum, sudionice ovog sektorskog dogovora obvezuju se na sljedeće:

- (a) razvoj oglednog popisa vrsta brodova koji se općenito smatraju nekomercijalno ne održivima, uzimajući u obzir pravila o vezanoj pomoći navedena u Sporazumu;
 - (b) preispitivanje odredaba Sporazuma u vezi s referentnim vrijednostima minimalnih premija s ciljem njihova uključivanja u ovaj sektorski dogovor;
 - (c) poštujući razvoje događaja u okviru važnih međunarodnih pregovora, vođenje rasprava o uključivanju ostalih pravila o minimalnim kamatnim stopama, uključujući posebni CIRR i promjenjive stope;
 - (d) vođenje rasprava o primjenjivosti godišnjih obroka otplate glavnice.
-

PRILOG II.

SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZIM KREDITIMA ZA NUKLEARNE ELEKTRANE

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE SEKTORSKOG DOGOVORA

1. Područje primjene

(a) Ovaj sektorski dogovor, koji dopunjuje Sporazum:

- utvrđuje posebne smjernice koje se odnose na službeno podupirane izvozne kredite vezane uz ugovore za izvoz čitavih nuklearnih elektrana ili njihovih dijelova, koji obuhvaća sve komponente, opremu, materijale i usluge, uključujući i osposobljavanje osoblja, izravno potrebne za izgradnju i puštanje u rad takvih nuklearnih elektrana. On također utvrđuje uvjete koji se primjenjuju na potporu za nuklearno gorivo.
- ne primjenjuje se na stavke za koje je obično odgovoran kupac, a posebno na troškove povezane s razvojem zemljišta, cestama, građevinskim naseljima, energetskim vodovima, ranžirnim postajama i vodovodnom mrežom, kao i na troškove nastale u zemlji kupca radi dobivanja službenog odobrenja (npr. lokacijska dozvola, građevinska dozvola, dozvola za punjenje gorivom), osim:
 - kad je kupac ranžirne postaje jednak kupcu elektrane, a ugovor je sklopljen u odnosu na izvornu ranžirnu postaju za tu elektranu, maksimalni rok otplate i minimalne kamatne stope za izvornu ranžirnu postaju jednake su onima za nuklearnu elektranu (odnosno, 15 godina i SCIRR).
- ne primjenjuje se na razdjelne stanice, transformatore i prijenosne vodove.

(b) Ovaj se sektorski dogovor također primjenjuje na modernizaciju postojeće nuklearne elektrane u slučajevima kad je ukupna vrijednost modernizacije 80 milijuna posebnih prava vučenja (SDR) (kategorija X.) ili više, s tim da će se ekonomski vijek trajanja elektrane vjerojatno produžiti za barem 15 godina. Ako se ne ispuni jedan od tih kriterija, primjenjuju se uvjeti Sporazuma.

(c) Uvjeti Sporazuma, a ne sektorskog dogovora, primjenjuju se za službenu potporu osiguranu za stavljanje nuklearne elektrane izvan pogona. Stavljanje izvan pogona definirano je kao zatvaranje ili rastavljanje nuklearne elektrane. Postupci za pojedinačni posebni dogovor navedeni u člancima 55. do 60. Sporazuma pružaju mogućnost skraćivanja ili produživanja rokova otplate.

2. Preispitivanje

Sudionice redovito preispituju odredbe sektorskog dogovora.

POGLAVLJE II.

ODREDBE ZA IZVOZNE KREDITE I VEZANU POMOĆ

3. Maksimalni rok otplate

Maksimalni je rok otplate, bez obzira na kategoriju zemlje, 15 godina od isporuke.

4. Otplata glavnice i plaćanje kamata

- (a) Glavnica izvoznog kredita otplaćuje se u jednakim obrocima.
- (b) Glavnica se otplaćuje, a kamate se plaćaju najmanje svakih šest mjeseci, a prvi obrok glavnice i kamate uplaćuju se najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita.
- (c) Za izvozne kredite u svrhu potpore transakcija vezanih uz najam, umjesto jednake otplate glavnice kako je navedeno u točki (a) mogu se primijeniti jednake otplate glavnice i kamata zajedno.

5. Minimalne kamatne stope

(a) Sudionica koja pruža službenu financijsku potporu putem izravnog financiranja, refinanciranja ili subvencioniranja kamatne stope primjenjuje minimalne kamatne stope; sudionica primjenjuje odgovarajuću posebnu komercijalnu referentnu kamatnu stopu (SCIRR). Preuzeta obveza po utvrđenom SCIRR-u u početku je ograničena na maksimalno razdoblje koje ne prelazi 15 godina počevši od datuma dodjele ugovora, a svaka službena potpora za preostalo razdoblje kredita također je ograničena na garancije ili subvencioniranje kamatne stope po odgovarajućem SCIRR-u koji je na snazi u vrijeme ponovnog određivanja kamatne stope.

- (b) Kad se službena financijska potpora daje za opremu za djelomičnu opskrbu nuklearne elektrane za koju dobavljač nema obvezu puštanja u rad, minimalna kamatna stopa je SCIRR u skladu s člankom 6. ovog sektorskog dogovora. Alternativno, sudionik može ponuditi odgovarajući CIRR u skladu s člankom 20. Sporazuma, pod uvjetom da maksimalno razdoblje od datuma dodjele ugovora do datuma konačne otplate ne prelazi deset godina.

6. Utvrđivanje SCIRR-a

SCIRR se utvrđuje na fiksnoj marži od 75 baznih točaka iznad CIRR-a za valutu u pitanju, osim za jen, u čijem slučaju marža iznosi 40 baznih točaka. Za valute koje imaju više od jedne stope CIRR-a, u skladu s prvom alinejom članka 20. točke (a) Sporazuma, za utvrđivanje SCIRR-a koristi se CIRR s najdužim rokom.

7. Lokalni troškovi i kapitalizacija kamate

Određbe članka 10. točke (d) Sporazuma ne primjenjuju se u slučaju kad se službena financijska potpora pruža na osnovi SCIRR-a. Službena financijska potpora po stopama različitim od SCIRR-a, i za lokalne troškove i za kapitalizaciju kamate obračunate prije datuma početka roka otplate kredita zajedno ne smije prelaziti 15 % vrijednosti izvoza.

8. Službena potpora za nuklearno gorivo

- (a) Maksimalni rok otplate za početno punjenje gorivom ne smije biti duži od četiri godine od isporuke. Sudionica koja pruža službenu potporu za početno punjenje gorivom primjenjuje minimalne kamatne stope; sudionica primjenjuje odgovarajući CIRR. Početno punjenje gorivom sastoji se od nuklearne jezgre ugrađene na samom početku i dva naknadna punjenja, koji se zajedno sastoje od dvije trećine nuklearne jezgre.
- (b) Maksimalni rok otplate za naknadna punjena nuklearnim gorivom je šest mjeseci. Ako se u iznimnim okolnostima odobrenje dužeg roka smatra prikladnim, ali ni u kom slučaju dužim od dvije godine, primjenjuju se postupci utvrđeni člankom 44. Sporazuma. Sudionica koja pruža službenu potporu za naknadno ponovno punjenje nuklearnim gorivom primjenjuje minimalne kamatne stope; sudionica primjenjuje odgovarajući CIRR.
- (c) Službena potpora za odvojene usluge obogaćivanja urana ne pruža se po uvjetima povoljnijima od onih koji se primjenjuju za nuklearno gorivo.
- (d) Ponovna obrada i postupanje rabljenim gorivom (uključujući odlaganje otpada) plaćaju se gotovinom.
- (e) Sudionice ne smiju davati besplatno nuklearno gorivo ili usluge.

9. Pomoć

Sudionice ne smiju pružati potporu u obliku pomoći, osim ako je u obliku nevezanih bespovratnih sredstava.

POGLAVLJE III.

POSTUPCI

10. Prethodno savjetovanje

Prepoznajući prednosti koje mogu nastati ako se postigne zajednički stav prema uvjetima za nuklearne elektrane, sudionice se slažu da će održati prethodno savjetovanje u svim slučajevima gdje postoji namjera pružanja službene potpore.

11. Prethodna obavijest

- (a) Sudionica koja započinje prethodno savjetovanje, obavješćuje sve ostale sudionice najmanje deset radnih dana prije donošenja konačne odluke o uvjetima koje namjerava podupirati u skladu s Prilogom V. Sporazumu.
- (b) Ostale sudionice u roku od deset radnih dana koji je naveden u gornjem podstavku (a) ne donose konačnu odluku o uvjetima koje će podupirati, ali u roku od pet dana razmjenjuju podatke sa svim drugim sudionicama na savjetovanju o odgovarajućim kreditnim uvjetima za transakciju, s ciljem postizanja zajedničkog stajališta o takvim uvjetima.
- (c) Ako se ovime ne postigne zajedničko stajalište u roku od deset dana nakon primitka početne obavijesti, konačna odluka svake sudionice u savjetovanju odgađa se za dodatnih deset radnih dana, tijekom kojeg razdoblja se ulažu dodatni naponi kako bi se postiglo zajedničko stajalište za vrijeme osobnog savjetovanja.

PRILOG III.

SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZNYM KREDITIMA ZA CIVILNE ZRAKOPLOVE

DIO 1.

NOVI VELIKI ZRAKOPLOVI I MOTORI ZA TAKVE ZRAKOPLOVE

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE

1. Oblik i područje primjene

- (a) Dio 1. sektorskog dogovora, koji dopunjuje Sporazum, utvrđuje posebne smjernice koje se primjenjuju na službeno podupirane izvozne kredite vezane uz prodaju ili najam novih velikih civilnih zrakoplova, navedenih u Dodatku I., i motore ugrađene u takve zrakoplove. Novi zrakoplov je zrakoplov u vlasništvu proizvođača, odnosno zrakoplov koji nije isporučen niti prethodno korišten u predviđene svrhe prijevoza putnika i/ili tereta uz plaćanje cijene prijevoza. To ne bi isključivalo potporu sudionice vezano uz uvjete koji su primjereni za novi zrakoplov za transakcije u čijem su slučaju, uz prethodno znanje sudionice, zbog odgode službene potpore uspostavljeni privremeni komercijalni financijski dogovori. U tim slučajevima, rok otplate, uključujući „datum početka roka otplate kredita” i „konačni datum otplate” bio bi jednak roku da su prodaja ili najam zrakoplova primili službenu potporu od datuma prvotne isporuke zrakoplova.
- (b) Uvjeti iz poglavlja I. također se primjenjuju na motore i rezervne dijelove kad se smatraju dijelom prvotne narudžbe zrakoplova, u skladu s odredbama članka 33. dijela 3. ovog sektorskog dogovora. Ne primjenjuju se na simulatore leta za koje vrijede uvjeti Sporazuma.

2. Cilj

Cilj ovog dijela sektorskog dogovora jest uspostaviti ravnotežu kojom se na svim tržištima:

- izjednačavaju konkurentski financijski uvjeti između sudionica,
- neutralizira financiranje između sudionica kao čimbenik pri odabiru konkurentskih zrakoplova, i
- izbjegava iskrivljene konkurencije.

POGLAVLJE II.

ODREDBE ZA IZVOZNE KREDITE I POMOĆ

3. Predujam

- (a) Sudionice zahtijevaju predujam od minimalno 15 % od ukupne cijene zrakoplova, što uključuje cijenu okvira aviona, svih ugrađenih motora i rezervnih motora i rezervnih dijelova u mjeri navedenoj u članku 33. dijela 3. ovog sektorskog dogovora.
- (b) Službena potpora za takav predujam može biti samo u obliku osiguranja i garancija, odnosno čistog pokrića od uobičajenih rizika prije kredita.

4. Maksimalni rok otplate

Maksimalni rok otplate je 12 godina.

5. Podobne valute

Valute koje su podobne za službenu financijsku potporu su euro, britanska funta i američki dolar.

6. Otplata glavnice

- (a) Glavnica izvoznog kredita uglavnom se otplaćuje u jednakim i redovitim obrocima najmanje svakih šest mjeseci, a prvi obrok valja platiti najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita. U slučaju najma, takav se profil otplate može primijeniti ili samo za glavicu ili zajedno za glavicu i kamate.

(b) Sudionica koja namjerava poduprijeti otplatu glavnice po uvjetima drukčijima od onih navedenim u točki (a) primjenjuje sljedeće:

1. ni jedna otplata ili niz otpata u roku od šest mjeseci ne smiju premašivati 25 posto glavnice otplate tijekom roka otplate;
2. sudionica šalje prethodnu obavijest.

7. Plaćanje kamata

- (a) Kamate se obično ne kapitaliziraju tijekom razdoblja otplate.
- (b) Kamate se plaćaju najmanje svakih šest mjeseci, a prva se kamata uplaćuje najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita.
- (c) Sudionica koja namjerava poduprijeti plaćanje kamata po uvjetima drukčijima od uvjeta navedenih u točkama (a) i (b) šalje prethodnu obavijest.

8. Minimalne kamatne stope

(a) Sudionice koje pružaju službenu financijsku potporu, koja ne smije prelaziti 85 posto ukupne cijene zrakoplova iz gornjeg podstavka (a) članka 3. ovog sektorskog dogovora, primjenjuju minimalne kamatne stope do maksimalno 62,5 posto ukupne cijene zrakoplova, kako slijedi:

- za rokove otplate do i uključujući deset godina – TB10 + 120 baznih točaka,
- za rokove otplate više od deset i do 12 godina – TB10 + 175 baznih točaka,

— gdje TB10 označava prosječan desetogodišnji prinos vladinih obveznica za odnosnu valutu (osim za euro) pri konstantnom dospjeću, izračunan za prethodna dva kalendarska tjedna. U slučaju eura, TB10 označava desetogodišnji prinos eura, prema izračunu Eurostata radi utvrđivanja CIRR-a eura, čiji je prosjek izračunan za prethodna dva kalendarska tjedna. Za sve se valute primjenjuje gore navedena marža.

(b) Maksimalni postotak ukupne cijene zrakoplova koji se može financirati po fiksnim minimalnim kamatnim stopama navedenima u gornjem podstavku (a), ograničava se na 62,5 posto ako se otplata kredita proteže na čitavo trajanje financiranja i 42,5 posto kad se otplata kredita proteže na kasnije rokove dospjeća. Sudionice mogu slobodno koristiti bilo koji pristup otplate uzimajući u obzir gornju granicu primjenjivu za odabrani uzorak. Sudionica koja nudi takve tranše obavješćuje ostale sudionice o iznosu, kamatnoj stopi, datumu na koji je utvrđena kamatna stopa, roku valjanosti kamatne stope i načinu otplate. Sudionice pregledavaju dvije gornje granice za vrijeme svake revizije u skladu s člankom 17. ovog sektorskog dogovora kako bi provjerile pruža li jedna gornja granica više pogodnosti od druge, da bi onu povoljniju mogli prilagoditi da bi se postigla veća ravnoteža.

(c) Podložno 85-postotnom pragu u gore navedenom podstavku (a):

1. Sudionice mogu dodatno pružiti službenu financijsku potporu na način koji je usporediv s onim kojeg koristi Privatna korporacija za financiranje izvoza (PEFCO). Dvotjedni podaci o troškovima posudbe sredstava i važećim kamatnim stopama za posudbu PEFCO-a, koji ne uključuju troškove za službene garancije, za financiranje s fiksnom kamatnom stopom za trenutne isplate raspoređene na više datuma, za ugovorne ponude i za natječajne ponude, redovito se dostavljaju ostalim sudionicama. Sudionica koja nudi takve tranše obavješćuje ostale sudionice o iznosu, kamatnoj stopi, datumu na koji je utvrđena kamatna stopa, roku valjanosti kamatne stope i načinu otplate. Svaka sudionica koja se prilagođava takvom financiranju koje nudi druga sudionica, prilagođava se svim njezinim uvjetima osim roka valjanosti kredita koji je utvrđen u dolje navedenom članku 8. ovog sektorskog dogovora.

2. Sve sudionice primjenjuju stope o kojima su obaviještene, sve dok kamatna stopa za isplate u roku od 24 mjeseca ne pređe 225 baznih točaka iznad TB10. U slučaju da 24-mjesečna kamatna stopa pređe 225 baznih točaka, sudionice mogu primijeniti stopu od 225 baznih točaka za isplate u roku od 24 mjeseca i sve odgovarajuće kamatne stope te se odmah savjetuju kako bi pronašle trajno rješenje.

(d) Minimalne kamatne stope uključuju premiju za osiguranje kredita i troškove garancije. Međutim, provizija za neiskorišteni dio odobrenog kredita i troškovi za pripremu kreditnog posla nisu uključeni u kamatnu stopu.

9. Prilagođavanje kamatne stope

Minimalne kamatne stope određene člankom 8. ovog sektorskog dogovora revidiraju se svaka dva tjedna. Ako se prosječni prinos vladinih obveznica za odgovarajuću valutu pri stalnom dospjeću razlikuje za deset baznih točaka ili više na kraju bilo kojeg dvotjednog razdoblja, takve minimalne kamatne stope bit će prilagođene za jednaku razliku gore navedenih baznih točaka, a ponovno izračunata točka bit će zaokružena na najbližih pet baznih točaka.

10. Razdoblje valjanosti za izvozne kredite/ponude kamatnih stopa

Trajanje ponuda minimalne kamatne stope određeno u skladu s člankom 8. ovog sektorskog dogovora ne premašuje tri mjeseca.

11. Utvrđivanje ponuda kamatnih stopa i odabir kamatnih stopa

(a) Sudionice mogu pružiti financijsku potporu u skladu s člancima 8. i 9. ovog sektorskog dogovora po kamatnoj stopi koja se primjenjuje na datum ponude kamatne stope za odgovarajući zrakoplov, pod uvjetom da je ponuda prihvaćena u roku njezinog razdoblja valjanosti u skladu s člankom 10. ovog sektorskog dogovora. Ako ponuda kamatne stope nije prihvaćena na taj način, daljnje ponude kamatnih stopa mogu se dati do, no ne kasnije od datuma isporuke odgovarajućeg zrakoplova.

(b) Ponuda kamatne stope može se prihvatiti, a kamatna stopa se može odabrati u bilo kojem trenutku između potpisivanja ugovora i datuma isporuke odgovarajućeg zrakoplova. Stopa koju odabire korisnik kredita je neopoziva.

12. Potpora s čistim pokrićem

Sudionice mogu pružiti financijsku potporu samo putem garancije ili osiguranja, odnosno čistog pokrića, u skladu s pragom od 85 posto navedenim u članku 8. točki (a) ovog sektorskog dogovora. Bilo koja sudionica koja pruža takvu potporu obavješćuje ostale sudionice o količini, roku, valuti i načinu otplate i kamatnim stopama.

13. Referentna točka za konkurenciju

U slučaju službeno podupirane konkurencije, zrakoplovi koji se nalaze na popisu velikih civilnih zrakoplova u Dodatku I. ovog sektorskog dogovora i koji se natječu s ostalim zrakoplovima mogu imati koristi od jednakih kreditnih uvjeta.

14. Osiguranje za rizik otplate

Sudionice se mogu odlučiti za osiguranje koje smatraju prihvatljivim da bi osigurale rizik otplate bez upućivanja na ostale sudionice. Međutim, slažu se da će iznijeti detalje takvog osiguranja ako to zatraže ostale sudionice, ili kad to bude primjereno.

15. Promjene modela

Sudionice se slažu da, kod davanja ili prihvaćanja ponude fiksne kamatne stope za jednu vrstu zrakoplova, uvjeti iz te ponude ne mogu se prenijeti na drugu vrstu drukčije oznake modela.

16. Financijski najam

Sudionice mogu, u skladu s ostalim uvjetima iz dijela 1. ovog sektorskog dogovora, pružiti potporu za financijski najam na jednakoj osnovi kao za kupoprodajni ugovor.

17. Pomoć

Sudionice ne mogu pružati potporu u obliku pomoći osim ako to nije u obliku nevezanih bespovratnih sredstava. Međutim, sudionice s razumijevanjem razmatraju sve zahtjeve za pojedinačni posebni dogovor za vezanu pomoć u humanitarne svrhe.

POGLAVLJE III.

POSTUPCI

18. Prethodna obavijest, prilagođavanje i razmjena podataka

Postupci vezani uz prethodnu obavijest, prilagođavanje i razmjenu podataka navedeni u Sporazumu primjenjuju se na ovaj dio ovog sektorskog dogovora. Štoviše, sudionice mogu zatražiti savjetovanje ako postoji razlog za vjerovanje da druga sudionica nudi službeno podupiran kredit po uvjetima koji nisu u skladu sa sektorskim dogovorom. Savjetovanje se održava u roku od deset dana, a u ostalom se slijede postupci određeni člankom 54. Sporazuma.

19. *Revizija*

Sudionice redovito preispituju postupke i odredbe ovog sektorskog dogovora da bi ih približile tržišnim uvjetima. No ako se tržišni uvjeti ili uobičajene financijske prakse znatno promijene, reviziju je moguće zatražiti u bilo kojem trenutku.

DIO 2.

POTPUNO NOVI ZRAKOPLOVI OSIM VELIKIH ZRAKOPLOVA

POGLAVLJE IV.

PODRUČJE PRIMJENE20. *Oblik i područje primjene*

Dio 2. ovog sektorskog dogovora, koji dopunjuje Sporazum, navodi posebne smjernice koje se primjenjuju na službeno podupiranje izvozne kredite za prodaju ili najam novih zrakoplova koji nisu obuhvaćeni u dijelu 1. ovog sektorskog dogovora. Ne primjenjuje se na plovila na zračni jastuk („hovercraft”) ili simulatore leta na koje se primjenjuju uvjeti Sporazuma.

21. *Nastojanja*

Odredbe ovog poglavlja predstavljaju najpovoljnije uvjete koje sudionice mogu ponuditi kod pružanja službene potpore. Međutim, sudionice nastavljaju poštovati uobičajene tržišne uvjete za razne vrste zrakoplova i čine sve što je u njihovoj moći da spriječe narušavanje tih uvjeta.

22. *Kategorije zrakoplova*

Sudionice su se sporazumjele oko sljedeće kategorizacije zrakoplova:

- kategorija A: zrakoplovi pokretani turbinama, uključujući helikoptere, (npr. turbomlazni, turbopropelerski i turboventilatorski zrakoplovi), koji obično imaju između 30 i 70 sjedala,
- kategorija B: ostali zrakoplovi pokretani turbinama, uključujući helikoptere,
- kategorija C: ostali zrakoplovi, uključujući helikoptere.

Ogledni popis zrakoplova u kategorijama A i B nalazi se u Dodatku I.

POGLAVLJE V.

ODREDBE ZA IZVOZNE KREDITE I POMOĆ23. *Maksimalni rok otplate*

Maksimalni rok otplate razlikuje se u skladu s kategorizacijom zrakoplova koja se utvrđuje na temelju kriterija određenih člankom 22. ovog sektorskog dogovora.

- (a) Za zrakoplove kategorije A maksimalni rok otplate je deset godina.
- (b) Za zrakoplove kategorije B maksimalni rok otplate je sedam godina.
- (c) Za zrakoplove kategorije C maksimalni rok otplate je pet godina.

24. *Otplata glavnice*

(a) Glavnica izvoznog kredita obično se otplaćuje u jednakim i redovitim obrocima najmanje svakih šest mjeseci, a prvi obrok se plaća najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita. U slučaju najma, takav način otplate može se primijeniti ili za samo glavnice ili zajedno za glavnice i kamate.

(b) Sudionica koja namjerava poduprijeti otplatu glavnice po uvjetima drukčijima od onih određenih točkom (a) postupa u skladu sa sljedećim:

1. ni jedna otplata ili niz otplata u roku od šest mjeseci ne premašuje 25 posto glavnice plative tijekom roka otplate;
2. sudionica šalje prethodnu obavijest.

25. *Plaćanje kamata*

- (a) Kamate se obično ne kapitaliziraju tijekom roka otplate.
- (b) Kamate su plative najmanje svakih šest mjeseci, a prva uplata mora biti izvršena najkasnije šest mjeseci nakon datuma početka roka otplate kredita.
- (c) Sudionica koja namjerava poduprijeti plaćanja kamata po uvjetima drukčijima od onih navedenih u točkama (a) i (b) šalje prethodnu obavijest.
- (d) Kamate isključuju:
 - 1. bilo koje plaćanje premija ili drugih troškova vezanih uz osiguranje ili garanciju kredite dobavljača ili financijskih kredita. Ako se službena potpora pruža putem izravnih kredita/financiranja ili refinanciranja, premija se može dodati nominalnoj vrijednosti kamatne stope ili može biti odvojeni trošak; obje komponentne treba odvojeno naznačiti sudionicama;
 - 2. bilo koje plaćanje bankovnih naknada ili provizija vezanih uz izvozni kredit osim godišnjih ili polugodišnjih bankovnih davanja koja treba plaćati tijekom cijelog roka otplate; i
 - 3. zadržane poreze koje je uvela zemlja uvoznica.

26. *Minimalne kamatne stope*

Sudionice koje pružaju službenu financijsku potporu primjenjuju minimalne kamatne stope; sudionice primjenjuju odgovarajući CIRR određen člankom 20. Sporazuma.

27. *Premija osiguranja i troškovi garancije*

Sudionice se ne odriču, djelomično ili u potpunosti, premije osiguranja i troškova garancije.

28. *Pomoć*

Sudionice ne mogu pružati potporu u obliku pomoći osim ako to nije u obliku nevezanih bespovratnih sredstava. Međutim, sudionice s razumijevanjem razmatraju sve zahtjeve za pojedinačni posebni dogovor za vezanu pomoć u humanitarne svrhe.

POGLAVLJE VI.

POSTUPCI

29. *Prethodna obavijest, prilagođavanje i razmjena podataka*

U slučaju službeno podupirane konkurencije vezano uz prodaju ili najam, zrakoplov koji se natječe sa zrakoplovom iz druge kategorije ili sa zrakoplovom navedenim u ostalim dijelovima sektorskog dogovora može, u svrhu te posebne prodaje ili najma, iskoristiti prednosti uvjeta jednakih uvjetima tih drugih zrakoplova. Postupci vezani uz prethodnu obavijest, prilagođavanje i razmjenu podataka navedeni u Sporazumu primjenjuju se na ovaj dio ovog sektorskog dogovora. Štoviše, sudionice mogu zatražiti savjetovanje ako postoji razlog za vjerovanje da druga sudionica nudi službeno podupiran kredit po uvjetima koji nisu u skladu sa sektorskim dogovorom. Savjetovanje se održava u roku od deset dana, a u ostalom se slijede postupci određeni člankom 54. Sporazuma.

30. *Revizija*

Sudionice redovito preispituju postupke i odredbe ovog sektorskog dogovora da bi ih približile tržišnim uvjetima. No ako se tržišni uvjeti ili uobičajene financijske prakse znatno promijene, reviziju je moguće zatražiti u bilo kojem trenutku.

DIO 3.

RABLJENI ZRAKOPLOVI, REZERVNI MOTORI, REZERVNI DIJELOVI, UGOVORI O ODRŽAVANJU I SERVISIRANJU

POGLAVLJE VII.

PODRUČJE PRIMJENE

31. *Oblik i područje primjene*

Dio 3. sektorskog dogovora, koji dopunjuje Sporazum, navodi posebne smjernice koje se primjenjuju na službeno podupirane izvozne kredite povezane s prodajom ili najmom rabljenih zrakoplova; kao i s rezervnim motorima, rezervnim dijelovima, ugovorima o održavanju i servisiranju u vezi s novim i rabljenim zrakoplovima. Ne primjenjuje se na plovila na zračni jastuk („hovercraft”) ili simulatore leta na koje se primjenjuju uvjeti Sporazuma. Odgovarajuće odredbe dijelova 1. i 2. ovog sektorskog dogovora primjenjuju se uz sljedeće iznimke.

32. *Rabljeni zrakoplovi*

Sudionice ne podupiru kreditne uvjete povoljnije od onih navedenih u sektorskom dogovoru za nove zrakoplove. Pravila navedena u nastavku primjenjuju se posebno na rabljene zrakoplove.

	Starost zrakoplova (godine)	Uobičajeni maksimalni rokovi otplate		
		Veliki zrakoplov	Kategorija A	Kategorija B
1	10	8	6	5
2	9	7	6	5
3	8	6	5	4
4	7	6	5	4
5 – 10	6	6	5	4
Više od 10	5	5	4	3

Navedeni se uvjeti preispituju ako se promijeni maksimalni rok otplate za novi zrakoplov.

- (b) Sudionice primjenjuju odredbe određene člancima 24. i 25. ovog sektorskog dogovora.
- (c) Sudionice koje pružaju službenu financijsku potporu primjenjuju minimalne kamatne stope; sudionice primjenjuju odgovarajući CIRR određen člankom 20. Sporazuma.

33. *Rezervni motori i rezervni dijelovi*

- (a) Financiranje tih stavaka, ako se smatraju dijelom narudžbe izvornog zrakoplova, može se izvršiti po jednakim uvjetima kao za zrakoplove. No u tim slučajevima sudionice također u obzir uzimaju veličinu flote svake vrste zrakoplova, uključujući zrakoplov koji se kupuje, zrakoplov koji je već predmet konačne narudžbe ili je već u vlasništvu, na temelju sljedećeg:

— za prvih pet zrakoplova iste vrste u floti: 15 posto cijene zrakoplova, odnosno cijene okvira zrakoplova i ugrađenih motora, i

— za šesti i daljnje zrakoplove te vrste u floti: 10 posto cijene zrakoplova, odnosno cijene okvira zrakoplova i ugrađenih motora.

- (b) Kad navedeni stavci nisu naručeni zajedno sa zrakoplovom, maksimalni rok otplate je pet godina za nove rezervne motore i dvije godine za ostale rezervne dijelove.

- (c) Neovisno o gore navedenom podstavku (b) vezanom uz nove rezervne motore za velike zrakoplove, sudionice mogu produžiti maksimalni rok otplate od pet godina za do tri godine:

— ako ugovorna vrijednost transakcije premašuje 20 milijuna američkih dolara, ili

— uključuje najmanje četiri nova rezervna motora.

Vrijednost ugovora preispituje se svake dvije godine i prilagođava se povećanju cijena.

- (d) Sudionice zadržavaju pravo promjene njihove prakse i prilagođavanja praksama konkurentnih sudionica vezano uz vremensko razdoblje prve otplate glavnice u odnosu na rezervne motore i rezervne dijelove.

34. *Ugovori o održavanju i servisiranju*

Što se tiče ugovora o održavanju i servisiranju, sudionice mogu ponuditi službenu financijsku potporu uz rok otplate do dvije godine.

POGLAVLJE VIII.

POSTUPCI35. *Prethodna obavijest, prilagođavanje i razmjena podataka*

Postupci vezani uz prethodnu obavijest, prilagođavanje i razmjenu podataka navedeni u Sporazumu primjenjuju se na ovaj dio ovog sektorskog dogovora. Štoviše, sudionice mogu zatražiti savjetovanje ako postoji razlog za vjerovanje da druga sudionica nudi službeno podupiran kredit po uvjetima koji nisu u skladu sa sektorskim dogovorom. Savjetovanje se održava u roku od deset dana, a u ostalom se slijede postupci određeni člankom 54. Sporazuma.

36. *Revizija*

Sudionice redovito preispituju postupke i odredbe ovog sektorskog dogovora da bi ih približile tržišnim uvjetima. No ako se tržišni uvjeti ili uobičajene financijske prakse znatno promijene, reviziju je moguće zatražiti u bilo kojem trenutku.

Dodatak I.

OGLEDNI POPIS

Svi ostali slični zrakoplovi koji se mogu pojaviti u budućnosti obuhvaćeni su ovim sektorskim dogovorom i pravovremeno se dodaju na odgovarajući popis. Ti popisi nisu iscrpni i služe samo kao pokazatelj toga koju vrstu zrakoplova valja uključiti u koju kategoriju, u slučaju dvojbi vezanih uz to pitanje.

VELIKI CIVILNI ZRAKOPLOVI

Proizvođač	Oznaka
Airbus	A 300
Airbus	A 310
Airbus	A 318
Airbus	A 319
Airbus	A 320
Airbus	A 321
Airbus	A 330
Airbus	A 340
Boeing	B 737
Boeing	B 747
Boeing	B 757
Boeing	B 767
Boeing	B 777
Boeing	B 707, 727
British Aerospace	RJ70
British Aerospace	RJ85
British Aerospace	RJ100
British Aerospace	RJ115
British Aerospace	BAe146
Fairchild Dornier	728 Jet
Fairchild Dornier	928 Jet
Fokker	F 70
Fokker	F 100
Lockheed	L-100
McDonnell Douglas	MD-80 series
McDonnell Douglas	MD-90 series
McDonnell Douglas	MD-11
McDonnell Douglas	DC-10
McDonnell Douglas	DC-9
Lockheed	L-1011
Ramaero	1.11-495

ZRAKOPLOVI KATEGORIJE A

Zrakoplovi pokretani turbinama – uključujući helikoptere (npr. turbomlazni, turbopropelerski i turboventilatorski zrakoplovi), koji obično imaju između 30 i 70 sjedala. U slučaju da se razviju novi veliki zrakoplovi pokretani turbinama s preko 70 sjedala, nakon zahtjeva održat će se hitno savjetovanje s ciljem postizanja dogovora o razvrstavanju takvih zrakoplova u ovoj kategoriji ili u dijelu 1. ovog dogovora s obzirom na konkurentsku situaciju.

Proizvođač	Oznaka
Aeritalia	G 222
Aeritalia/Aerospatiale	ATR 42
Aeritalia/Aerospatiale	ATR 72
Aerospatiale/MBB	C160 Transall
De Havilland	Dash 8
De Havilland	Dash 8 – 100
De Havilland	Dash 8 – 200
De Havilland	Dash 8 – 300
Boeing Vertol	234 Chinook
Broman (U.S.)	BR 2000
British Aerospace	BAe ATP
British Aerospace	BAe 748
British Aerospace	BAe Jetstream 41
British Aerospace	BAe Jetstream 61
Canadair	CL 215T
Canadair	CL 415
Canadair	RJ
Casa	CN235
Dornier	DO 328
EH Industries	EH-101
Embraer	EMB 120 Brasilia
Embraer	EMB 145
Fairchild Dornier	528 Jet
Fairchild Dornier	328 Jet
Fokker	F 50
Fokker	F 27
Fokker	F 28
Gulfstream America	Gulfstream I-4
LET	610
Saab	SF 340
Saab	2000
Short	SD 3-30
Short	SD 3-60
Short	Sherpa

ZRAKOPLOVI KATEGORIJE B

Ostali zrakoplovi pokretani turbinama, uključujući helikoptere.

Proizvođač	Oznaka
Aerospatiale	AS 332
Agusta	A 109, A 119
Beech	1900
Beech	Super King Air 300
Beech	Starship 1
Bell Helicopter	206B
Bell Helicopter	206L
Bell Helicopter	212
Bell Helicopter	230
Bell Helicopter	412
Bell Helicopter	430
Bell Helicopter	214
Bombardier/Canadair	Global Express
British Aerospace	BAe Jetstream 31
British Aerospace	BAe 125
British Aerospace	BAe 1000
British Aerospace	BAe Jetstream Super 31
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	Hawker 1000
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	Hawker 800
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	King Air 350
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	Beechjet 400 series
Beech Aircraft Corpn d/b/a Raytheon Aircraft Co.	Starship 2000A
Bell	B 407
Canadair	Challenger 601-3A
Canadair	Challenger 601-3R
Canadair	Challenger 604
Casa	C 212-200
Casa	C 212-300
Cessna	Citation
Cessna	441 Conquest III and Caravan 208 series
Claudius Dornier	CD2
Dassault Breguet	Falcon
Dornier	DO 228-200
Embraer	EMB 110 P2
Embraer/FAMA	CBA 123
Eurocopter	AS 350, AS 355, EC 120, AS 365, EC 135

Proizvođač	Oznaka
Eurocopter	B0105LS
Fairchild	Merlin/300
Fairchild	Metro 25
Fairchild	Metro III V
Fairchild	Metro III
Fairchild	Metro III A
Fairchild	Merlin IVC-41
Gulfstream America	Gulfstream II, III, IV and V
IAI	Astra SP and SPX
IAI	Arava 101 B
Learjet	31A, 35A, 45 and 60 series
MBB	BK 117 C
MBB	BO 105 CBS
McDonnell Helicopter System	MD 902, MD 520, MD 600
Mitsubishi	Mu2 Marquise
Piaggio	P 180
Pilatus Britten-Norman	BN2T Islander
Piper	400 LS
Piper	T 1040
Piper	PA-42-100 (Cheyenne 400)
Piper	PA-42-720 (Cheyenne III A)
Piper	Cheyenne II
Reims	Cessna-Caravan II
SIAI-Marchetti	SF 600 Canguro
Short	Tucano
Westland	W30

PRILOG IV.

SEKTORSKI DOGOVOR O IZVOZIM KREDITIMA, OBNOVLJIVIM IZVORIMA ENERGIJE I VODNIM PROJEKTIMA, NA SNAZI ZA PROBNO RAZDOBLJE DO 30. LIPNJA 2007.

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE**1. Područje primjene**

Ovaj sektorski dogovor, koji dopunjuje Sporazum, navodi financijske uvjete koji se mogu primijeniti na službeno podupirane izvozne kredite povezane s ugovorima za obnovljive izvore energije i vodne projekte; područje primjene podobnih sektora naveden je u Dodatku 1.

POGLAVLJE II.

FINANCIJSKI UVJETI ZA IZVOZNE KREDITE**2. Maksimalni rokovi otplate**

Maksimalni rok otplate, bez obzira na razvrstavanje zemlje kako je navedeno u članku 11. Sporazuma, iznosi 15 godina.

3. Otplata glavnice i plaćanje kamata

- (a) Glavnica izvoznog kredita otplaćuje se u jednakim obrocima.
- (b) Glavnica se otplaćuje, a kamate se plaćaju najmanje svakih šest mjeseci, a prvi obrok glavnice i kamate se plaća najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita.
- (c) Za izvozne kredite pružene u svrhu potpore najma, umjesto jednakih otplata glavnice kako je navedeno u točki (a), mogu se primijeniti jednake otplate glavnice i kamate zajedno.

4. Minimalne fiksne kamatne stope u okviru službene financijske potpore

Sudionica koja pruža službenu financijsku potporu putem direktnog financiranja, refinanciranja ili subvencioniranjem kamatne stope primjenjuje sljedeće minimalne kamatne stope:

- (a) Za rok otplate do uključno 12 godina, sudionica primjenjuje odgovarajuću komercijalnu referentnu kamatnu stopu (CIRR), u skladu s člankom 20. Sporazuma;
- (b) za rok otplate koji premašuje 12 godina do uključno 14 godina, za sve valute primjenjuje se dodatna naknada od 20 baznih točaka iznad CIRR-a;
- (c) za rok otplate koji premašuje 14 godina, za sve se valute primjenjuje posebna komercijalna referentna kamatna stopa (SCIRR) u skladu s člankom 5. ovog sektorskog dogovora.

5. Utvrđivanje SCIRR-a

SCIRR-evi se postavljaju na fiksnoj marži od 75 baznih točaka iznad CIRR-a za dotičnu valutu, osim za jen u čijem je slučaju marža 40 baznih točaka. Za one valute koje imaju više od jedne stope CIRR-a, u skladu s prvom alinejom članka 20. točke (a) Sporazuma, za utvrđivanje SCIRR-a koristi se CIRR za najduži rok.

POGLAVLJE III.

POSTUPCI**6. Prethodna obavijest bez rasprave**

Sudionica obavješćuje sve ostale sudionice najmanje deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze obuhvaćene područjem primjene ovog sektorskog dogovora u skladu s Prilogom V. Sporazumu.

POGLAVLJE IV.

REVIZIJA

7. Probno razdoblje i praćenje

- (a) Financijski uvjeti navedeni u ovom sektorskom dogovoru primjenjuju se na probno razdoblje od dvije godine, odnosno od 1. srpnja 2005. do 30. lipnja 2007. Tijekom dvogodišnjeg probnog razdoblja, sudionice preispituju djelovanje ovog sektorskog dogovora i razmatraju stečeno iskustvo.
- (b) Navedeni financijski uvjeti prekidaju se nakon isteka probnog razdoblja osim ako se sudionice na slože oko jedne od sljedećih mogućnosti:
- nastavka probnog razdoblja uz sva potrebna unapređenja/izmjene, ili
 - konsolidiranja financijskih uvjeta Sporazuma, uz sva potrebna unapređenja/izmjene.
- (c) Tajništvo izvješćuje o provedbi navedenih financijskih uvjeta.
-

Dodatak 1.

PODOBNI SEKTORI

Sljedeći obnovljivi izvori energije i vodni sektori imaju pravo na financijske uvjete navedene u ovom sektorskom dogovoru pod uvjetom da se njihovim učincima postupa u skladu s preporukom OECD-a o zajedničkim pristupima pitanjima okoliša i službeno podupiranim izvoznim kreditima ⁽¹⁾ iz 2003. (kako su je naknadno izmijenile članice radne skupine OECD-a za izvozne kredite i kreditnu garanciju (ECG), uz slaganje Vijeća OECD-a) od 1. srpnja 2005.:

- (a) Energija vjetra
- (b) Geotermalna energija
- (c) Energija plime i energija morskih tokova
- (d) Energija valova
- (e) Solarna fotovoltazna energija
- (f) Solarna termalna energija
- (g) Oceanska termalna energija
- (h) Bioenergija: sve održive biomase, deponijski plin, plin iz uređaja za čišćenje otpadnih voda i energetske naprave za bioplina. „Biomasa” znači biološki razgradiv dio proizvoda, otpada i ostataka iz poljoprivrede (uključujući tvari biljnog i životinjskog podrijetla), šumarstva i povezanih industrija, kao i biološki razgradiv dio industrijskog i komunalnog otpada.
- (i) Projekti povezani s opskrbom vode za upotrebu od strane ljudi i postrojenjima za obradu otpadnih voda:
 - infrastruktura za opskrbu kućanstava vodom za piće, odnosno pročišćavanje vode u svrhu dobivanja vode za piće i distribucijske mreže (uključujući kontrolu curenja),
 - prikupljanje i čišćenje otpadnih voda, odnosno prikupljanje i čišćenje industrijskih i otpadnih voda iz kućanstava, uključujući procese ponovnog korištenja ili oporabe vode i čišćenje mulja izravno povezanog s navedenim aktivnostima.
- (j) Hidroenergija

⁽¹⁾ Preporuka OECD-a primjenjuje se jednako na projekte koji nisu podobni za navedene financijske uvjete.

PRILOG V.

PODACI KOJE TREBA OSIGURATI ZA OBAVIJESTI

Podaci navedeni u odjeljku I. u nastavku osiguravaju se za sve obavijesti poslane u okviru Sporazuma (uključujući njegove priloge). Osim toga, podaci navedeni u odjeljku II. osiguravaju se, kad je primjereno, vezano uz posebnu vrstu obavijesti.

I. PODACI KOJE TREBA OSIGURATI ZA SVE OBAVIJESTI**(a) Osnovni podaci**

1. Zemlja koja izdaje obavijest
2. Datum obavijesti
3. Naziv tijela/agencije koja izdaje obavijest
4. Referentni broj
5. Izvorna obavijest ili revizija prošle obavijesti (bitan je broj revizije)
6. Broj tranše (ako je bitno)
7. Referentni broj kreditne linije (ako je bitno)
8. Članak(-ci) Sporazuma u okviru kojih se izdaje obavijest
9. Referentni broj obavijesti koja se prilagođava (ako je bitno)
10. Opis potpore koja se prilagođava (ako je bitno)

(b) Podaci o kupcu/korisniku kredita/jamcu

11. Zemlja kupca/korisnika kredita
12. Ime kupca/korisnika kredita
13. Lokacija kupca/korisnika kredita
14. Status kupca/korisnika kredita
15. Zemlja jamca (ako je bitno)
16. Ime jamca (ako je bitno)
17. Lokacija jamca (ako je bitno)
18. Status jamca (ako je bitno)

(c) Podaci o robi i/ili uslugama koje se izvoze te projektu

19. Opis robe i/ili usluga koje se izvoze
20. Opis projekta (ako je bitno)
21. Lokacija projekta (ako je bitno)
22. Datum zaključivanja natječaja (ako je bitno)
23. Datum isteka kreditne linije (ako je bitno)

24. Vrijednost podupiranog(-ih) ugovora, bilo stvarna vrijednost (za sve kreditne linije i transakcije projektnog financiranja ili za bilo koju pojedinačnu transakciju na dobrovoljnoj osnovi) ili u skladu sa sljedećom ljestvicom u milijunima posebnih prava vučenja (SDR-i):

Kategorija	Od	Do
I.	0	1
II.	1	2
III.	2	3
IV.	3	5
V.	5	7
VI.	7	10
VII.	10	20
VIII.	20	40
IX.	40	80
X.	80	120
XI.	120	160
XII.	160	200
XIII.	200	240
XIV.	240	280
XV.	280	(*)

(*) Znači broj višekratnika 40 milijuna posebnih prava vučenja (SDR) nad 280 milijuna SDR-a, odnosno 410 milijuna SDR-a bilo bi naznačeno kao kategorija XV. + 4.

25. Valuta ugovora

- (d) Financijski uvjeti službene potpore za izvozne kredite

26. Vrijednost kredita; stvarna vrijednost obavijesti o kreditnim linijama i transakcijama projektnih financija ili za bilo koju pojedinačnu transakciju na dobrovoljnoj osnovi, ili u skladu s ljestvicom SDR-a

27. Valuta kredita

28. Predujam (postotak ukupne vrijednosti podupiranih ugovora)

29. Lokalni troškovi (postotak ukupne vrijednosti podupiranih ugovora)

30. Datum početka roka otplate kredita i upućivanje na primjenjiv podstavak članka 10.

31. Dužina razdoblja otplate

32. Osnovica kamatne stope

33. Kamatna stopa ili marža

II. DODATNI PODACI KOJE TREBA OSIGURATI, PREMA POTREBI, ZA OBAVIJESTI IZDANE U VEZI S POSEBNIM ODREDBAMA

- (a) Sporazum, članak 14. stavak 5. točka (d)

1. Način otplate

2. Učestalost otplate

3. Razdoblje između datuma početka roka otplate kredita i prve otplate glavnice

4. Iznos kamata kapitaliziranih prije datuma početka roka otplate kredita

5. Prosječno ponderirano razdoblje otplate
 6. Obrazloženje razloga za nepružanje potpore u skladu s člankom 14. točkama (a) do (c)
- (b) Sporazum, članci 24. i 28.
1. Razvrstavanje zemlje kupca/korisnika kredita ili multilateralne/regionalne institucije prema riziku
 2. Dužina razdoblja korištenja
 3. Postotak pokrića za rizik zemlje
 4. Kvaliteta pokrića (odnosno, ispod standarda, standardna ili iznad standarda)
 5. Minimalna premijska stopa (MPR) temeljena na razvrstavanju zemlje kupca/korisnika kredita prema riziku bez garancije trećih zemalja, uključivanju multilateralne/regionalne institucije i/ili smanjenju/isključivanju rizika
 6. Primjenjiva minimalna premijska stopa
 7. Stvarna naplaćena stopa premije (izražena u obliku MPR-a kao postotak glavnice)
- (c) Sporazum, članak 24. točka (e), prva alineja
1. Razvrstavanje zemlje jamca prema riziku
 2. Potvrda da garancija pokriva svih pet rizika zemlje navedenih u članku 25. točki (a) za vrijeme cijelog trajanja kredita
 3. Pokazatelj je li ukupni iznos rizika (odnosno, glavnica i kamate) pokriven garancijom
 4. Potvrda da je jamac kreditno sposoban u odnosu na veličinu zajamčenog duga
 5. Potvrda da je garancija pravno valjana i može se provesti u nadležnosti treće zemlje
 6. Pokazatelj toga postoji li bilo kakav financijski odnos između jamca i kupca/korisnika kredita
 7. U slučaju da postoji odnos između jamca i kupca/korisnika kredita:
 - vrsta odnosa (npr. matično društvo-ovisno društvo, ovisno društvo-matično društvo, zajedničko vlasništvo),
 - potvrda da je jamac pravno i financijski nezavisan i može izvršiti obvezu plaćanja kupca/korisnika kredita,
 - potvrda da događaji, propisi i državno posredovanje u zemlji kupca/korisnik kredita ne bi utjecali na jamca.
- (d) Sporazum, članak 28.
1. Korištena metoda smanjenja/isključivanja rizika
 2. Primijenjeni MEF
 3. Detaljno obrazloženje toga koji se kreditni rizici zemlje pripisuju vanjskim uzrocima/uklonjeni su ili se ograničavaju/isključuju kod pojedinačne transakcije i obrazloženje kako takvi vanjski uzroci/uklanjanje ili ograničavanje/isključivanje kreditnih rizika zemlje opravdava primijenjeni MEF
- (e) Sporazum, članci 46. i 47.
1. Oblik vezane pomoći (odnosno, razvojna pomoć ili prethodno miješani kredit ili povezano financiranje)
 2. Ukupna razina povlastica financiranja vezane ili djelomično nevezane pomoći, izračunata u skladu s člankom 37.

3. DDR korišten kod izračuna povlastica
 4. Postupanje gotovinskim plaćanjima kod izračuna razine povlastica
 5. Ograničenja korištenja kreditnih linija
- (f) Prilog II., članak 10.
1. Način otplate
 2. Učestalost otplate
 3. Razdoblje između datuma početka roka otplate kredita i prve otplate glavnice
 4. Potpora za lokalne troškove: uvjeti plaćanja i priroda potpore
 5. Dio projekta koji će se financirati (uz odvojene podatke o utovaru goriva gdje je moguće)
 6. Svi ostali odgovarajući podaci (uključujući upućivanje na povezane slučajeve)
- (g) Prilog IV., članak 6.
1. Detaljan opis projekta, uključujući poseban sektor kako je navedeno u Dodatku 1. sektorskog dogovora o izvoznim kreditima, obnovljivim izvorima energije i vodnim projektima (Prilog IV.)
 2. Detaljno obrazloženje zašto su potrebni posebni financijski uvjeti
 3. U odnosu na kamatnu stopu, podaci o razini dodatne naknade iznad CIRR-a gdje se primjenjuje članak 4. točke (b) ili (c) sektorskog dogovora o izvoznim kreditima, obnovljivim izvorima energije i vodnim projektima (Prilog IV.)
- (h) Prilog X., članak 5.
1. Obrazloženje zašto su osigurani uvjeti projektnog financiranja
 2. Vrijednost ugovora u odnosu na ugovor tipa „ključ u ruke“, udio podugovora itd.
 3. Detaljan opis projekta
 4. Vrsta pokrića pruženog prije datuma početka roka otplate kredita
 5. Postotak pokrića za politički rizik prije datuma početka roka otplate kredita
 6. Postotak pokrića za komercijalni rizik prije datuma početka roka otplate kredita
 7. Vrsta pokrića pruženog nakon datuma početka roka otplate kredita
 8. Postotak pokrića za politički rizik nakon datuma početka roka otplate kredita
 9. Postotak pokrića za komercijalni rizik nakon datuma početka roka otplate kredita
 10. Dužina razdoblja izgradnje (ako je primjenjivo)
 11. Dužina razdoblja korištenja
 12. Prosječno ponderirano razdoblje otplate
 13. Način otplate
 14. Učestalost otplate
 15. Razdoblje između datuma početka roka otplate kredita i prve otplate glavnice

16. Postotak glavnice otplaćene do srednje točke kredita
 17. Iznos kamata kapitaliziranih prije datuma početka roka otplate kredita
 18. Ostale naknade koje je primila ECA, npr. provizije za neiskorišteni dio odobrenog kredita (neobavezno, osim u slučaju transakcija s kupcima u zemljama OECD-a s visokim dohotkom po stanovniku)
 19. Premijska stopa (neobavezno, osim u slučaju projekata u zemljama OECD-a s visokim dohotkom po stanovniku)
 20. Potvrda (i prema potrebi obrazloženje) da transakcija uključuje/za nju je značajno:
 - financiranje određene gospodarske jedinice pri čemu je davatelj kredita zadovoljan s razmatranjem novčanog toka i zarade te gospodarske jedinice kao izvora sredstava kojima će se otplatiti kredit, a sredstva gospodarske jedinice biti zalog za kredit,
 - financiranje izvoznih transakcija s nezavisnim (pravno i gospodarski) projektnim trgovačkim društvom, odnosno trgovačkim društvom s posebnom namjenom, u odnosu na projekte ulaganja koji ostvaruju vlastite prihode,
 - odgovarajuća podjela rizika između partnera projekta, odnosno privatnih ili kreditno sposobnih dioničara, izvoznika, vjerovnika, kupaca, uključujući primjereni kapital,
 - novčani tok projekta dovoljan za cijelo razdoblje otplate radi pokrivanja operativnih troškova i servisiranja duga za vanjska sredstva,
 - prioritetni odbitak operativnih troškova i servisiranja duga od prihoda projekta,
 - nedržavni kupac/korisnik kredita bez državne garancije otplate,
 - osiguranje temeljeno na imovini za prihode/sredstva projekta, odnosno zadatke, obveze, financijski izvještaji o prihodu,
 - ograničeni pristup ili bez ikakvog pristupa sponzorima dioničara iz privatnog sektora/sponzorima projekta nakon završetka.
- (i) Prilog X., članak 5., za projekte zemalja OECD-a s visokim dohotkom po stanovniku
1. Ukupan iznos sindiciranja duga za projekt, uključujući službene i privatne davatelje kredita
 2. Ukupan iznos sindiciranja duga od privatnih davatelja kredita
 3. Postotak sindiciranja duga koji su osigurale sudionice
 4. Potvrda da:
 - u smislu sudjelovanja u sindiciranju kredita s privatnim financijskim institucijama koje nemaju koristi od službene potpore za izvozne kredite, sudionica je manjinski partner sa statusom *pari passu* tijekom cijelog trajanja kredita,
 - premijska stopa iz gore navedene točke 18. ne snižava dostupno financiranje na privatnom tržištu te je u skladu s odgovarajućim stopama koje naplaćuju ostale privatne financijske institucije koje sudjeluju u sindiciranju.

PRILOG VI.

IZRAČUN MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA

Formula za izračun primjenjive minimalne premijske stope (MPR) za izvozni kredit jest:

$$MPR = ((a \times HOR) + b) \times (PC/0,95) \times QPF \times PCF \times (1-MEF) \times BRF$$

pri čemu:

- a i b su koeficijenti povezani s primjenjivom kategorijom rizika zemlje,
- HOR je vrijeme rizika,
- PC je postotak pokrića,
- QPF je čimbenik kvalitete proizvoda,
- PCF je postotak čimbenika pokrića,
- MEF je čimbenik smanjenja/isključivanja rizika zemlje,
- BRF je čimbenik pokrića rizika kupca.

Vrijednosti za koeficijente a i b dobivene su iz sljedeće tablice:

	Kategorija rizika zemlje							
	0	1	2	3	4	5	6	7
a	Nije primjenjivo	0,100	0,225	0,392	0,585	0,780	0,950	1,120
b	Nije primjenjivo	0,350	0,350	0,400	0,500	0,800	1,200	1,800

Vrijeme rizika (HOR) izračunava se kako slijedi:

Za uobičajene načine otplate (odnosno jednake polugodišnje otplate glavnice):

$$HOR = (\text{dužina razdoblja korištenja} \times 0,5) + \text{dužina razdoblja otplate}$$

Za neuobičajene načine otplate, ekvivalentno razdoblje otplate (izraženo kroz jednake polugodišnje obroke) izračunava se pomoću sljedeće formule:

$$HOR = (\text{prosječno ponderirano razdoblje otplate} - 0,25)/0,5$$

Korištenje godina ili mjeseci u formuli nema učinak na izračun dokle god se koristi jednaka jedinica za razdoblja korištenja i otplate.

Postotak pokrića (PC) izražen je kao decimalna vrijednost (odnosno 95 posto izraženo je kao 0,95)

Čimbenik kvalitete proizvoda (QPF) dobiva se iz sljedeće tablice:

Kvaliteta proizvoda	Kategorija rizika zemlje							
	0	1	2	3	4	5	6	7
Ispod standarda	Nije primjenjivo	0,9965	0,9935	0,9850	0,9825	0,9825	0,9800	0,9800
Standardna	Nije primjenjivo	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000
Iznad standarda	Nije primjenjivo	1,0035	1,0065	1,0150	1,0175	1,0175	1,0200	1,0200

Čimbenik postotka pokrića (PCF) utvrđuje se kako slijedi:

Za $PC \leq 0,95$, $PCF = 1$

Za $PC > 0,95$, $PCF = 1 + ((PC - 0,95)/0,05) \times$ postotak koeficijenta pokrića

	Kategorija rizika zemlje							
	0	1	2	3	4	5	6	7
postotak koeficijenta pokrića	nije primjenjivo	0,00000	0,00337	0,00489	0,01639	0,03657	0,05878	0,08598

Čimbenik smanjivanja/isključivanja rizika zemlje (MEF) utvrđuje se kako slijedi:

Za izvozne kredite bez smanjenja rizika zemlje, $MEF = 0$

Za izvozne kredite sa smanjenjem rizika zemlje, MEF se utvrđuje u skladu s kriterijima navedenima u Prilogu VIII.

Čimbenik pokrića rizika kupca (BRF) utvrđuje se kako slijedi:

Kad je pokriće za rizik kupca u potpunosti isključeno, $BRF = 0,90$

Kad pokriće za rizik kupca nije isključeno, $BRF = 1$

PRILOG VII.

KRITERIJI I UVJETI KOJI UREĐUJU PRIMJENU RAZVRSTAVANJA ZEMALJA PREMA RIZIKU U ODNOSU NA JAMCA TREĆE ZEMLJE ILI MULTILATERALNU ILI REGIONALNU INSTITUCIJU**SVRHA**

U ovom su Prilogu navedeni kriteriji i uvjeti koji uređuju primjenu razvrstavanja zemalja prema riziku u odnosu na jamca treće zemlje ili multilateralnu ili regionalnu instituciju u skladu sa situacijama opisanim u prvoj i drugoj alineji članka 24. točke (e) Sporazuma.

PRIMJENA

Razvrstavanje zemalja prema riziku u odnosu na jamca treće zemlje

Slučaj 1: Garancija za ukupni iznos rizika

Ako subjekt koji se nalazi izvan zemlje kupca/korisnika kredita osigura osiguranje u obliku garancije za ukupni iznos rizika (odnosno, glavnica i kamate), primjenjivo razvrstavanje zemalja prema riziku može se odnositi na zemlju u kojoj se nalazi jamac, ako su ispunjeni sljedeći kriteriji:

- garancija pokriva cijelo trajanje kredita,
- garancija je neopoziva, bezuvjetna i dostupna na zahtjev,
- garancija je pravno valjana i može se provesti u nadležnosti zemlje jamca,
- garancija obuhvaća pet kreditnih rizika zemlje za zemlju kupca/korisnika kredita,
- jamac je kreditno sposoban u odnosu na veličinu zajamčenog duga,
- za jamca vrijede monetarni nadzor i propisi o transferu zemlje u kojoj se nalazi,
- ako je jamac ovisno društvo/matično društvo zajamčenog subjekta, sudionice, za svaki slučaj zasebno, odlučuju o sljedećem: (1) pri razmatranju odnosa između ovisnog društva/matičnog društva i stupnja pravne obveze matičnog društva, je li ovisno društvo/matično društvo pravno i financijski nezavisno i može li ispuniti svoje obveze plaćanja; (2) utječu li na ovisno društvo/matično društvo lokalni događaji/propisi ili uplitanje države; i (3) bi li se sjedište u slučaju neplaćanja smatralo odgovornim.

Slučaj 2: Garancija ograničena na iznos

Ako subjekt koji se nalazi izvan zemlje kupca/korisnika kredita osigura osiguranje u obliku garancije za ograničeni iznos rizika (odnosno, glavnica i kamate), primjenjivo razvrstavanje zemalja prema riziku može se odnositi na zemlju u kojoj se nalazi jamac za dio kredita na koji se odnosi garancija. Osim kriterija navedenih u prvom slučaju, razvrstavanje zemlje jamca može se primijeniti samo kad je zajamčeni iznos (glavnica i povezane kamate): (1) veći od ili jednak 10 posto glavnice i povezanih kamata; ili (2) pet milijuna posebnih prava vučenja (SDR-i) glavnice i povezane kamate ako transakcija premašuje 50 milijuna posebnih prava vučenja (SDR-i).

Za nezajamčeni dio, primjenjivo razvrstavanje zemlje prema riziku jest prema zemlji kupca.

Razvrstavanje zemalja prema riziku u odnosu na multilateralnu ili regionalnu instituciju

Slučaj 1: Garancija za ukupni iznos rizika

Ako razvrstana multilateralna ili regionalna institucija osigura osiguranje u obliku garancije za ukupni iznos rizika (odnosno, glavnica i kamate), primjenjivo razvrstavanje zemalja prema riziku može se odnositi na multilateralnu ili regionalnu instituciju, ako su ispunjeni sljedeći kriteriji:

- garancija pokriva cijelo trajanje kredita,
- garancija je neopoziva, bezuvjetna i dostupna na zahtjev,

- garancija obuhvaća pet kreditnih rizika zemlje za zemlju kupca/korisnika kredita,
- jamac je pravno obvezan za cijeli iznos kredita,
- otplate se vrše izravno vjerovniku.

Slučaj 2: Garancija ograničena na iznos

Ako razvrstana multilateralna ili regionalna institucija osigura osiguranje u obliku garancije za ukupni iznos rizika (odnosno, glavnice i kamate), primjenjivo razvrstavanje zemalja prema riziku može se odnositi na multilateralnu ili regionalnu instituciju za dio kredita za koji vrijedi garancija. Osim kriterija navedenih u prvom slučaju, razvrstavanje multilateralne ili regionalne institucije može se primijeniti samo kad je zajamčeni iznos (glavnica i povezane kamate): (1) veći od ili jednak 10 posto glavnice i povezanih kamata; ili (2) pet milijuna posebnih prava vučenja (SDR-i) glavnice i povezane kamate ako transakcija premašuje 50 milijuna posebnih prava vučenja (SDR-i).

Za nezajamčeni dio, primjenjivo razvrstavanje zemlje prema riziku jest prema zemlji kupca.

Slučaj 3: Multilateralna ili regionalna institucija kao korisnik kredita

Kad je razvrstana multilateralna ili regionalna institucija korisnik kredita, primjenjivo razvrstavanje zemalja prema riziku može se odnositi na razvrstavanje multilateralne ili regionalne institucije.

Razvrstavanje multilateralnih ili regionalnih institucija

Multilateralne ili regionalne institucije podobne su za razvrstavanje ako je institucija općenito izuzeta od monetarnog nadzora i propisa o transferu u zemlji u kojoj se nalazi. Takve institucije razvrstavaju se u kategorije rizika zemlja od 0 do 7, za svaki slučaj zasebno, u skladu s ocjenom rizika svakog zasebnog primjera te uzimajući u obzir:

- je li institucija zakonski i finansijski nezavisna,
- imaju li sva sredstva institucije imunitet od nacionalizacije ili zaplijene,
- ima li institucija potpunu slobodu prijenosa i konverzije sredstava,
- vrijedi li za instituciju posredovanje vlade u zemlji u kojoj se nalazi,
- ima li institucija imunitet od oporezivanja, i
- postoji li obveza svih njezinih država članica za opskrbom dodatnog kapitala da bi se ispunile obveze institucije.

Ocjena bi također trebala uzeti u obzir prošlu evidenciju plaćanja u slučajevima ne ispunjavanja obveze kreditnih rizika zemlje bilo u zemlji u kojoj se nalazi ili u zemlji kupca/korisnika kredita; i sve ostale čimbenike koji su primjereni za proces ocjenjivanja.

Popis razvrstanih multilateralnih i regionalnih institucija nije konačan i sudionica može kandidirati instituciju za reviziju u skladu s gore navedenim razmatranjima. Sudionice čine razvrstavanja multilateralnih i regionalnih institucija javno dostupnima.

PRILOG VIII.

KRITERIJI I UVJETI KOJI UREĐUJU PRIMJENU SMANJENJA/ISKLJUČIVANJA RIZIKA ZEMLJE KOD IZRACUNA MINIMALNIH PREMIJSKIH STOPA**SVRHA**

Ovaj Prilog navodi detalje o korištenju metoda smanjenja/isključivanja kreditnog rizika zemlje navedenih u članku 28. točki (b) Sporazuma; to uključuje kriterije, uvjete i posebne okolnosti koji se primjenjuju na njihovu upotrebu kao i primjenjivi MEF.

OPĆA PRIMJENA

Za sve metode smanjenja/isključivanja kreditnog rizika zemlje navedene u članku 28. točki (b) Sporazuma:

- navedeni MEF je maksimum koji se predviđa u najboljim okolnostima i opravdava se za svaki slučaj zasebno,
- sudionice provjeravaju mogu li se dogovori o osiguranju valjano provesti u njihovom pravnom/sudskom okruženju,
- MPR koji je posljedica korištenja metoda smanjenja/isključivanja kreditnog rizika zemlje ne smanjuje cijene na privatnom tržištu u sličnim okolnostima,
- u slučaju kad transakciju usporedno financiraju ostali izvori, bilo kojim osiguranjem dobivenim u vezi sa službenom financijskom potporom postupa se, u najmanju ruku, *pari passu* s istim osiguranjem ostalih izvora.

POSEBNA PRIMJENA

1. Struktura budućeg priljeva iz inozemstva zajedno sa založnim računom u inozemstvu

Definicija:

Pisani dokument, poput isprave ili dokumenta o otpuštanju ili sporazuma o skrbništvu, zapečaćen i dostavljen trećoj stranci, odnosno osobi koja nije stranka instrumenta, navedena treća stranka zadržava do ispunjenja određenih uvjeta i zatim ga dostavlja drugoj stranci da bi stupio na snagu. Ako se, uzimajući u obzir dodatne navedene čimbenike, sljedeći kriteriji ispune, ova metoda može smanjiti ili ukloniti transferne rizike, uglavnom u višim kategorijama rizika zemalja.

Kriteriji:

- založni je račun povezan s prihodima projekta u stranoj valuti, a priljev na založni račun ostvaruje sam projekt i/ili ostala izvozna potraživanja u inozemstvu,
- založni račun nalazi se u inozemstvu, odnosno izvan zemlje kupca/korisnika kredita gdje postoje veoma ograničeni transferni ili ostali rizici zemalja (odnosno, zemlja je razvrstana u kategoriju 0),
- založni račun nalazi se u prvorazrednoj banci kojom interes kupca/korisnika kredita ili zemlje kupca/korisnika kredita ne upravljaju bilo izravno ili neizravno,
- financiranje računa osigurava se dugoročnim ili ostalim odgovarajućim ugovorima,
- kombinacija izvora prihoda (odnosno onih koje projekt sam ostvari i/ili ostali izvori) kupca/korisnika kredita koji se prilijevaju kroz račun u čvrstoj je valuti i može se opravdano očekivati da je kolektivno dovoljna za servisiranje duga za vrijeme cijelog trajanja kredita, a dolazi od jednog ili više kreditno sposobnih stranaka koje se nalaze u zemljama manjeg rizika od zemlje kupca/korisnika kredita (odnosno, zemljama koje su obično razvrstane u kategoriju 0),
- kupac/korisnik kredita neopozivo upućuje stranke u inozemstvu da plaćanje izvrše izravno na račun (odnosno, da plaćanje ne budu proslijeđeno kroz račun kojim upravlja kupac/korisnik kredita ili kroz njegovu zemlju),
- sredstva koja se moraju zadržati na računu jednaka su iznosu servisiranja duga za najmanje šest mjeseci. Kad se u okviru projektnog financiranja primjenjuju fleksibilni uvjeti otplate, pod tim se fleksibilnim uvjetima na računu zadržava iznos jednak stvarnom servisiranju duga za šest mjeseci; taj iznos može se s vremenom mijenjati ovisno o načinu servisiranja duga,

- kupac/korisnik kredita ima ograničeni pristup računu (odnosno, tek nakon plaćanja servisiranja duga u okviru kredita),
- prihodi položeni na račun dodjeljuju se davatelju kredita kao izravnom korisniku, za vrijeme cjelokupnog trajanja kredita,
- otvaranje računa primilo je sva potrebna zakonska odobrenja od lokalnih i svi ostalih odgovarajućih tijela,
- založni račun i ugovorni dogovori ne smiju biti uvjetni i/ili opozivi i/ili ograničeni u smislu trajanja.

Dodatni čimbenici koje valja uzeti u obzir:

Metoda se primjenjuje na temelju razmatranja gore navedenih značajki za svaki slučaj zasebno i, između ostalog, vezano uz:

- zemlju, kupca/korisnika kredita (npr. javnog ili privatnog tijela), sektor, ranjivost povezanu s uključenom robom i uslugama, uključujući njihovu dostupnost za vrijeme cijelog trajanja kredita, i stranke,
- pravne strukture, odnosno je li mehanizam dovoljno imun na utjecaj kupca/korisnika kredita ili njegove zemlje,
- mjeru u kojoj metoda ostaje podložna posredovanju vlade, obnavljanju ili povlačenju,
- bi li račun bio dovoljno zaštićen od rizika povezanih s projektom,
- iznos koji se priljeva na račun i mehanizam za nastavak odgovarajuće opskrbe,
- situaciju vezanu uz Pariški klub (npr. moguće izuzeće),
- mogući učinak rizika zemlje osim transfernog rizika,
- zaštitu od rizika zemlje u kojoj se račun nalazi,
- ugovore sa strankama, uključujući njihovu prirodu i trajanje, i
- globalni iznos očekivanih stranih prihoda u odnosu na ukupan iznos kredita.

Primjenjivi MEF

Najviši primjenjivi MEF je 0,20 osim:

Poseban prvi slučaj: najviši primjenjivi MEF je 0,40 ako su ispunjeni svi sljedeći kriteriji:

- vjerovnik ima pravo prednosti u smislu založnog računa i dugoročnih ugovora,
- kupac/korisnik kredita je privatni subjekt u privatnom vlasništvu od više od 80 posto,
- predviđena stopa pokrića trajanja kredita (Loan Life Coverage Ratio - LLCR) u prosjeku iznosi najmanje 2,5:1 ili predviđeni LLCR u prosjeku iznosi najmanje 2,0:1, a predviđena godišnja stopa pokrića servisiranja duga (Annual Debt Service Coverage Ratio - ADSCR) nije manja od 1,0 u svakom trenutku od datuma početka roka otplate kredita ⁽¹⁾,
- na založnom se računu nalaze sredstva za najmanje 12 mjeseci servisiranja duga, što se dopunjuje nakon svakog poziva na prethodno financirani iznos.

⁽¹⁾ Izračuni LLCR-a i ADSCR-a vrše se u skladu s konvencijama koje obično primjenjuju bonitetni međunarodni davatelji kredita da bi se uspostavio dogovoreni bankarski slučaj (središnji scenarij) pri ili blizu financijskog kraja, nakon završetka potpunog (tehničkog i gospodarskog) ispitivanja svih važnih pokazatelja.

Poseban drugi slučaj: najviši primjenjivi MEF je 0,30 ako su svi sljedeći kriteriji ispunjeni:

- LLCR u prosjeku iznosi najmanje 1,75:1, ili se na založnom računu nalaze sredstva za devet mjeseci servisiranja duga, što se dopunjuje nakon svakog poziva na prethodno financirani iznos.

2. Čvrsto osiguranje u inozemstvu

Definicija:

Osiguranje u obliku obveza ili dodjela osiguranja prvog ili drugog reda prioriteta koje u inozemstvu drži dioničar kupca/korisnika kredita ili sam kupac/korisnik kredita, ili gotovina položena na računu u inozemstvu.

Kriteriji:

- osiguranja su definirana kao javno objavljene dionice i obveznice izdane od strane subjekata koji se nalaze u zemlji manjeg rizika izvan zemlje kupca/korisnika kredita i kojima se trguje na burzama u zemljama u kategoriji 0,
- gotovina se definira kao polozi u čvrstim valutama u zemljama razvrstanim u kategoriju 0 ili državne obveznice u tim čvrstim valutama koje izdaju zemlje iz kategorije 0,
- osiguranje je bezuvjetno i neopozivo za cijelo vrijeme trajanja kredita,
- zemlja u kojoj se osiguranje nalazi predstavlja manji rizik od zemlje kupca/korisnika kredita i obično bi bila razvrstana u kategoriju 0,
- osiguranje je izvan dosega i nadležnosti kupca/korisnika kredita,
- bonitetno ocijenjena predviđena tržišna vrijednost osiguranja tijekom cijelog razdoblja otplate odgovara iznosu preostalog duga koji obuhvaća osiguranje,
- u svakom slučaju, gotovinski polog ili bonitetna vrijednost osiguranja (koja bi trebala pokriti glavnice i kamate): (1) ne smije biti manji od 10 posto glavnice i povezanih kamata; ili (2) pet milijuna posebnih prava vučenja (SDR) glavnice i povezane kamate ako transakcija premašuje 50 milijuna posebnih prava vučenja (SDR),
- osiguranje može biti pravno i bezuvjetno ostvareno u bilo kojem slučaju neplaćanja (odnosno, kreditnih rizika zemlje u zemlji kupca/korisnika kredita),
- prihod od osiguranja ili gotovinskog pologa može se slobodno konvertirati u valutu kredita ili drugu čvrstu valutu,
- u slučaju neplaćanja, osiguranja se izravno prebacuju vjerovniku, ili se gotovinski polog izravno plaća vjerovniku za odgovarajući iznos.

Dodatni čimbenici koje valja uzeti u obzir:

Metoda se obično primjenjuje na sve zemlje, kupce/korisnike kredita i sektore, na temelju razmatranja gore navedenih značajki za svaki slučaj zasebno i, između ostalog, vezano uz:

- posljedice vlasništva (bilo javnog ili privatnog) osiguranja ili gotovinskog pologa, primjerice vezano uz vjerojatnost realizacije ovog osiguranja u slučaju javnih dužnika,
- očekivanu vrijednost osiguranja i vjerojatnost realizacije u vezi sa subjektom, sektorom i zemljom iz koje potječu,
- pravno okruženje.

Primjenjivi MEF

Poseban MEF koji se primjenjuje:

- odražava stupanj mogućeg pripisivanja vanjskim uzrocima koji je, između ostalog, predmet stalne vrijednosti, kao i mogućih nesigurnosti povezanih s realizacijom osiguranja,

- utvrđuje se za svaki slučaj zasebno da bi, između ostalog, u osnovi održavao vrijednost osiguranja osiguranog u vezi s glavnicom kredita i primjenjivim razvrstavanjem zemalja prema riziku zemlje u kojoj se osiguranje nalazi.

Vrijednost gotovinskog osiguranja ne smije premašiti 80 posto, a vrijednost dionica ili obveznica ne smije premašiti 35 posto svoje bonitetne vrijednosti.

3. Osiguranje u inozemstvo na temelju imovine

Definicija:

Osiguranje u obliku prioritetnih hipoteka na nekretnine (odnosno, nepokretna sredstva) koje se nalaze u inozemstvu.

Kriteriji:

- osiguranje je bezuvjetno i neopozivo za cijelo vrijeme trajanja kredita,
- nekretnine imaju bonitetno ocijenjenu predviđenu tržišnu vrijednost i predstavljaju značajan dio vlasnikovog kapitalnog udjela. Ova predviđena vrijednost tijekom cijelog razdoblja otplate odgovara iznosu preostalog duga kupca/korisnika kredita,
- osiguranje može biti pravno i bezuvjetno ostvareno u bilo kojem slučaju neplaćanja (npr., kreditnih rizika zemlje u zemlji kupca/korisnika kredita),
- prihod se može slobodno konvertirati u valutu kredita ili drugu čvrstu valutu,
- u slučaju neplaćanja, odgovarajući se prihod plaća ili dodjeljuje izravno vjerovniku,
- zemlja u kojoj se osiguranje može provesti pripada kategoriji manjeg rizika od zemlje kupca/korisnika kredita, odnosno, obično se nalazi u kategoriji manjeg rizika.

Dodatni čimbenici koje valja uzeti u obzir:

Metoda se obično primjenjuje na sve zemlje, kupce/korisnike kredita i sektore, na temelju razmatranja gore navedenih značajki za svaki slučaj zasebno i, između ostalog, vezano uz:

- posljedice vlasništva nekretnina (bilo javnih ili privatnih), primjerice vezano uz vjerojatnost realizacije ovog osiguranja u slučaju javnih vlasnika,
- prirodu nekretnina (odnosno sektora) koja može utjecati na kontinuitet njihove vrijednosti i vjerojatnost realizacije,
- pravno okruženje.

Primjenjivi MEF

Poseban MEF koji se primjenjuje:

- odražava stupanj mogućeg pripisivanja vanjskim uzrocima koji je, između ostalog, predmet stalne vrijednosti, kao i moguće nesigurnosti povezane s realizacijom osiguranja, i
- utvrđuje se za svaki slučaj zasebno da bi, između ostalog, u osnovi održavao vrijednost osiguranja osiguranog u vezi s glavnicom kredita i primjenjivim razvrstavanjem zemalja prema riziku zemlje u kojoj se osiguranje nalazi.

Razlika između MPR-a koji proizlazi iz primjene ove metode i MPR-a koji primjenjuje odsutno smanjenje ne smije biti veća od 15 posto od razlike između MPR-a koji primjenjuje odsutno smanjenje rizika i MPR-a koji proizlazi iz primjene razvrstavanja zemalja prema riziku zemlje u kojoj se imovina nalazi.

U sljedećim okolnostima posljedice oblikovanja cijena primjenjuju se na osnovi navedenoj u nastavku:

- osiguranje (koje bi trebalo pokriti glavnice i kamate) ograničeno je na iznos jednake osnove za cijelo trajanje kredita i: (1) na najmanje 10 posto glavnice i povezanih kamata; ili (2) pet milijuna posebnih prava vučenja (SDR) glavnice i povezanih kamata ako transakcija premašuje 50 milijuna posebnih prava vučenja (SDR); u tom slučaju posljedica oblikovanja cijena primjenjuje se razmjerno s zajamčenom glavnicom/iznosom glavnice kredita,

- osiguranje (koje bi trebalo pokriti glavnice i kamate) ograničeno je na iznos na nejednakoj osnovi za cijelo trajanje kredita i: (1) na najmanje 10 posto glavnice i povezanih kamata; ili (2) pet milijuna posebnih prava vučenja (SDR) glavnice i povezanih kamata ako transakcija premašuje 50 milijuna posebnih prava vučenja (SDR); u tom slučaju posljedica oblikovanja cijena primjenjuje se na razmjernoj osnovi dobivenoj iz korištenja koncepta prosječnog ponderiranog trajanja.

4. Financiranje u inozemstvu osigurano i temeljeno na imovini

Definicija:

Osiguranje u obliku najma u inozemstvu ili prve prioritete hipoteke na pokretnu imovinu koje:

- (1) ne koristi se za to da bi kreditni rizik zemlje postao prihvatljiv (npr. za zemlje kategorije visokog rizika); ili
- (2) uglavnom je povezano s rizikom kupca/korisnika kredita ili najmodavca.

Kriteriji:

- imovina je obično izravno povezana s transakcijom,
- imovina je prepoznatljiva i pokretna ili prenosiva i vjerovnik, njegov zastupnik ili imenovana osoba izvan zemlje kupca/korisnika kredita ili najmodavca mogu je fizički i pravno ponovno vratiti u posjed/preuzeti,
- osiguranje je bezuvjetno i neopozivo za cijelo vrijeme trajanja kredita,
- imovina ima bonitetno ocijenjenu predviđenu tržišnu vrijednost koja odgovara iznosu preostalog duga tijekom cijelog razdoblja otplate,
- osiguranje je registrirano u inozemstvu pod prihvatljivom nadležnosti,
- imovina se može slobodno prodavati i nuditi na korištenje izvan zemlje kupca/korisnika kredita ili najmodavca,
- prihod se može konvertirati u valutu kredita ili bilo koju drugu čvrstu valutu,
- u slučaju realizacije osiguranja, prihod se plaća izravno vjerovniku.

Dodatni čimbenici koje valja uzeti u obzir:

Metoda se najprije primjenjuje na zrakoplove, brodove i naftne platforme, koje su u prvom redu namijenjene za korištenje izvan zemlje kupca/korisnika kredita ili najmodavca. Međutim, metoda se može primijeniti na sve zemlje, kupce/korisnike kredita i sektore, na temelju razmatranja gore navedenih značajki za svaki slučaj zasebno i, između ostalog, vezano uz:

- prirodu imovine koja može utjecati na njezinu potpunu pokretljivost, mogućnost njezinog ponovnog povrata u posjed izvan zemlje kupca/korisnika kredita ili najmodavca i njezine predviđene komercijalne tržišne vrijednosti,
- troškove preuzimanja, prijevoza, obnove i ponovne prodaje imovine, kao i troškove kamata nastalih do ponovne prodaje,
- mogućnost preuzimanja imovine u zemljama s najmanjim rizikom koje nude najprimjerenije pravno okruženje.

Primjenjivi MEF

Poseban MEF koji se primjenjuje:

- odražava stupanj smanjenja mogućeg kreditnog rizika zemlje koji, između ostalog, ovisi o kontinuiranoj vrijednosti imovine kao i mogućim nesigurnostima vezanim uz njezinu međunarodnu naplativost,
- utvrđuje se za svaki slučaj zasebno, i
- ne premašuje 0,10 ili 0,20 u slučaju zrakoplova.

Ako je osiguranje (koje bi trebalo pokriti glavnice i kamate) ograničeno na iznos jednake osnove za cijelo trajanje kredita i za: (1) najmanje 10 posto glavnice i povezanih kamata; ili (2) pet milijuna posebnih prava vučenja (SDR) glavnice i povezanih kamata ako transakcija premašuje 50 milijuna posebnih prava vučenja (SDR), MEF se izračunava na osnovi koja odražava iznos osiguranja u usporedbi sa zajamčenom glavnicom/iznosom glavnice kredita.

5. Sufinanciranje s međunarodnim financijskim institucijama (IFI)

Definicija:

Izvozni kredit (odnosno, osiguranje/garancija/kredit) sufinancira međunarodna financijska institucija koju su sudionice razvrstale u svrhu premija.

Kriteriji:

- međunarodna financijska institucija ima povlašteni status vjerovnika,
- međunarodna financijska institucija ocijenila je projekt, njegove tehničke, gospodarske i financijske aspekte, te rizik zemlje,
- međunarodna financijska institucija prati provođenje i otplatu projekta.

Dodatni čimbenici koje valja uzeti u obzir:

Metoda se primjenjuje na sve zemlje/kupce/korisnike kredita i sektore vezano uz koje međunarodna financijska institucija može intervenirati u skladu sa svojim statusom i politikom na osnovi razmatranja gore navedenih značajki za svaki slučaj zasebno i, između ostalog, u odnosu na to jesu li, u smislu projekta:

- sudionica i međunarodna financijska institucija razvile usku razmjenu podataka tijekom procesa evaluacije i uspostave projekta i njegovog financiranja,
- sudionica od međunarodne financijske institucije preuzela korist klauzule *pari passu* i klauzule *cross-default* za cijeli iznos i trajanje kredita,
- hoće li se klauzule i suradnja između sudionice i međunarodne financijske institucije također primjenjivati u slučaju da raspored dospjeća dvaju kredita nije usporedan, i
- vrijede li jednaki dogovori međunarodne financijske institucije za bilo koju konkurentnu ponudu sudionice.

Primjenjivi MEF

Maksimalni primjenjivi MEF nije veći od 0,05.

6. Financiranje u lokalnoj valuti

Definicija:

Ugovor i financiranje o kojima se pregovara u konvertibilnim i dostupnim lokalnim, ne čvrstim, valutama, uz lokalno financiranje da bi se isključio ili smanjio transferni rizik. Pojavljivanje prva dva kreditna rizika zemlje, u načelu, ne utječe na primarnu obvezu duga u lokalnoj valuti.

Kriteriji:

- odgovornost ECA-a i isplata štete ili isplata izravnom davatelju kredita izraženi su/vrše se u lokalnoj valuti,
- ECA obično nije izložena transfernom riziku,
- u uobičajenom se tijeku događaja ne zahtjeva da se polozi u lokalnoj valuti konvertiraju u čvrstu valutu,
- otplata korisnika kredita u njegovoj vlastitoj valuti i u njegovoj vlastitoj zemlji valjano je ispunjenje obveze vezane uz kredit,
- ako je prihod korisnika kredita u lokalnoj valuti, korisnik kredita zaštićen je od nepovoljnih kretanja deviznog tečaja,
- propisi o transferu u zemlji korisnika kredita ne bi trebali utjecati na obveze otplate korisnika kredita koje ostaju u lokalnoj valuti,

- nakon neplaćanja koje dovodi do isplate štete u lokalnoj valuti, vrijednost navedene štete pretvara se, kako je izričito navedeno u ugovoru o kreditu, u ekvivalentni iznos čvrste valute. Povrat isplate štete vrši se u lokalnoj valuti kao protivvrijednost čvrste valute isplate štete u vrijeme isplate štete,
- odgovornost za konverziju otplata lokalne valute od strane kupca/korisnika kredita snosi osigurana stranka koja također snosi tečajni rizik devalvacije ili aprecijacije lokalne valute (iako izravni davatelj kredita može biti izravno izložen fluktuaciji valute, to nije povezano s rizicima zemlje ili rizicima kupca/korisnika kredita).

Dodatni čimbenici koje valja uzeti u obzir:

Metoda se primjenjuje na selektivnoj osnovi u odnosu na konvertibilne i prenosive valute zemalja sa zdravim gospodarstvom. Sudionica ECA mora biti sposobna ispuniti svoje obveze plaćanja štete izražene u njezinoj vlastitoj valuti u slučaju da lokalna valuta postane „neprenosiva” ili „nekonvertibilna” nakon što ECA preuzme odgovornost (no izravni davatelj kredita u svakom slučaju trpi tu izloženost).

Pretvaranjem neisplaćenog iznosa (ne cijele vrijednosti kredita) u ekvivalentni iznos čvrste valute korisnik kredita i dalje ima obvezu u lokalnoj valuti, bez obzira na „otvorenu” vrijednost, u odnosu na ekvivalentnu vrijednost čvrste valute neisplaćenog iznosa. Ako korisnik kredita preostalo dugovanje plaća u lokalnoj valuti, ono mora biti jednako vrijednosti čvrste valute isplate štete u vrijeme isplate štete.

Primjenjivi MEF

Posebni MEF koji se primjenjuje utvrđuje se za svaki slučaj zasebno; no, ako su prva tri kreditna rizika zemlje posebno isključena, maksimalni MEF je 0,50. Ako je rizik samo smanjen, odnosno nije izričito isključen, maksimalni MEF je 0,35.

7. Osiguranje treće zemlje ili uvjetna garancija

8. Dužnik čiji je rizik manji od rizika zemlje

Korištenje metoda 7. i 8. ovog Priloga predmet je dodatne rasprave između sudionica.

—

PRILOG IX.

KONTROLNI POPIS RAZVOJNE KVALITETE**KONTROLNI POPIS RAZVOJNE KVALITETE PROJEKATA FINANCIRANIH PUTEV POMOĆI**

Posljednjih je godina DAC razvio čitav niz kriterija da bi projekti u razvojnim zemljama koji se u cijelosti ili djelomično financiraju putem službene razvojne pomoći (ODA) doprinijeli razvoju. Navedeni su u:

- Načelima DAC-a za ocjenu projekata, 1988. (DAC Principles for Project Appraisal, 1988),
- Vodećim načelima DAC-a za povezano financiranje i vezanu i djelomično nevezanu službenu razvojnu pomoć, 1987. (DAC Guiding Principles for Associated Financing and Tied and Partially Untied Official Development Assistance, 1987), i
- Dobrim praksama vezanim uz nabavu za službenu razvojnu pomoć, 1986. (Good Procurement Practices for Official Development Assistance, 1986).

SUKLADNOST PROJEKTA S OPĆIM PRIORITETIMA ZEMLJE PRIMATELJICE U PODRUČJU ULAGANJA (ODABIR PROJEKTA)

Je li projekt dio ulaganja i programa javne potrošnje već odobrenih od strane središnjih financijskih tijela i tijela za planiranje zemlje primateljice?

(Navedite dokument u kojem se spominje projekt, npr. program javnog ulaganja zemlje primateljice.)

Je li projekt sufinanciran od međunarodne razvojne financijske institucije?

Postoje li dokazi da je projekt razmotren i odbijen od strane međunarodne razvojne financijske institucije ili druge članice DAC-a na osnovi niske razvojne prednosti?

U slučaju projekta privatnog sektora, je li ga odobrila vlada zemlje primateljice?

Je li projekt pokriven međuvladinim ugovorom koji osigurava širi raspon aktivnosti vezanih uz pomoć od strane donatorice u zemlji primateljici?

PRIPREMA I OCJENA PROJEKTA

Je li projekt pripremljen, oblikovan i ocijenjen na temelju niza normi i kriterija koji većinom odgovaraju Načelima DAC-a za ocjenu projekata (PPA)? Odgovarajuća se načela odnose na ocjenu projekta u skladu s:

- (a) gospodarskim aspektima (stavci 30. do 38. Načela DAC-a za ocjenu projekata);
- (b) tehničkim aspektima (stavak 22. Načela DAC-a za ocjenu projekata);
- (c) financijskim aspektima (stavci 23. do 29. Načela DAC-a za ocjenu projekata).

U slučaju projekta koji ostvaruje prihod, posebno ako se prihod ostvaruje za konkurentno tržište, je li povlašteni element financiranja u obliku pomoći prenesen na krajnjeg korisnika sredstava (stavak 25. Načela DAC-a za ocjenu projekata)?

- (a) Institucionalna ocjena (stavci 40. do 44. Načela DAC-a za ocjenu projekata).
- (b) Socijalna i distribucijska analiza (stavci 47. do 57. Načela DAC-a za ocjenu projekata).
- (c) Okolišna ocjena (stavci 55. do 57. Načela DAC-a za ocjenu projekata)

POSTUPCI NABAVE

Koji će se od sljedećih načina nabave koristiti? (Za definicije, pogledajte popis načela u dokumentu Dobre prakse vezane uz nabavu za službenu razvojnu pomoć za ODA).

- (a) Međunarodni konkurentni natječaji (Načelo nabave III. i njegov Prilog 2.: Minimalni uvjeti za učinkovite međunarodne konkurentne natječaje).
- (b) Nacionalni konkurentni natječaji (Načelo nabave IV.).
- (c) Neslužbena konkurencija ili izravni pregovori (Načelo nabave V. A ili B).

Je li predviđena provjera cijena i kvalitete dobave (stavak 63. Načela DAC-a za ocjenu projekata)?

PRILOG X.

UVJETI PRIMJENJIVI NA TRANSAKCIJE PROJEKTOG FINANCIRANJA

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

1. Područje primjene

- (a) U ovom su prilogu navedeni uvjeti koje sudionice mogu poduprijeti vezano uz transakcije projektnog financiranja koje ispunjavaju kriterije podobnosti navedene u Dodatku 1.
- (b) U nedostatku odgovarajućih odredaba u ovom prilogu, primjenjuju se uvjeti Sporazuma.

POGLAVLJE II.

FINANCIJSKI UVJETI

2. Maksimalni rokovi otplate

Maksimalni rok otplate je 14 godina, osim ako službena potpora za izvozne kredite koju pružaju sudionice uključuje više od 35 posto sindiciranja za projekt u zemlji OECD-a s visokim dohotkom po stanovniku; tad je maksimalni rok otplate deset godina.

3. Otplata glavnice i plaćanje kamata

Glavnica izvoznog kredita može se otplaćivati u nejednakim obrocima, a glavnica i kamate mogu se plaćati rjeđe nego u polugodišnjim obrocima, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) ni jedna otplata glavnice ili niza plaćanja glavnice u roku od šest mjeseci ne premašuje 25 posto glavnice kredita;
- (b) prva otplata glavnice vrši se najkasnije 24 mjeseca od datuma početka kredita i najmanje 2 posto glavnice kredita otplaćuje se 24 mjeseca od datuma početka roka otplate kredita;
- (c) kamate se plaćaju najmanje svakih 12 mjeseci, a prvo se plaćanje kamata vrši najkasnije šest mjeseci od datuma početka roka otplate kredita;
- (d) ponderirani prosjek razdoblja otplate ne premašuje sedam godina i tri mjeseca, osim ako službena potpora za izvozne kredite koju pružaju sudionice uključuje više od 35 posto sindiciranja za projekt u zemlji OECD-a s visokim dohotkom po stanovniku; ponderirani prosjek razdoblja otplate tada ne premašuje pet godina i tri mjeseca;
- (e) sudionica izdaje prethodnu obavijest u skladu s člankom 5. ovog priloga.

4. Minimalne fiksne kamatne stope

Ako sudionice pružaju službenu financijsku potporu za kredite s fiksnom stopom, vrijedi sljedeće:

- (a) za rokove otplate do uključno 12 godina, sudionica primjenjuje odgovarajuću komercijalnu referentnu kamatnu stopu (CIRR), u skladu s člankom 20. Sporazuma;
- (b) za rokove otplate koji premašuju 12 godina, za sve se valute primjenjuje dodatna naknada od 20 baznih točaka na CIRR.

POGLAVLJE III.

POSTUPCI

5. Prethodna obavijest za transakcije projektnog financiranja

Sudionica obavješćuje sve sudionice o namjeri pružanja potpore u skladu s uvjetima ovog Priloga najmanje deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze. Obavijest se izdaje u skladu s Prilogom V. Sporazuma. Ako bilo koja sudionica zatraži objašnjenje u smislu uvjeta koji se podupiru tijekom ovog razdoblja, sudionica koja izdaje obavijest čeka dodatnih deset kalendarskih dana prije preuzimanja bilo kakve obveze.

Dodatak 1.

KRITERIJI PODOBNOSTI ZA TRANSAKCIJE PROJEKTOG FINANCIRANJA

I. Osnovni kriteriji

Transakcija uključuje/za nju je značajno:

- (a) financiranje određene gospodarske jedinice pri čemu je davatelj kredita zadovoljan s razmatranjem novčanog toka i zarade te gospodarske jedinice kao izvora sredstava kojima će se otplatiti kredit, a sredstva gospodarske jedinice biti zalog za kredit;
- (b) financiranje izvoznih transakcija s nezavisnim (pravno i gospodarski) projektnim trgovačkim društvom, odnosno trgovačkim društvom s posebnom namjenom, u odnosu na projekte ulaganja koji ostvaruju vlastite prihode;
- (c) odgovarajuća podjela rizika između partnera projekta, odnosno privatnih ili kreditno sposobnih dioničara, izvoznika, vjerovnika, kupaca, uključujući primjereni kapital;
- (d) novčani tok projekta dovoljan za cijelo razdoblje otplate radi pokrivanja operativnih troškova i servisiranja duga za vanjska sredstva;
- (e) prioritetni odbitak operativnih troškova i servisiranja duga od prihoda projekta;
- (f) nedržavni kupac/korisnik kredita bez državne garancije otplate (ne uključujući garancije za izvedbu obveza, npr. dogovore s kupcem („off-take arrangement“));
- (g) osiguranja osigurana imovinom za prihode/sredstva projekta, odnosno zadatke, obveze, financijski izvještaji o prihodu;
- (h) ograničeni pristup ili bez ikakvog pristupa sponzorima dioničara iz privatnog sektora/sponzorima projekta nakon završetka.

II. Dodatni kriteriji za transakcije projektnih financija u zemljama OECD-a s visokim dohotkom po stanovniku

Transakcija uključuje/za nju je značajno:

- (a) sudjelovanje u sindiciranju kredita s privatnim financijskim institucijama koje nemaju koristi od službene potpore za izvozne kredite, pri čemu:
 - 1. sudionica je manjinski partner statusa *pari passu* tijekom cijelog trajanja kredita; i
 - 2. službena potpora za izvozne kredite koju pružaju sudionice uključuje manje od 50 posto sindiciranja;
 - (b) premijske stope za bilo koju službenu potporu koje ne snižavaju dostupno financiranje na privatnom tržištu te su u skladu s odgovarajućim stopama koje naplaćuju ostale privatne financijske institucije koje sudjeluju u sindiciranju.
-

PRILOG XI.

POPIS DEFINICIJA

U svrhu Sporazuma:

- (a) Obveza: svaka izjava, u bilo kojem obliku, kojom se zemlji primateljici, kupcu, korisniku kredita, izvozniku ili financijskoj instituciji prenosi spremnost ili namjera pružanja službene potpore.
- (b) Pojedinačni posebni dogovor: dogovor između sudionica da se za danu transakciju ili u posebnim okolnostima slože oko posebnih financijskih uvjeta za službenu potporu. Pravila dogovorenog pojedinačnog posebnog dogovora nadomještaju pravila Sporazuma samo za transakcije ili u okolnostima navedenima u pojedinačnom posebnom dogovoru.
- (c) Razina povlastica vezane pomoći: u slučaju bespovratnih sredstava, razina povlastica iznosi 100 posto. U slučaju kredita, razina povlastica iznosi razliku između nominalne vrijednosti kredita i diskontirane sadašnje vrijednosti budućih plaćanja radi servisiranja duga koje mora izvršiti korisnik kredita. Navedena je razlika izražena kao postotak nominalne vrijednosti kredita.
- (d) Vrijednost izvoznog ugovora: ukupan iznos koji treba platiti kupac izvezeno robe i/ili usluga, ili koji treba platiti u njegovo ime, isključujući lokalne troškove kako je navedeno u nastavku. U slučaju najma, isključuje dio plaćanja najma koji je jednak kamatama.
- (e) Konačna obveza: za izvozno-kreditnu transakciju (bilo u obliku jedne transakcije ili kreditne linije), konačna obveza postoji kad se sudionica obveže na ispunjavanje preciznih i potpunih financijskih uvjeta, bilo putem uzajamnog ugovora ili jednostranog čina.
- (f) Subvencioniranje kamatne stope: sporazum između vlade i banaka ili ostalih financijskih institucija koji omogućuje financiranje izvoza po fiksnoj stopi jednakoj ili iznad CIRR-a.
- (g) Kreditna linija: okvir, u bilo kojem obliku, za izvozne kredite koji obuhvaća niz transakcija koje mogu ili ne moraju biti povezane s posebnim projektom.
- (h) Lokalni troškovi: izdaci za robu i usluge u zemlji kupca koji su potrebni ili za provođenje ugovora izvoznika ili za završetak projekta čiji je ugovor izvoznika dio. Isključuju proviziju plativu zastupniku izvoznika u zemlji kupovine.
- (i) Čisto pokriće: službena potpora koju vlada, ili u njezino ime, pruža samo putem garancije ili osiguranja za izvozne kredite, odnosno potpora koja ne koristi prednosti službene financijske potpore.
- (j) Rok otplate: razdoblje od datuma početka roka otplate kredita, kako je definirano u ovom Prilogu, do kraja ugovornog datuma konačne otplate glavnice.
- (k) Datum početka roka otplate kredita:
 - 1. Dijelovi ili komponente (poluproizvodi) koji uključuju povezane usluge: u slučaju dijelova ili komponenata, datum početka roka otplate kredita nije kasnije od stvarnog datuma prihvaćanja robe ili prosječni datum prihvaćanja robe (uključujući usluge, ako je primjenjivo) od strane kupca ili, za usluge, datum podnošenja računa klijentu ili prihvaćanje usluga od strane klijenta.
 - 2. Kvazi-kapitalna dobra, uključujući povezane usluge – strojevi i oprema, obično relativno niske jedinične vrijednosti, namijenjeni za korištenje u industrijskom procesu ili proizvodnji ili za komercijalnu upotrebu: u slučaju kvazi-kapitalnih dobara, datum početka roka otplate kredita nije kasnije od stvarnog datuma prihvaćanja dobara ili prosječni datum prihvaćanja dobara od strane kupca ili, ako izvoznik ima odgovornosti vezane uz puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum puštanja u pogon, ili za usluge, datum podnošenja računa klijentu ili prihvaćanje usluge od strane klijenta. Kod ugovora o opskrbi uslugama, ako dobavljač ima odgovornost vezanu uz puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum puštanja u pogon.

3. Kapitalna dobra i projektne usluge – strojevi i oprema visoke vrijednosti namijenjeni za korištenje u industrijskom procesu ili proizvodnji ili za komercijalnu upotrebu:
- u slučaju ugovora o prodaji kapitalnih dobara koja se sastoje od pojedinačnih predmeta koji se mogu koristiti sami za sebe, najkasniji datum početka roka otplate kredita je stvarni datum na koji kupac stječe fizičko vlasništvo nad dobrima, ili prosječni datum kad kupac preuzima fizičko vlasništvo nad dobrima,
 - u slučaju ugovora o prodaji kapitalne opreme za cjelovite tvornice ili postrojenja kad dobavljač nema odgovornost vezanu uz puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum kojeg kupac treba steći fizičko vlasništvo nad sveukupnom opremom (isključujući rezervne dijelove) isporučenom u okviru ugovora,
 - ako izvoznik ima odgovornost vezanu uz puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum puštanja u pogon,
 - što se tiče usluga, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum podnošenja računa klijentu ili prihvaćanje usluge od strane klijenta. Kod ugovora o opskrbi uslugama, ako dobavljač ima odgovornost vezanu uz puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum puštanja u pogon.
4. Cjelovite tvornice ili postrojenja – cjelovite proizvodne jedinice visoke vrijednosti koje zahtijevaju korištenje kapitalnih dobara:
- u slučaju ugovora o prodaji kapitalne opreme za cjelovite tvornice ili postrojenja kad dobavljač nema odgovornost vezanu uz puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum kojeg kupac treba steći fizičko vlasništvo nad sveukupnom opremom (isključujući rezervne dijelove) isporučenom u okviru ugovora,
 - u slučaju građevinskih ugovora u kojima izvoditelj radova nema odgovornost vezanu uz puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum završetka gradnje,
 - u slučaju bilo kojeg ugovora u kojem dobavljač ili izvoditelj radova imaju ugovornu odgovornost vezanu uz puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum završetka instalacije ili gradnje, nakon što su privremeni testovi su ukazali na spremnost na rad. To se primjenjuje bez obzira na to je li objekt predan kupcu u vrijeme u skladu s uvjetima ugovora i bez obzira na kontinuiranu obvezu dobavljača ili izvoditelja radova, npr. vezano uz garanciju učinkovitog funkcioniranja ili osposobljavanja lokalnog osoblja,
 - kad ugovor uključuje odvojeno provođenje pojedinačnih dijelova projekta, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum početka svakog zasebnog dijela, ili prosječni datum tih početnih datuma ili, ako dobavljač ima ugovor, ne za cijeli projekt, ali za bitan dio projekta, datum početka može odgovarati projektu kao cjelini,
 - što se tiče usluga, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum podnošenja računa klijentu ili prihvaćanje usluge od strane klijenta. Kod ugovora o opskrbi uslugama, ako dobavljač ima odgovornost vezanu uz puštanje u pogon, najkasniji datum početka roka otplate kredita je datum puštanja u pogon.
- (l) Vezana pomoć: pomoć koja je na snazi (*de iure* ili *de facto*) vezana s nabavom robe i/ili usluga iz zemlje donatorice i/ili ograničenog broja zemalja; uključuje kredite, bespovratna sredstva ili pakete povezanog financiranja uz razinu povlastica veću od nula posto.
- Ta se definicija primjenjuje bilo da je „vezivanje” izvršeno putem službenog sporazuma ili bilo kojeg oblika neslužbenog dogovora između zemlje primateljice i donatorice, ili bez obzira na to uključuje li paket komponente oblika navedenih u članku 31. Sporazuma koji nisu u potpunosti i cijelosti dostupni za financiranje nabave od zemlje primateljice, te praktično svih ostalih zemalja u razvoju i od sudionica, ili ako uključuje prakse koje DAC ili sudionice smatraju jednakima takvom vezivanju.
- (m) Nevezana pomoć: pomoć koja uključuje kredite ili bespovratna sredstva čiji je prihod u potpunosti i cijelosti dostupan za financiranje nabave iz bilo koje zemlje.
- (n) Prosječno ponderirano razdoblje otplate: vrijeme potrebno za otplatu jedne polovine glavnice kredita. Izračunava se kao zbroj vremena (u godinama) između datuma početka roka otplate kredita i svake otplate glavnice, ponderirana dijelom glavnice otplaćene svakog datuma otplate.
-